ИНТЕРВЮ
Красимир Премянов за Русия и националните интереси 2 3

РЕВАНШ
ГЕРБ си върна контрола върху Сметната палата 3

НА СОФРАТА
По 2 млн. хляба от сивия сектор изяждаме всеки ден 6

РАЗВЕДРЯВАНЕ
САЩ възстановяват дипломатическите отношения с Куба 9

13

ДУМА®
ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК
80 cm.
www.duma.bg
ЧЕТВЪРТЪК 18 ДЕКЕМВРИ 2014 ГОДИНА/24 БРОЙ 293 (6993)

Цецка Цачева подписва невзети от НС решения

Депутатите ратифицират договор с германска фирма със задна дата

Парламентарният шеф Цецка Цачева е подписала решение за отпускането на 4 млн. лв. на германската фирма "Цемеко ООД", което се взема на основание на ратифицираните от НС споразумения между МИЕ на България и германското икономическо министерство. Постановлението е публикувано в "Държавен вестник" от 13 декември, алармираха вчера от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ. Социалистите коментираха, че са скандализирани, че се публикуват решения, преди парламентът да се е произнесъл, и определиха това като изключително скандално.

Подарихме за Коледа милиони на немската фирма, коментира Румен Гечев, след като покъсно мнозинството в НС ратифицира договора със задна дата. Споразумението е правен нихилизъм и самоунижение на България, а излизането му в "Държавен вестник" е престъпление, за което трябва да се носи служебна и наказателна отговорност, подчерта Георги Божинов.

3

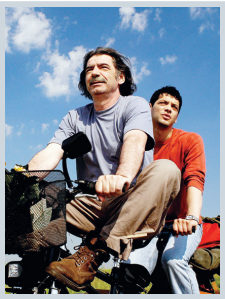
Защо Борисов ни товари с нови заеми

11

Снимка БГНЕС

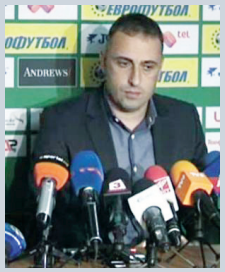

Последните 400 метра от коледна картичка - кандидат за Гинес, бяха представена вчера в БНР. Общата дължина на картичката е един километър. Тя е изработена от ученици от столичното 143 ОУ "Георги Бенковски"

„София филм фест" гостува в Пампорово

26

Петев пое националите, Херо отказа да води Левски

30

НЯКОЛКО ДУМИ

Юлия КУЛИНСКА

ПАРТИЙНАТА БУХАЛКА

ГЕРБ отново превърнаха Сметната палата в партийна бухалка. Мнозинството в парламента прие вчера промени в закона за одитния орган, без дори да покани неговия сегашен шеф и без да обяви мотивите си. След грандиозния скандал, който се разигра в пленарната зала, левите депутати напуснаха заседанието. И никой вече не се съмнява, че ГЕРБ е еталон за ползване властта за партийни облаги и опъване на чадъри над своите. Нагло и безцеремонно те подменят доказани експерти без политическа окраска със свои верни послушници...

Явно им е нужна Сметна палата, която подобно на Темида ту да поглежда с едно око над превръзката си, ту да я сваля, ту да намига дяволито с двете на властта. А защо не и да й прави стриптийз!?

Мнозинството внесе за обсъждане в пленарната зала проект, който не е обсъждан. Удобно! Защото когато няма силни и независими контролни органи, е най-лесно и безболезнено да си разиграваш коня както искаш... И най-вече в местната власт, защото с промените на ГЕРБ извън зоркия поглед на одитната структура остават 61% от общините, чиито кметове, естествено, са от ГЕРБ.

Дебатите в пленарната зала показаха, че партията на Борисов не се е променила. Въпреки овчата кожа, с която се наметна, лицемерно демонстрирайки сговорчивост и компромисност. ГЕРБ продължават да водят диалог сами със себе си и да чуват само гласа на собствения си интерес.

Маските падаха! Да размахаме политическите бухалки!

51
4

ISSN 0861-1343

EUR: 1.95583 ⇧ USD: 1.57120 ⇧ GBR: 2.46575 ⇩ CHF: 1.62850

Частни интереси застават срещу просветния закон на БСП

Трябва да има връзка между подготовката на учениците и пазара на труда, заяви Валери Жаблянов

Велиана ХРИСТОВА,
Юлия КУЛИНСКА

Отказът държавата да финансира пряко частните училища стана основен мотив срещу проекта на БСП за Закон за народната просвета в ресорната комисия на НС вчера. "От името на родителите" известната от 41-то НС поддръжничка на ГЕРБ Ирина Репуц подкрепи варианта, внесен от ГЕРБ, според който държавата финансира частните училища наравно с публичните. Репуц призова да се отхвърли проектът на БСП, според който държавата финансира единствено безплатните учебници в частните училища. От сдружения на хора с увреждания обаче подкрепиха идеята на левия проект.

Не може при недостиг на пари за образованието да се отнема от нямащите и да се дава на имащите, заяви Валери Жаблянов, основен вносител на проекта на БСП. Срещу нещо буквално се нахвърлиха представители на издателите на учебници, които пък са против за всеки предмет и клас да има един учебник, което е записано в проекта на БСП по настояване на огромно мнозинство учители. Издателите подкрепят проекта на ГЕРБ учебниците по всеки предмет да са неограничено количество.

Проектът на ГЕРБ бе подкрепен в комисията от хората на Борисов, АБВ, "Атака" и ПФ, които обаче се обявиха против финансирането на частните училища с пари от държавния бюджет. Лютви Местан заяви, че ДПС ще се въздържи за първо четене, от РБ не взеха отношение. Независимо от решението на комисията и двата проекта ще бъдат гласувани в пленарната зала.

Законопроектът на БСП за

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Вредно и неприемливо частните училища да получават държавно финансиране, категорични са от БСП

просветата, който вече внесохме в НС, цели да бъдат стимулирани учителите и да постанови равенство за българските деца. Това заяви по-рано пред медиите в НС Валери Жаблянов. Ключов елемент в нашия документ е държавните училища и общинските училища да се финансират изключително от държавния и общинските бюджети, обясни той. Според Жаблянов в сегашната ситуация на финансови трудности е вредно и неприемливо за образователната система частните училища да получават държавно финансиране.

Валери Жаблянов посочи като цел на законопроекта и запазването на светското образование в България. Той припомни, че в него се предлага въвеждането на един учебник по предмет за курсовете на образованието, защото учебното съдържание трябва да създава възможности на всички ученици за грамотност и квалификация за работа не само у нас, но и в чужбина. "Нужно е да съществува връзка между квалификацията, подготовката на учениците и пазара на труда. Ние се опитваме да я постигнем с нашия закон. Предприемачеството търси тази връзка от години, но не я намира", поясни Жаблянов. Той подчерта, че въвеждането на частното образование не е панацея към преодоляване на неграмотността и към отпадането от училище. Депутатът смята, че има риск дори да се задълбочи отпадането от училище не само на единици, а на цели социални групи.

"БСП осъзнава ролята на българското учителство за осъществяването на образователна реформа, защото то е гръбнакът на тази система. Затова предвиждаме създаването на национален институт с държавно финансиране, който да се занимава с квалификацията на българските учители", заключи Жаблянов.

МЛАДИТЕ СОЦИАЛИСТИ ИСКАТ ОБРАЗОВАНИЕТО ДА Е НАЦИОНАЛЕН ПРИОРИТЕТ

Настояваме образованието да е национален приоритет, се казва с позиция на МО в БСП. „Години наред системата е подложена на постоянни опити за реформи. Резултатът е нарастваща неграмотност, все повече отпадащи ученици от системата на образованието, закриване на училища. Всичко това се случва в XXI век, когато редица европейски и световни организации се стремят към "икономика на знанието", в която образованието и науката трябва да са водещи приоритети на правителствата на отделните държави", пишат младите социалисти. Според тях законопроектът за училищното и предучилищното образование, внесен от ГЕРБ, е поредното отстъпление за решаване на най-болезнените проблеми в системата.

От МО настояват за финансиране само на публичното образование, модернизиране на държавните училищни бази и съобразяването им с нуждите на децата, за утвърждаване на професионалното образование като основополагащо за решаване на проблема с младежката безработица. Младите хора искат нов закон за народната просвета, който да регламентира ролята на държавата като основно отговорна за развитието на българското средно образование, а професията "учител" да бъде утвърдена като водеща за развитието на българското общество и увеличаване на заплатите на преподавателите. Един учебник по един предмет, одобряван от МОН, и въвеждане на гражданското образование като учебен предмет за повишена информираност у подрастващите как функционират институциите, искат от МО на БСП.

ИЛИЯНА ЙОТОВА:

НАД 700 ХИЛ. ЕВРО ДАВА НА МЕСЕЦ БЪЛГАРИЯ ЗА ОХРАНА НА ГРАНИЦАТА

„Страните по външните граници не могат да се справят сами и вие го знаете добре, идвайки от Гърция. Над 1300 полицаи в България пазят денонощно границата с Турция и това струва на България над 700 хиляди евро месечно. Нова общоевропейска гранична полиция и увеличени правомощия за ФРОНТЕКС - Агенцията на ЕС за управление на сътрудничеството по външните граници на съюза - са само част от необходимите спешни мерки". Това заяви евродепутатът Илияна Йотова по време на дебати в Европейския парламент в Страсбург за Стратегията на ЕС за вътрешна сигурност, съобщиха от офиса на евродепутата.

Темата бе включена в дневния ред поради устен въпрос, поставен на Еврокомисията и на Съвета на ЕС от Комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи на ЕП. Илияна Йотова, която е зам.-председател на парламентарната комисия, обърна внимание на сигурността на външните граници, както и на борбата с престъпността и корупцията. „Категорично ясно е, че сме изправени пред нови, още по-големи предизвикателства и опасности. И те изискват не просто рамка и идеи, а повече конкретни предложения и мерки", каза тя, обръщайки се към комисаря по миграция, вътрешни работи и гражданство Димитрис Аврамополус, който присъстваше на дебата. Евродепутатът допълни още, че новите опасности, появили се през последните 4 години, правят създаването на европейска гранична полиция задължително. Сред набелязаните остри проблеми за пограничните държави са огромните вълни от бежанци, опитите на терористи да се възползват от нелегалните канали, каналджийството и чуждестранните бойци. Евродепутатът засегна и проблемите в борбата с престъпността и корупцията, заявявайки нуждата от допълнителни действия на европейско ниво за справяне с трансграничната престъпност.

ВТОРИ СЪДИЯ СТАНА ОБВИНЯЕМ ПО ДЕЛОТО „ПЕНГЕЗОВ"

Полк. Владимир Димитров, зам.-председател на Военно-апелативния съд, е бил привлечен като обвиняем по делото, което се води срещу отстранения от длъжност шеф на Софийския апелативен съд Веселин Пенгезов. Димитров в момента е и.д. шеф на ВоАС. Информацията бе обявена след заседание на Висшия съдебен съвет вчера. Димитров е подал молба да бъде освободен като ръководител на съда и от системата. ВСС не можа да вземе решение по въпроса. Главният прокурор Сотир Цацаров предложи да се разделят точките. "За да го освободим като административен ръководител, не е нужно предизвестие, трябва да го направим. Но има 30-дневно предизвестие, за да бъде освободен като съдия", уточни Цацаров. При гласуването оставката на Димитров като зам.-шеф на ВоАС не бе приета. Обсъждането на тази точка бе отложено за следващото заседание. Веселин Пенгезов е призован да се яви в сградата на ДАНС днес, където да му бъдат предявени материалите по делото, стана ясно още. По информация на "Правен свят" обвинителният акт срещу него и колегата му Петко Петков, бивш председател на ВоАС, ще бъде внесен в съда през януари 2015 г.

През април т.г. Пенгезов и Петков бяха обвинени в длъжностно присвояване на пари от проект по програма ОПАК, спечелен преди 6 години от ВоАС. Пенгезов бе привлечен като обвиняем по четири текста от Наказателния кодекс. По три от тях бе посочен като помагач на полк. Петър Петков. Първото обвинение е за длъжностно присвояване, другите две са за получаване на кредит чрез неверни сведения.

Расистка декларация на ПФ нажежи страстите в пленарна зала

Мила ХРИСТОВА

Скандал се разрази вчера в парламента, след като от трибуната лидерът Валери Симеонов изчете декларация на Патриотичния фронт с откровено ксенофобски твърдения по повод нападенията над лекари през последните седмици. По думите на председателя на ПГ за по-малко от 20 дни българското общество станало свидетел на няколко "брутални престъпни акта, извършени от представители на циганския етнос" над малолетни, както и над медицински служители по време на изпълнение на техните задължения. Случаите изумиха и стъписаха обществото със своята бруталност, наглост и чувство за безнаказаност, каза Симеонов. Според него остава въпросът какви са причините част от циганския етнос да се превърне в рушител на държавността и законите, защото хората, които времето на социализма преди 25 години работеха, пращаха децата си на училище, даваха своя принос в създаването на обществени блага, сега са се били превърнали "в нагли, самонадеяни и озверели човекоподобни, изискващи право на заплати, без да работят, искащи болници по болест, без да са болни, детски за деца, които играят с прасетата на улицата, и майчински помощи за жени с инстинкти на улични кучки".

Тези твърдения нажежиха страстите в пленарната зала, станаха повод повечето депутати да не скрият възмущението си от подобни изявления. Лютви Местан от ДПС репликира председателя на НС Цецка Цачева, че е позволила на народен представител да отправя ксенофобски, генерализирани обвинения срещу цял етнос.

Част от проблемите, свързани със случайното разпределение на делата, са заради ремонт на сградата на Съдебната палата

ОПРАВДАНИЕ НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА СГС ВЛАДИМИРА ЯНЕВА

Скандал в НС заради Сметната палата

БСП напусна заседанието, защото промените в закона на одитния орган не са обсъждани

Юлия КУЛИНСКА

Грозен скандал се развихри в парламента вчера по време на дебатите за промени в закона за Сметната палата. Поводът за него стана отказа на мнозинството да допусне в пленарната зала председателя на одитния орган. ГЕРБ започва разголването на Сметната палата, заяви Мая Манолова. Вие удобно сте забравили да я поканите и да я осведомите, заподозря управляващите тя. Манолова прикани поне тези, които ще бъдат на заколение, да участват в процеса. Според нея Сметната палата щяла да се използва за партийна бухалка.

След като призивите ѝ не получиха позитивен резултат, депутатите от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ напуснаха пленарна зала. В нея остана само Румен Гечев, който обяви, че от ГЕРБ предлагали промени в закона, които не са обсъждани. "Вие скрихте отчетите на Сметната палата. Цялата Европа видя, че си играете на шикалки-микалки с една институция", обърна се към мнозинството Гечев.

Председателят на бюджетната комисия Менда Стоянова обясни, че се възстановява моделът на управление на палатата, въведен през 2010 година. От ГЕРБ предлагат да се върне старата структура на Сметната палата с председател и двама заместници, които да имат конкретни ресори. С промените се възстановява постът директор на одитна дирекция, за който се изисква 7-годишен опит в системата. Също така ще се връща възможността палатата да налага административни наказания при нарушения на Закона за обществените поръчки. В документа се предвижда от обхвата на проверките ѝ да отпаднат всички общини с бюджети под 10 млн. лв. годишно, а такива са 61% от всички общини у нас.

Когато вие управлявате, имате банкова криза, банки фалират, обърна се Цветан Цветанов към левите депутати. Вие сте загубили доверието на българските граждани, коментира той. По думите му социалистите нямали право да се изказват по финансови теми.

Румен Гечев се изненада, че точно Цветанов дава финансови съвети от трибуната. Първо, аз съм учил повече от вас, вие сте завършил физкултура задочно, обърна се социалистът към Цветанов. Той му припомни, че е с присъда на първа инстанция. На ваше място аз няма да имам гьонсурат да стоя тук, каза Гечев.

Ще има ответен удар, равен на този, който нанасяте, коментира Йордан Цонев от ДПС. Този орган изпадна в политическа зависимост и пристрастие, коментира той. Цонев предложи промените в закона да се подложат на широко обсъждане, за да се намери консенсус. Той призова политическите сили да не дестабилизират основния контролен орган.

Георги Кадиев наруши бойкота на социалистите и се включи в дебата. Според него спиралата на смени в одитния орган не трябва да продължава. "Палатата трябва да е независима и обективна. Опасяваме се, че тази Сметна палата ще бъде политически послушна. България няма да се оправи, докато няма силни и независими контролни органи" предупреди той.

След него и Корнелия Нинова влезе в пленарната зала и заяви, че целта е да се овладее политически одитния орган.

В крайна сметка промените минаха на първо четене със 115 "за", 44 "против", 11 "въздържал се".

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Мая Манолова и Корнелия Нинова призоваха Сметната палата да не се превръща в "политическа бухалка"

РУМЕН ГЕЧЕВ:

Управляващите грубо потъпкват Конституцията и законите

Юлия ИВАНОВА

Управляващите грубо потъпкват Конституцията и законите на страната, обявиха вчера депутати от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ на брифинг в парламента. Повод за коментара беше постановление на МС, публикувано в "Държавен вестник" от 13 декември за отпускането на 4 млн. лв. на германската фирма "Цеменко ООД". В заключителните разпоредби пише, че то се приема на основание ратифицираните споразумения между МИЕ на България и германското икономическо министерство за решаване по взаимно съгласие на щетите по казуса с дружеството, поясни Петър Кънев.

От БСП са скандализирани, че се публикуват решения, преди НС да се е произнесло и определиха това като изключителен скандал. Кънев съобщи, че без да коментира дебатите в зала, БСП категорично няма да подкрепи ратификацията, защото има решение на петчленен състав на ВАС и на тричленен състав на Комисията за защита на конкуренцията, които са излезли с отрицателни становища, че са нарушени интересите на немската фирма. "Не коментирам справедливостта на решението, но е малко срамно да научаваме от вестник, че тази ратификация няма значение в правния мир. За какво всъщност сме тук", попита Кънев. По думите му, очевидно управляващите не се интересуват от решенията на ВАС, плюят на съдебната система и демонстрират, че ще правят каквото си искат. Няма никакво искане от немската държава, нито един писмен ред, а само устно споразумение между посещаващите Германия български политици, българският народ да заплати за Коледа "подарък" за милиони на немската фирма, коментира Румен Гечев. Споразумението е правен нихилизъм и самоунижение на България, а излизането му в "Държавен вестник" е престъпление, за което трябва да се носи служебна и наказателна отговорност, подчерта Георги Божинов. По-късно, след спорове между Цецка Цачева и депутати от БСП, ратификацията беше гласувана. С нея страната ни ще преведе малко над 2 млн. евро на Германия, която от своя страна е изплатила неустойка на немска фирма, заради провален проект у нас. Немският инвеститор не разбра, че в България има европейски закони и не доказа, че има отношение към конкретния проект, което доказва, че това е било псевдоинвестиция, заяви бившият зам.-министър на МОСВ Чавдар Георгиев от БСП. Управляващото мнозинство подчини НС на волята на президента и премиера с оглед псевдоинтереси за развитие на икономически връзки между България и Германия, подчерта той. Мая Манолова припомни, че това е вторият случай с фалшификация на закон чрез "Държавен вестник" след прословутата поправка "Мери Джейн".

Груба манипулация и спекулация е твърдението на социалистите, че ратификацията на Споразумението по казуса „Цеменко" ООД вече е обнародвано, оправда се Цецка Цачева.

РБ И ГЕРБ НЕ СЕ РАЗБРАХА ЗА ПЕНСИОННАТА РЕФОРМА

Милена НИКОЛОВА

Без окончателен резултат завършиха совалките между управляващите от ГЕРБ и Реформаторския блок относно подкрепата на РБ за реформата в пенсионната система у нас, предложена от правителството. След разговор с лидери на Блока в кабинета на председателя на парламента Цецка Цачева, финансовият министър Горанов заяви , че отговорността за управлението на държавата и финансовото ѝ състояние е на мандатоносителя ГЕРБ. Според запознати разминаванията могат дори да подложат на съмнение коалиционното споразумение за съвместно управление в рамките на десницата. Владислав Горанов беше категоричен, че партии с 4-5 % могат само да подкрепят. След разговорите с лидерите на РБ той обяви, че точно представителите на тези малки партии не подкрепят пенсионната реформа във вида, в който мнозинството се договори със синдикатите. Ние искаме свобода на избора, няма да караме никого насила да прави нищо, каза Владислав Горанов. По думите му там, където е извървян пътят на логиката, няма защо ГЕРБ да протака с решения. Никой не може да отнеме отговорността на министър-председателя и на министъра на финансите да носят отговорността за финансовата стабилност на държавата. Горанов не коментира дали това поставя на риск стабилността на предизборното споразумение за съвместно управление с Реформаторския блок. Все още смятам, че има поле за компромис, беше мнението на Радан Кънев, съпредседател на РБ след среща между двете политически сили. По той декларира, че неговите колеги ще главута против предвидените промени. Росица Янакиева от АБВ заяви след срещата, че партията ѝ ще има окончателна позиция по пенсионните промени днес след заседанието на Националния съвет. Според нея темата е твърде сериозна, за да се реши в рамките на 20 минути. От Патриотичния фронт обявиха, че били раздвоени по отношение на подкрепата на реформата.

www.duma.bg

ВСС с дисциплинарно производство срещу съдия Четалова

Висшият съдебен съвет образува дисциплинарно производство срещу съдия Румяна Четалова. Това бе поискано от петима от кадровиците в съдебния съвет. Във вторник е постъпило становище от Инспектората към ВСС във връзка с извършената проверка по случая с разпределението на делата на Четалова. В документа е записано, че са направени констатации за забавяне на дела от нейна страна. Председателят на Етичната комисия Ясен Тодоров заяви, че проверката на "Белведере груп" ще бъде готова, след като пристигнат документи от прокуратурата и Министерството на правосъдието. Едва след това ще стане ясно дали обвиненията на френския посланик срещу нея са основателни. ДУМА припомня, че на 5 декември посланикът на Франция Ксавие Лапер дьо Кабан обвини Четалова в тенденциозно изпълнение на задълженията й, вкл. опит за "кражба" на френска фирма, производител на вино в България. Той се оплака, че мениджмънтът на компанията е подменен след съдебно решение. Посланикът обвини българската съдебна система, че има "гнили ябълки". Четалова отхвърли твърденията на дипломата на предишното заседание на ВСС.

Снимка БГНЕС

Главният прокурор Сотир Цацаров внесе във ВСС искания за отстраняване от длъжност на двама съдии от районния съд в Радомир – Люба Петрова и Евелин Драганов, до приключването на наказателните производства, водени срещу тях

Лозан Панов ще се пробва за шеф на ВКС

Блъснатият магистрат размисли и реши все пак да участва в конкурса за председател на Върховния касационен съд

Лозан Панов преосмисли решението си да се откаже от конкурса за ръководител на Върховния касационен съд и ще участва в надпреварата. Вчера магистратът се яви на заседанието на Висшия съдебен съвет, за да обяви своето окончателно решение. ДУМА припомня, че Панов подаде заявление за отказ, след като неизвестни лица го блъснаха на пешеходна пътека край Южния парк. Той бе настанен в стая със свой колега, който бе пребит от непознати, а членове на ВСС коментираха, че отказът му може да е провокиран от страх след инцидентите с неизвестни извършители. Седмица след като Панов бе блъснат от автомобил, той все още е в болница. Пред членовете на ВСС обясни, че във вторник е претърпял операция, но е излязъл от болницата за малко, за да обясни лично на членовете на съвета мотивите си по повод участието си в конкурса. "На 4 години загубих своя биологичен баща. На 11 ноември почина моят осиновител. В личен план минавам през доста тежък период. Но очакваме доклад от Европейската комисия. Това, което съм длъжен да направя, е да продължа с участието си, колкото и да е трудно физически. Дължим на обществото честен и справедлив конкурс, с борба на каузи и идеи. Съдия Павлина Панова е много добър професионалист и етичен човек. Надявам се да има състезание, което подобава и обществото очаква", обясни Панов и благодари на всички членове на съвета, които проявиха разбиране. Представляващата ВСС Соня Найденова заяви, че съдия Панов е проявил изключително достойно поведение.

ВСС реши спирането на процедурата да бъде удължено до 7 януари. Дотогава съдия Панов ще има възможност да изготви концепцията си. Останалите срокове, фиксирани в хронограмата - за изготвяне на становища за професионалните и етичните качества на двамата кандидати, са същите. Изборът ще се състои на 29 януари, както беше планирано.

Другият кандидат за шеф на ВКС е Павлина Панова. В момента тя е зам.-председател на съда и ръководител на Наказателната колегия. Веднъж тя вече бе кандидат за ръководител на ВКС, но ВСС не я подкрепи. Нейният опонент и настоящ и.д. председател на ВКС Таня Райковска също не успя да стане председател, въпреки че спечели 15 от гласовете на Съвета. През януари се очаква мониторинговия доклад на ЕК по правосъдие и вътрешен ред.

МВнР в контакт със задържаните българи в Белград

МВнР е в контакт със задържаните българи, стана ясно от изявление на външното министерство. От ведомството изразяват надежда те да се приберат в България най-късно днес. Седмината задържани нашенци продължават да бъдат държани в т.нар. дом за настаняване на чужди граждани в Падинска скела. В получената от сръбските власти нота се твърди, че нашите сънародници ще бъдат задържани в този дом до приключване на процедурата по „принудително отвеждане, свързано със защита на обществения ред и сигурността на Сърбия и нейните граждани, съгласно чл. 11 от Закона за чужденците в Сърбия". Българите са членове и симпатизанти на „Фалун Гонг", което според китайските власти застрашава сигурността на правителството в Пекин, и седмината са задържани на основание чл. 39 от Наказателния кодекс на Сърбия като заплаха за сигурността на страната. „Нашата информация е, че нашите съграждани не са имали никакви протестни действия. Те са били отведени оттам веднага след като са се настанили в този хостел. Интересното в случая е, че те не са сами. Там се намират и двама руски, двама финландски и един словашки гражданин, които са задържани на същото основание", обясни вчера Бетина Жотева, говорител на МВнР. Българският консул Николай Труканов е посетил дома и според него нашите съграждани са добре, нямат здравословни оплаквания или недоволство от това как са третирани там. Имали са възможност да бъдат във връзка с роднините си в България.

СЪОБЩЕНИЕ

ОБЩИНА БРАЦИГОВО обяви обществена поръчка чрез открита процедура от ЗОП с предмет: Провеждане на обучения във връзка с изпълнение на договор №М13-22-129/19.08.2014 г. "Общинска администрация Брацигово - ефективна и компетентна", подприоритет 2.2, "Компетентна и ефективна държавна администрация", бюджетна линия - BG051PO002/13/2.2-14

Поръчката е обявена в Регистъра на обществените поръчки на дата 16.12.2014 г.

Съобщението се изпраща до средствата за масова информация съгласно чл.101б, ал.3 и §1, т.28а от ЗОП.

Срокът за подаване на офертите е до 17:00 часа на 16.01.2015 г. на фронт офиса на община Брацигово, гр. Брацигово, ул. "Атанас Кабов" №6а.

Отварянето на офертите е на 19.01.2015 г.

Цялата документация в електронен вариант е обявена на официалния сайт на община Брацигово на адрес: www.bratsigovo.bg/op.php, профил на купувача, на община Брацигово.

Възложител /п/
Васил Михайлов Гюлеметов
Кмет на община Брацигово

ДА СЕ СЕЗИРА КС ДИРЕКТНО, ПРЕДЛАГА ПРАВОСЪДНИЯТ МИНИСТЪР

Правителството прие актуализирана стратегия за съдебната реформа у нас на заседание на Министерския съвет. С нея управляващите се опитват да предотвратят негативния мониторингов доклад, който се очаква да напише Европейската комисия през февруари. Според правосъдния министър Христо Иванов част от мерките могат да бъдат приети с обикновени законодателни промени, но за други са нужни изменения в Конституцията на България и Велико Народно събрание. "Има мерки в актуализираната стратегия за реформа на съдебната система, които изискват промяна в конституцията", заяви Иванов. Като пример той посочи даването на право за внасянето на пряка жалба до Конституционния съд от български граждани. В момента КС може да бъде сезиран от депутати, магистрати от ВКС, ВАС и президента. "Има мерки, като разделението на ВСС, които в зависимост от сложни технически нюанси могат да се направят по мое убеждение и с промени в Закона за съдебната власт, и с промени Конституцията", каза министър. Иванов уточни, че няма спор, че ако се направят промени в Конституцията, ще се позволи много по-съществена преработка на модела на ВСС, каквато според него безспорно е нужна. "Но има форми, в които това може да се направи само на законодателно ниво. Въпрос оттук нататък е на фино политическо моделиране и на разговор за какво ще съберем подкрепа. Имаме и двата хода", заяви Иванов. "Убедена съм, че това, което правим, ще доведе до по-ефективна работеща съдебна система", заяви вицепремиерът Меглена Кунева, която представи заедно с правосъдния министър актуализираната стратегия. Тя подчерта, че въпросът е дали всички политически ангажирани субекти искат да има съдебна реформа или не, дори и с цената на това, когато имат известни съмнения, да не отиват веднага към жалба в Конституционния съд.

86-годишна стана жертва на телефонна измама

86-годишна бургазлийка е станала жертва на телефонна измама по класическия механизъм "операция на близък", съобщиха от пресцентъра на ОД на МВР-Бургас. На 16 декември около 13.30 часа във Второ районно управление на местната полиция е получено съобщение от 86-годишната жена, че чрез класическа схема измамници са й взели сумата от 600 лева, уж за операция на близък човек. Възрастната жена предала парите на непознат мъж, дошъл на домашния й адрес, и след това разбрала, че е излъгана.

Софиянка намери граната

Столичанка откри пред дома си граната вчера. Заради боеприпаса целият блок в квартал "Младост 2" в София бе отцепен от полицията. Гранатата е открита пред апартамент, който се намира на 8-ия етаж в блока. Сигналът за находката е подаден малко преди 10,30 сутринта. Само за този месец това е третият случай в София на откриване на боеприпаси. На 3 декември снаряд бе открит във вход на жилищна кооперация на ул. "Пьотър Паренсов". Три дни по-късно полицията обезвреди боеприпас, намерен в кооперация на столичния булевард "Христо Ботев" 11.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Сергии с всякакви сувенири за Коледа се появиха в столицата заради наближаващите празници

Полицията задържа мъжа, нападнал лекарка в Раковски

Полицията задържа мъжа, който на 14 декември нападна лекарка в спешната помощ в гр. Раковски, съобщи вчера директорът на ОД на МВР в Пловдив Пламен Узунов. Нападателят е бил издирван от полицаите от три дирекции - Сливен, Хасково и Пловдив, обявен е бил и за общодържавно издирване. След разпит на лица от Раковски е установено, че това е Стоян К., на 35 години, от хасковското село Александрово, който се укривал в Симеоновград.

Мащабната акция се наложила заради това, че лекарката не е успяла да запише имената на детето и на придружителите му. Случаят е "разплетен" след установяване самоличността на момиченцето, за което са проверени 292 адреса в ромските махали на Раковски, Белозем, Чалъкови, Брезово, на които живеят 2-годишни деца.

На Стоян К. е повдигнато обвинение за причиняване на средна телесна повреда на медицински специалист при изпълнение на служебните си задължения, съобщи районният прокурор Гергана Мутафова. Той е криминално проявен и има две присъди - за управление на МПС след употреба на алкохол и без шофьорска книжка. Медицинската експертиза потвърждава информацията на пострадалата д-р Божидара Пеевска за нанесен побой, има и свидетелски показания за инцидента.

По данни на МВР през последните две години на територията на Пловдивска област са регистрирани 5 нападения на медицински екипи. Три от тях са през 2013 година, а останалите две - през 2014 г., като и на двете извършителите са установени и задържани.

Миньори протестираха 13 часа под земята

43-ма души от мина „Черно море" си искаха неизплатените заплати

След 13 часа под земята миньорите от бургаската мина "Черно море" прекратиха стачката си. Те протестираха заради това, че не са получавали заплатите си от началото на октомври. До положителната развръзка се стигна, след като НЕК преведе по спешност 1,2 милиона лева на ТЕЦ-Сливен, а от тази сума бяха преведени около 400 000 лева на мина „Черно море". Така на миньорите бяха доизплатени сумите за месец октомври и по-голямата част от заплатите за ноември. Миньорите излязоха от рудника, след като получиха 100-процентово обещание, че до 22 декември ще получат и останалата част от дължимите пари. Протестиращите бяха от нощната смяна в мина "Черно море"- Бургас. Мъжете са влезли в рудника предишната нощ в 12 часа, когато е започнала смяната им и впоследствие спонтанно са решили да не излязат. Последно миньорите са получили само по 350 лева аванс за октомври. Спонтанното решение за протест те са взели заради предстоящите празници.

НЕК трябва да преведе на "Топлофикация"-Сливен 510 000 лева. От своя страна ТЕЦ-ът трябва да преведе средства към мината, за да се разплатят заплатите. Оказа се, че групата миньори е същата, която е протестирала при първите протести миналата година. Синдикалният лидер в мината Чавдар Миколашев обясни, че исканията на хората са ясни - търсят си това, което са заработили. Не искат подаяния или нещо даром. Той подчерта, че за пореден път има подигравка от страна на държавниците с миньорския труд. На протестиращите миньори ще бъдат осигурени храна и вода. 186 хил. лв. за октомври и 327 хил.лв. за ноември са неизплатените заплати на миньорите, коментира Русомир Калоянчев, член на Съвета на директорите на мина "Черно море". По неговите думи, ситуацията в момента е идентична с тази през септември месец, когато миньорите отново протестираха за неизплатени заплати. "Заварихме сутринта тази ситуация и се чудим как да я овладеем в момента и я окачествяваме като кризисна, но не можем да направим нищо, преди да започнат да получават някакви средства", посочи той. За октомври неизплатени са 186 хиляди лева за заплати, а за ноември - 327 хиляди лева.

ДУМА припомня, че преди три месеца 60 миньори от бургаска мина останаха на 300 метра под земята близо 48 часа.

Родителите на Ана-Мария ще съдят държавата в Страсбург

Родителите на Ана-Мария смятат да съдят държавата в Страсбург. Майката Радосвета Симеонова заяви, че все още нямат отговор на въпроса какво се е случило с детето им. Тя се надява до Великден човекът, който е посегнал на дъщеря й, да бъде отстранен от работа. "Съмнявам се, че този човек все още е на работа и работи с деца", притеснява се жената. До момента тя не е разговаряла с директорката на училището.

В началото на октомври родителите на 13-годишното момиче с аутизъм алармираха, че дъщеря им е била подложена на сексуално насилие в столичното Четвърто помощно училище. Майката сподели, че Ана-Мария не е добре, защото има периоди, в които изпада в истерия, а няма причина за това. Освен това детето започва да приказва много за чичкото, за местата, на които я е пипал. "Тя не е роден аутист, а е отключила това състояние на 2 години и 9 месеца след операция на клепача на окото", обясни майката. Детето не ходи на училище, а се обучава в домашна среда.

"Ще търся правата си в чужбина. До края на март трябва да бъде посочен човек и да бъдат предприети мерки за отстраняването му. Ако няма решение, отиваме в Страсбург", категорична бе Симеонова.

Иван Кралев сменя Васил Велев в Сребърния фонд

Иван Кралев става член на Управителния съвет на Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система. Той ще замени Васил Велев, който в момента представлява Асоциацията на индустриалния капитал в Сребърния фонд. Промяната е в резултат на договорена ротация за излъчване на представител на работодателските организации на национално ниво. Освен като представител на Асоциацията на индустриалния капитал Кралев е известен и с това, че участва в управлението на "Софарма билдингс" и "Санита СТМ". Сребърният фонд се управлява от Управителен съвет, в който участват 8 членове. Министърът на финансите е председател, а министърът на труда и социалната политика е заместник-председател. Двамата участват по право в Управителния съвет.

25% ОТ БЪЛГАРИТЕ ВЪВ ВЕЛИКОБРИТАНИЯ СЕРИОЗНО ДОПРИНАСЯТ ЗА ИКОНОМИКАТА Й

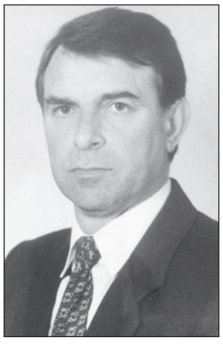

Една четвърт от работещите във Великобритания българи и румънци са висококвалифицирани кадри, които сериозно допринасят за развитието на икономиката на Острова. Това заяви вчера евродепутатът от Прогресивния алианс на социалистите и демократите Илияна Йотова. Тя обясни, че това са хора с висше образование, плащат си данъците, част са от БВП на Великобритания и са сериозен двигател на икономиката й.

Всички тези упреци, за това че идват само нискоквалифицирани работници, за това че се увеличава престъпността, за това че са виновни българите и румънците, затова че обикновените англичани нямат работа, всичко това е плод на груб популизъм, подчерта евродепутатът. По думите й подобни коментари са плод на вътрешнополитически битки и нито една държава не заслужава да бъде подложена на подобен натиск. Илияна Йотова смята, че много от така наречените евроскептици искат разпадането на Европейския съюз, връщането на границите, както искат да няма Шенген, а крайната десница във Великобритания се опитва да прокарва разделителни линии между нациите в ЕС.

Възпоминание

На 26.12.2014 г.
се навършва
една година без
нашия скъп син,
съпруг, баща
и брат
проф. д-р о.з. полк. инж.
Драгомир Йорданов Паргов

Панихидата ще се отслужи на 19.12.2014 г. от 11,30 ч. в църквата "Свети Георги Победоносец" на бул. "Патриарх Евтимий".

От семейството

ИЗКУПУВАНЕТО НА ТЮТЮНА В ЮЖНА БЪЛГАРИЯ ОЩЕ НЕ Е ЗАПОЧНАЛО

Активното изкупуване на тютюна в Южна България трябва да започне до края на седмицата. Такова уверение са дали пред МЗХ фирмите изкупвачи, стана ясно вчера по време на среща на министъра на земеделието и храните Десислава Танева и заместника й Цветан Димитров със Сдружението на производителите на ориенталски тютюни в България. Това съобщиха от МЗХ.

Същевременно кметът на Сатовча и председател на Съюза на производителите на ориенталски тютюн в България Арбен Мименов съобщи пред "Фокус", че до петък тютюнопроизводителите от Южна България ще излязат с решение за по-нататъшни действия. Продължава диалогът между представители от бранша от района на Гоце Делчев, Хаджидимово, Кърджали, Харманли. Производителите са недоволни от забавеното начало на изкупната кампания и ниските цени, на които фирмите купуват тютюна. Със заповед министърът не може да повиши изкупната цена на тютюна, но фирмите са обещали коректно оценяване, както и до края на седмицата 80% от комисиите да започнат изкупуването, заяви Мименов. Той уточни, че до петък фирмите трябва да представят график за изкупуване на суровината.

"Няма начин да въздействаме пряко върху цената на суровината. Това, което можем да направим, е с промените в Закона за тютюна и тютюневите изделия да регламентираме отношенията между участниците в сектора, а държавата да е арбитър при окачествяването на тютюна", посочи министър Танева.

По 2 млн. хляба от сивия сектор изяждаме всеки ден

В България ежедневно се консумират около 4,5 млн. хляба, но 50% от тях са произведени от сивия сектор. Това каза пред БНТ Мариана Кукушева, председател на Управителния съвет на Националния браншови съюз на хлебарите и сладкарите.

"Потребителите първо плащат задълженията си към монополисти, следват задължения към банковите институции, евентуално разходи за лекарства, а накрая - каквото остане за трапезата", коментира тя. Според нея, за да имат потребителите повече средства за храна, трябва първо да се покачат производителността и доходите. Освен това трябвало да се стимулира и вътрешното потребление - да се купуват български храни и стоки.

За пореден път браншовата организация предлага да има диференцирана ДДС ставка за хляба. "Всяка европейска държава има диференциран ДДС за храните и хляба, с изключение на Люксембург и България", каза Кукушева.

Според нея заради наводненията през 2014 г. доста земеделски производители очакват компенсации. Те обаче ще бъдат получени чрез обезщетения, а не с манипулиране на цената на зърното. "Тази година сме произвели 5,2 млн. т пшеница. Продажбата е 2,8 млн. т. Това значи, че в момента хамбарите са пълни. Търсене няма, а цените са устойчиви", обясни Кукушева.

Концесиите на плажове минават към Министерството на туризма

Изясняваме правния статут на националните курорти, за да не са „хранилки" за едно или друго управление, обяви Николина Ангелкова

Обмисля се възможността концесиите на плажовете да преминат от Министерството на регионалното развитие и благоустройството към Министерството на туризма. Това съобщи вчера министърът на туризма Николина Ангелкова по време на блицконтрол в рамките на заседанието на парламентарната икономическа комисия, където тя представи членовете на екипа си и приоритетите в работата на ведомството, предаде БТА. Въпросът се обсъжда с вицепремиера Томислав Дончев и министри. Това е процес, който ще се случи в края на 2015 г. - началото на 2016 г., каза министърът в отговор на депутатски въпрос.

Ангелкова информира още, че се работи по изясняването на правния статут на националните ни курорти, като целта е да се направи оптимизация там и да не се създава впечатлението, че това са "хранилки" за едно или друго управление. Това ще доведе до яснота къде ще отиде туристическият данък, който се събира от общините, за да може да се изразходва целево за туристическа инфраструктура.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Николина Ангелкова представи пред членовете на парламентарната комисия по икономическа политика и туризъм политическото ръководство на Министерството на туризма и приоритетите в работата му за 2015 г.

Във връзка с изясняването на правния статут на националните курорти министър Ангелкова каза, че вече са разпратени покани за създаване на експертна група към Националния съвет по туризъм. При обсъждането на този въпрос ще получим отговор за бъдещето на "Слънчев бряг" АД, който от една седмица вече е към Министерството на туризма, обясни Ангелкова.

Министърът напомни за идеята за създаване на Национален фонд "Туристическа инфраструктура и туристически атракции". Предстои да се обсъди най-добрият механизъм, за да може да се използва фондът за проекти, за които няма финансиране от други източници, като например инфраструктура, пречиствателни станции, указателни табели.

Министърът съобщи още, че по отношение на визите за руски и украински туристи вече са проведени разговори с министрите на вътрешните и на външните работи и е създаден механизъм за работа, чрез който да се намери най-добрият вариант за облекчаването на визовите режими и той да отговаря на националното и европейското законодателство и националната сигурност, а и да може туризмът да ги ползва. По отношение на Турция и зимния туристически сезон вече е започнало издаването на многократни туристически визи за три месеца, издаването става за три дни, ако не се касае за лице, за което има нужда от допълнителна информация от службите за сигурност, коментира министърът.

В министерството има един назначен заместник-министър - Бранимир Ботев, който до 13 януари е в болничен, информира министърът депутатите.

До 7 работни дни ще изплащат гарантираните влогове

Министерският съвет одобри вчера проект на Закон за гарантиране на влоговете в банките, съобщи правителствената пресслужба. Законопроектът има за цел да въведе в българското законодателство изискванията на Директива 2014/49/ЕС относно схемите за гарантиране на депозити. С новата директива се въвеждат правила за по-добра защита на вложителите в банки чрез постигането на унифицирани правила за гарантиране на влоговете в общността, ясен обхват на гаранцията, по-кратки срокове за изплащане, подобрена обмяна на информация и строги изисквания за финансиране.

Директивата предвижда поетапно намаляване на срока за изплащане на гарантираните влогове при настъпване на гаранционно събитие, като към 1 януари 2024 г. той трябва да е 7 работни дни от датата, на която депозитите са станали неналични. Със законопроекта България въвежда съкратения 7-дневен срок едновременно с влизането в сила на закона, като няма да се възползва от преходния период. По този начин правата на депозантите ще бъдат гарантирани в максимална степен. Очаква се законопроектът да бъде приет приоритетно, тъй като с него се отстраняват идентифицирани несъответствия от страна на Европейската комисия със стартирала процедура за нарушение, част от досъдебна фаза по неизпълнение на задълженията, произтичащи от членството на България в ЕС.

Политически уволнения в РА в Благоевград

Изпълнителният директор на ДФЗ Румен Порожанов освободи от длъжност в Разплащателната агенция (РА) - Благоевград Александър Гошев, син на лидера на БСП в Пиринско Юлиян Гошев, съобщи fermer.bg. Заповедта идва няколко дни след като БСП изпрати "черен списък" с уволнените им елитни кадри. Александър Гошев е назначен в РА малко след евроизборите.

Отнемат имоти за 4,2 млн. лв. от осъдени за лихварство

Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество (КОНПИ) е внесла в Бургаския окръжен съд искове за отнемане на имоти на обща стойност над 4,2 млн. лв. от трима осъдени за лихварство, съобщиха от комисията. Процедурата срещу тях е по реда на отменения Закон за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност.

От Неделчо Здравчев и семейството му се претендира имущество на стойност 1 267 663 лв. То представлява два парцела в Каблешково, общ. Поморие, парцел в Бургас и левовата равностойност на дружествени дялове и суми от ипотечни заеми и банкови сметки. През 2014 г. Върховният касационен съд (ВКС) е потвърдил окончателно присъдата на Здравчев за това, че в периода 2000-2010 г. се е занимавал с лихварство.

От Румен Кузманов и съпругата му се претендира имущество на стойност 1 239 228 лв. То включва апартамент в Слънчев бряг, дворно място и лозя на територията на общ. Бургас и няколко автомобила, както и сумите от продажбата на движимо и недвижимо имущество и левовата равностойност на дружествени дялове. През 2014 г. ВКС е потвърдил окончателно присъдата на Кузманов за това, че в периода 2007-2009 г. се е занимавал с лихварство, както и че е укрил данъци чрез подаване на декларации с невярно съдържание като физическо и юридическо лице.

От Феим Мурадов и семейството му се претендира имущество на стойност 1 735 575 лв. То представлява имот в Айтос, идеални части от поземлен имот на територията на общ. Руен, както и суми от продажбата на автомобили и няколко имота и левовата равностойност на дружествени дялове. През 2014 г. той е признат за виновен за това, че в периода 2003-2010 г. се е занимавал с лихварство.

www.duma.bg

ЗЪРНЕНИ ПАЗАРИ

Сеитбата продължава

Агро ММ
Мениджмънт & Маркетинг

И финалът на есенната сеитба не даде надежди на производителите за нормално развитие на посевите, още повече че след обилните дъждове през последните дни в Средна и Източна България под вода останаха хиляди декари с пшеница и ечемик. Въпреки че този път западните региони не пострадаха. Ситуацията с преовлажняването на почвата е толкова голямо, че дори цяла зима да не вали, подпочвената влага се е съхранила с тази от горния повърхностен слой и се е получило "водно огледало". Затова и хората престанаха да сеят, въпреки че други години при сухо време сеитбата е продължавала и през декември, посочиха фермери.

По данни на Националната асоциация на зърнопроизводителите към 25 ноември най-зле е преминала сеитбата на пшеницата в четири от областите на страната. Във Великотърновско и Видинско са засети едва половината от предвидените площи, а в Хасковско и Пазарджишко - 60% от пшеницата. На 100% са успели да засеят с хлебно зърно само в Генерал Тошевско (област Добрич) и в област Бургас. В останалите региони на страната сеитбата е извършена между 70 и 95% от площите.

При есенната рапица и ечемика ситуацията е по-добра. Там са обработени почти всички предвидени площи. Единствено във Видинско са засети 85% от предвидените площи с ечемик и 95% от площите с рапица. В Пловдивско също са приключили със засяването с рапица върху 95% от предвидените площи.

В някои региони в Северозападна България, Северна Централна, Североизточна и Южна България е възникнал проблем по покриването на националния стандарт 1.1., при който минимум 30% от площите да са със слята повърхност и на изискването по агроекологичния ангажимент за наличие на минимум 50% площи със слята повърхност в стопанството.

Заради дъждовете в някои части на Северна и Южна България има частично пропаднали посеви с пшеница и рапица в резултат от преовлажняването и дори заблатяването на нивите.

Около 20% от засятата царевица в страната на този етап остава на полето поради неблагоприятни жътвени условия. На места жътвата продължава, но при висока влажност на царевицата и оскъпяване на продукция, вследствие на сушенето, поясниха от асоциацията.

Зърненият пазар в страната остава без съществени промени. Наблюдава се леко покачване в цените на хлебната пшеница в областите Русе и Разград. Маслодайният слънчоглед също регистрира поредното покачване, като през изминалата седмица в Северозападна и Югоизточна България е отчетен ръст с 3.5 на сто спрямо началото на месец декември. Ценовите равнищата при останалите култури се запазват непроменени и през изминалата седмица.

На порт Варна активно се товари царевица за експорт. Отчита се активност и на Русенското пристанище - товарят се количества пшеница, слънчоглед и ечемик.

Средните цени за страната на основните зърнени култури за периода са следните: хлебна пшеница - 295 лв./т; фуражна пшеница - 260 лв./т; фуражен ечемик - 251 лв./т; маслодаен слънчоглед - 585 лв/т; царевица - 231 лв./т.

Цените на брашната от производител отново запазват предходните си нива и са съответно: тип 500 - 619 лв./т; тип 700 - 598 лв./т; тип 1150 - 571 лв./т.

Количествата зърно и зърнени продукти напуснали страната за периода 01.12.2014 - 08.12.2014 г. възлизат в размер на 33 655 т, което е със 117 175 т по-малко спрямо предходната седмица.

По основни видове зърно и зърнени продукти обемите са, както следва: брашно - 71 т; царевица - 3147 т; черен маслодаен слънчоглед - 30 271 т; фасул - 62 т; шарен слънчоглед - 104 т.

СЪСТОЯНИЕ НА БЪЛГАРСКИЯ ПАЗАР

Пшеницата с високи хлебопекарни качества се търгува на ценови нива от 250 - 320 лв./т, като в отделни области на страната е отчетено покачване средна с 3.5 на сто.

За същия период на миналата година цените на пшеницата с високи хлебопекарни качества са били в границите от 310 - 380 лв./т.

През реколтна 2012 г. цените са били съответно 460 - 500 лв./т.

Пшеницата с ниски хлебопекарни качества остава на ценови равнища от 230 - 300 лв./т.

През миналогодишната реколта цените на пшеницата с ниски хлебопекарни качества са били в рамките на 290 - 320 лв./т без ДДС.

През 2012 реколтна година цените са били също в диапазона 440 - 470 лв./т.

Пивоварният ечемик запазва нива в ценовия диапазон от 260 - 270 лв./т.

През миналогодишната реколта тези нива са били 300 - 320 лв./т, а през реколтна 2012 г. цените са били съответно: 400 - 420 лв./т.

Фуражният ечемик също е на непроменени нива от 240 - 270 лв./т.

През миналата реколтна година цените са били в рамките на 280 - 310 лв./т без ДДС.

През 2012 реколтна година тези нива са били съответно: 390 - 420 лв./т.

Черният маслодаен слънчоглед се движи в ценовите граници от 490 - 650 лв./т. Промяната нагоре е с 3-4 на сто в Бургаска и Видинска област спрямо предходната седмица.

През реколтна 2013 година цените на черния маслодаен слънчоглед са били на нива от 550 - 640 лв./т.

През 2012 г. търговията е била в диапазона от 830 - 900 лв./т.

Царевица - зърно е с цени от 200 - 280 лв./т.

За същия период на миналата реколтна година е била търгувана в границите на 250 - 290 лв./т.

През 2012 година тези нива са били 390 - 500 лв./т.

СТАТИСТИКА

1. ПШЕНИЦА

Общият размер на напусналата пшеница от реколтна 2014 година за периода 01.07.2014 - 08.12.2014 г. е в размер на 1 810 хил. т (1 224 хил. т за ЕС и 586 хил. т за трети страни).

За същия период на миналата реколтна година напусналата пшеница възлиза в размер на 2 720 хил. т, което е с 910 хил. т по-малко за настоящата година.

Пшеницата, която може да бъде изтъргувана извън страната до края на реколтната 2014 година, възлиза в размер на 1 303 хил. т.

2. ЕЧЕМИК

Общото количество ечемик напуснало страната от реколта 2014 година за периода 01.07.2014 - 08.12.2014 г. е в размер на 478 146 т (87 814 т за ЕС и 390 332 т за трети страни).

Към същия период на миналата реколтна година напусналият ечемик е възлизал в размер на 341 307 т, което е със 136 839 т повече спрямо предходната година.

Остатъчните количества ечемик към 30.06.2015 г. се оценяват на 7 хил. т.

3. РАПИЦА

Общото количество рапица реколта 2014 година напуснало страната за периода 01.07.2014 - 08.12.2014 г. е в размер на 459 474 т (405 490 т за ЕС и 53 984 т за трети страни).

Към същия период на миналата реколтна година напусналата рапица е възлизала на 273 290 т или със 186 184 т повече за настоящата година.

По оперативни данни на НСЗ към 08.12.2014 г. наличните количества от рапица в страната възлизат на 7 хил. т.

4. БРАШНО

По оперативна информация на НСЗ общото количество брашно за периода 01.07.2014 г. - 08.12.2014 г. напуснало страната е 17 134 т, което е с 1 768 т повече спрямо напусналото количество към същия период на миналата година - 15 366 т.

5. ЦАРЕВИЦА

Общото количество царевица реколта 2014 г. напуснало страната за периода 01.09.2014 - 08.12.2014 г. е в размер на 1 127 хил. т (960 хил. т за ЕС и 167 хил. т за трети страни).

За същия период на миналата година напусналото количество е било в размер на 1 311 хил. т, което е със 184 хил. т повече спрямо настоящата реколтна година.

Остатъчните количества от царевица към 31.08.2015 г. се оценяват на 986 хил. т, които са свободни за търгуване извън страната.

6. ЧЕРЕН МАСЛОДАЕН СЛЪНЧОГЛЕД

Общото количество черен маслодаен слънчоглед от реколта 2014 г. напуснало страната за периода 01.09.2014 - 08.12.2014 г. е в размер на 348 479 т (286 797 т за ЕС и 61 682 т за трети страни).

Напусналото количество слънчоглед за същия период на миналата реколтна година е 525 865 т, което е със 177 386 т повече спрямо настоящата.

Остатъчните количества от черен маслодаен слънчоглед към 31.08.2015 г. се оценяват на 987 хил. т, които са свободни за търгуване извън страната.

МЕЖДУНАРОДНИ ЦЕНИ

Мелничарската пшеница 1 клас (11-12,5% протеин) на Френския пазар към 3 декември е на ниво от 189 евро/т без промяна спрямо предходната седмица. Мелничарската пшеница на Унгарския пазар отчита покачване с 8 дол./т и е на ниво от 211 дол./т ФОБ Будапеща. Фуражната пшеница запазва цената си от 183 дол./т непроменена. Мелничарската пшеница на Украинския пазар през изминалата седмица е на ниво от 253 дол./т FOB Черноморско пристанище или покачване с 3 дол./т от края на предходната седмица. Фуражната пшеница пък запазва непроменено нивото си от 212 дол./т. Пшеницата с високи хлебопекарни качества на Руския пазар е на ниво от 254 дол./т FOB Новоросийск.

Царевицата FOB Бордо отчита покачване от 5 евро/т до 160 евро/т. Царевицата FOB Будапеща отчита поредна промяна нагоре до 164 дол./т, корекция с 3 дол./т. Царевицата ФОБ Одеса на Украинския пазар е на ценово равнище от 178 дол./т.

Фуражният ечемик на пазара във Франция е без промяна на ниво от 180 евро/т FOB Руан, а на Унгарския пазар ечемика FOB Будапеща е на ниво от 185 дол./т, покачване с 18 дол./т.

Маслодайния слънчоглед ФОБ Будапеща в края на седмицата е с изкупна цена от 419 дол./т, по-високо с 11 дол./т. Слънчогледа на Руския пазар е в ценовия диапазон от 330 - 360 дол./т, а в Украйна слънчогледа FOB Черноморско пристанище е с цена от 423 дол./т.

Рапицата FOB Будапеща остава на равнище от 410 щ.д./т. Рапицата в Украйна в края на седмицата е с цена от 325 щ.д./т., по-висока с 15 щ.д./т., а на Френския пазар се търгува за EUR 337/т. FOB Moselle.

Материалите са от бюлетина „Агро ММ", издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ" ЕООД, Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746, факс: 0884 12 35 90
WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 18 ДЕКЕМВРИ 2014

София се опитва да спаси „Южен поток”

Енергийният министър Теменужка Петкова ще разговаря по телефона с руския си колега Александър Новак, Русия съгласна и на среща за проекта

Проектът „Южен поток” ще бъде обсъден в телефонен разговор между министъра на енергетиката Теменужка Петкова и руския й колега Александър Новак. Очаква се разговорът да бъде проведен утре, съобщиха от Министерския съвет.

Оттам припомнят, че на заседанието на кабинета миналата сряда премиерът Бойко Борисов начерта пред министрите конкретни стъпки по казуса „Южен поток”. Като част от тях България вече изпрати на заместник-председателя на ЕК за енергийния съюз Марош Шефчович официално предложение за изграждане на газов хъб на територията на страната.

Освен това по-рано вчера от руското Министерство на енергетиката съобщиха, че приемат предложената от българската страна среща за “Южен поток”, но тя няма да е утре, както е поискала българската страна.

“Планираме среща, но не на 19 декември, защото министърът има много натоварен график, а предложението от българската страна дойде късно”, уточни представителка на министерството пред агенция РИА “Новости”. По думите ѝ датата ще бъде определена по-късно.

Съобщението за евентуалната среща с Александър Новак в Москва на 19 декември дойде от министъра на икономиката Божидар Лукарски, който го огласи в Белград в кулоарите на търговско-икономически форум, обсъждащ икономическото сътрудничество на страните от Централна и Източна Европа с Китай. “България никога не е имала намерение да спира проекта “Южен поток”, ние винаги сме искали той да бъде реализиран. Ние искаме да чуем официалното становище на министъра на енергетиката на Русия за този проект”, заяви пред репортери Лукарски, цитиран от БГНЕС. Според него позицията на България е, че “Южен поток” може да бъде приведен в съответствие с европейските директиви и законодателство.

Според съобщения на руските медии българската страна възнамерява да предложи алтернативни варианти за осъществяване на проекта, след като получи официално потвърждение за спирането на проекта.

От своя страна председателят на комисията по външните работи към руската Дума Алексей Пушков изрази своята изненада от желанието на България да коментира проекта. “България има желание да преговаря с нас за “Южен поток” на базата на директивите на ЕС. Но тези директиви погубиха проекта. На какво разчита София?”, написа той в своя профил в Twitter.

Припомняме, че в началото на декември руският президент Владимир Путин заяви, че Русия няма да продължи реализацията на “Южен поток”. Въпреки това обаче досега българската страна не е получила от руските си партньори официално уведомление за прекратяване на проекта. В същото време Москва вече официално е потвърдила пред Еврокомисията, че се отказва от него.

300 ПЪТИ ПОЕВТИНЯВА ТАКСАТА ЗА ДАННИТЕ ОТ ТЪРГОВСКИЯ РЕГИСТЪР

От 30 000 лв. на 100 лв. бе намалена събираната досега годишна такса за предоставяне на цялата база данни от Търговския регистър, както и за актуализация на обстоятелствата в него. Това реши правителството на заседанието си вчера. Промяната в тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията, влиза в сила от 1 януари 2015 г. Значителното намаляване на таксата е, за да се подобри достъпността на услугите за по-голям брой потребители, с което ще се подпомогне бизнес средата и ще се внесе по-голяма сигурност в гражданския оборот. Промените ще способстват и за изпълнение на ангажиментите на страната ни по инициативата Open Government Partnership.

СТРОИТЕЛСТВО И РЕМОНТ НА ПЪТИЩА
И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ
ПРОИЗВОДСТВО НА ВСИЧКИ ВИДОВЕ
АСФАЛТОВИ СМЕСИ, БЕТОНОВИ РАЗТВОРИ
И ВСИЧКИ РАЗМЕРИ ИНЕРТНИ МАТЕРИАЛИ

Ямбол, тел.: 046/ 66 19 81,
0886 944 999, факс: 046/ 66 19 80
e-mail: tse_office@yambollan.com
e-mail: tse_pto@yambollan.com
ТЕХНОСТРОЙ-ИНЖЕНЕРИНГ 99

„Български пощи” с две станции в Антарктика

Клон 1090 на “Български пощи” работи на края на света - в Антарктика. Пощенската станция на българската база “Св. Климент Охридски” започва своята работа през сезона 1994-1995 година. Тя е създадена според изискванията за откриване на временни пощенски станции, има български пощенски код 1090, а на пощенското клеймо е изписано “POSTE BULGARE * ANTARKTIKA * 1090”.

Дълъг е пътят на писмата от българската антарктическа база на остров Ливингстън до “Голямата земя”. Пощенският чувал се пренася от полярник, който се завръща в България след приключване на мисията му на базата, съобщава БГНЕС. В началото се полагат специални усилия да се съхранят писмата във водонепромокаема опаковка, после следва емоционално плаване сред ледовете с гумена лодка от брега до кораба в залива. Пътуването продължава с някой от испанските изследователски кораби през бурните води на протока на Дрейк, покрай нос Хорн до Ушуая, а после със самолет - през Буенос Айрес и Мадрид - до София.

Така чувалът с надпис “България - 1090” достига до Централна поща, а оттам - до семействата и приятелите на полярниците, работили и живели на българската база.

През сезона 2004-2005 година в лагера “Академия на топографското проучване Тангра” работи втора станция на “Български пощи” с пощенски код 1091. От станцията са изпратени 517 пощенски пратки до адресати в 30 страни.

Расте интересът към луксозни имоти

Сделките с луксозни имоти в България може да се повишат с до 10% през следващата година, ако се запази политическата стабилност у нас. Това прогнозират консултантите от компанията за луксозни имоти Unique Estates. Активността в този сегмент на пазара на недвижими имоти расте през последните месеци и се очаква да продължи и през 2015 г.

“През последните седмици броят на огледите на престижни и луксозни имоти нарасна с над 20%”, отбеляза Весела Илиева, управляващ партньор на Unique Estates, в пресъобщение до медиите. Както очаквахме, обявяването в несъстоятелност на една от най-големите български банки накара част от хората с по-сериозни депозити да преосмислят вложенията и разпределението на спестяванията си, обяснява тя. Като резултат нашите клиенти - както групата на заможните собственици на голям бизнес, така и тези на високи управленски позиции, се активизираха, добавя Илиева.

Според анализите на консултантите най-предпочитаният имот в последните месеци е четиристаен апартамент в престижен район с осигурено паркомясто. Най-популярните райони са софийските квартали като “Иван Вазов”, “Изток”, “Лозенец”, “Бояна”, както и в близост до бул. “България”.

Според данните на Unique Estates 18% от покупките през втората половина на 2014 г. са направени с цел инвестиция. Очакванията на консултантите са през идната година да се засилят двете основни тенденции - покупката на големи апартаменти с цел доходност и ръст на сделките за къщи в затворени комплекси. Това ще доведе до увеличение на сделките на пазара с между 5 и 10%. Независимо от очакваните повече сделки за момента анализаторите не очакват промяна в цените на луксозните имоти.

Снимка БГНЕС

Деца в Индия направиха жива верига и почетоха с двуминутно мълчание жертвите на жестоката талибанска атака в училище в пакистанския град Пешавар. Междувременно Пакистан обяви, че вдига мораториума върху изпълнението на смъртни присъди в случаи на тероризъм. Смъртните присъди са сравнително чести в Пакистан, но не се изпълняват на практика от 2008 г.

Нов транспортен коридор на Балканите

Китай влиза в Европа през Гърция, Сърбия и Унгария

Премиерите на Сърбия, Унгария, Македония и Китай подписаха споразумение за изграждането на мощен транспортен коридор, включващ свръхскоростен влак от Будапеща до Белград, съобщи АФП. Според тях това е в полза за всички страни от Централна и Източна Европа и в подкрепа на сътрудничеството между Европейския съюз и Поднебесната.

Китайският премиер Ли Кцян след подписването на двете споразумения - за сътрудничеството между сръбските и унгарските железници, както и между митническите агенции заяви, че тази връзка ще допринесе за развитието и на Сърбия, и на Унгария. Това ще бъде в полза не само на хората от тези две страни, но и на други държави, каза още той.

Сръбският премиер Александър Вучич определи събитието като велик ден за страната. То ще доведе до по-голяма свързаност между Сърбия, Унгария и Македония. По този начин пътуването ще се съкрати от 8 на 2 часа и 30 минути. Това ще позволи хората да се придвижват много по-бързо отколкото по автомагистралата, посочи той и обеща да направи всичко възможно проектът да започне и да приключи в срок. Според унгарския премиер Виктор Орбан това е един щастлив ден за родината му, който дава на Унгария възможността да използва "положително своето географско положение". Македонският министър-председател Никола Груевски заяви, че този проект ще промени развитието на региона и ще позволи на страните чрез по-бърз стокообмен да вървят напред.

Споразумението за "изграждането на магистрален коридор, по суша и море, както и железен път за високоскоростен влак между Будапеща и Белград, който трябва да бъде завършен през 2017 г. до гръцкото пристанище Пирея подобрява регионалната свързаност. По този начин "бързата железопътна връзка ще стане гръбнакът на транспортните маршрути между тази част на Европа и Китай", посочи в заключение сръбският премиер Александър Вучич, цитиран от АФП.

Стратегията на Китай за навлизане чрез инвестиции в Европа започна преди шест години в Гърция с продажбата на китайския гигант "Коско" (Cosco) на два терминала на пристанището в Пирея. 80% от търговията на Китай със Стария континент преминава през морските портове.

САЩ ВЪЗСТАНОВЯВАТ ДИПЛОМАТИЧЕСКИТЕ ОТНОШЕНИЯ С КУБА

Високопоставен представител на американската администрация заяви, че САЩ и Куба стартират разговори за нормализиране на дипломатическите си отношения, предаде ABCNews, цитирайки АР. По думите му се планират визити на високо равнище в Хавана. САЩ планират дори да отворят посолство в Хавана в следващите месеци. Икономическите санкции обаче най-вероятно ще останат в сила, тъй като "Конгресът вероятно няма да предприеме такава стъпка в близко бъдеще", заяви високопоставеният представител. Сенатор Марко Рубио от Флорида пък твърди, че споразумението между двете държави включва и нормализиране на банковите и търговските връзки с Хавана.

По-късно стана ясно, че Куба е пуснала американеца Алън Грос, прекарал 5 години в затвора. Съединените щати на свой ред са освободили трима агенти на кубинското разузнаване. По информация на АП те са част от станалите известни като Петимата герои. Другите двама вече са излежали присъдите си.

Вчера се очакваха изявления на американския президент Барак Обама и кубинския лидер Раул Кастро относно двустранните отношения. До редакционното приключване на броя информация от тях не бе съобщена.

САЩ и Куба не поддържат дипломатически отношения от 1961 г. Оттогава Вашингтон държи и търговско-икономическо ембарго над Куба.

ЕП ПОДКРЕПИ ПРИНЦИПНО ПРИЗНАВАНЕТО НА ПАЛЕСТИНА

Европейският парламент подкрепи признаването "по принцип" на палестинската държава след серия от гласувания по въпроса в страните членки на ЕС, които разгневиха Израел. Депутатите одобриха предложението с 498 гласа "за", 88 "против" и 11 "въздържал се", въпреки че това беше смекчена версия на първоначалното предложение, призоваващо страните членки на ЕС да признаят безусловно съществуването на палестинска държава.

В същото време палестинската автономна власт внесе в Съвета за сигурност на ООН проект за резолюция, изискваща прекратяване на израелската окупация до две години.

Съдът на ЕС пък извади ХАМАС от списъка с терористични организации. Мотивът е, че са допуснати грешки в оценката за делата на ислямистката групировка. Въпреки това съдът реши да запази в сила замразяването на средства за период от три месеца. "Европейският съюз продължава да възприема ХАМАС като терористична организация", заяви Мая Кочиянчич, говорител на Федерика Могерини, подчертавайки, че решението е юридическо и не предвижда оценка по същество на поставянето на ХАМАС в списъка.

кратки

Полша готова да доставя оръжие на Украйна

Полша възнамерява да участва в укрепването на отбранителните способности на Украйна и е отворена за преговори за доставка на оръжие. Това заяви президентът на Полша Бронислав Коморовски по време на съвместна пресконференция с президента на Украйна Петро Порошенко. Поредната среща на контактната група за уреждане на конфликта в Източна Украйна може да се състои в Минск в неделя, 21 декември. Това съобщи в същото време украинският президент Петро Порошенко, цитиран от ТАСС.

ИД убила 150 жени

Екстремисти от Ислямска държава (ИД) са убили 150 жени в западната част на Ирак, съобщи иракското министерство за правата на човека, цитирано от ТАСС. "Един от главатарите на ИД - Абу Анас ал Либи, е заповядал да бъдат убити около 150 жени, сред тях бременни и непълнолетни, защото отказали да влязат в интимна връзка с бойците на ИД", се казва в документа, разпространен от министерството.

Ебола заплашва с глад 1 милион в Западна Африка

Затворените граници, наложените карантини и загубата на посевите в западноафриканските държави, борещи се с епидемията от ебола, може да доведат до глад за един милион хора, предаде АФП, позовавайки се на агенции на ООН. Организацията по прехрана и земеделие на ООН съобщи, че епидемията и наложените ограничения са "довели до значителен шок за земеделския и хранителния сектор на пострадалите държави".

РУСКИ ДНЕВНИК
Е ЧАСТ ОТ МЕЖДУНАРОДЕН ПРОЕКТ
RUSSIA BEYOND THE HEADLINES
ЗА РУСКИ НОВИНИ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

НИЕ ПРЕДОСТАВЯМЕ ИНФОРМАЦИЯ
за 23 страни на 16 езика
в 29 печатни приложения
в 20 сайта за 30 милиона читатели
ПО ЦЕЛИЯ СВЯТ

ЧЕТЕТЕ НА: RBTH archive: http://bg.rbth.com/

ОПАСНА СЛАБОСТ

Майкъл БИРНБАУМ

Във вторник руската рубла се сриваше по-бързо, отколкото журналистите можеха да пишат, достигайки равница спрямо долара, които бяха невъобразими дори преди една седмица.

1. Защо трябва да се тревожим от слабата рубла?

Сриващият се курс на рублата бързо преобръща икономиката на страната и заплашва с нестабилност световната икономика. Когато Русия изпадна в неплатежоспособност през 1998 година, това допринесе за началото на световна финансова криза, която подпали много нововъзникващи пазари. До момента проблемите на Русия са главно съсредоточени у дома. Но това би могло да се промени и съседите, които са тясно свързани с Русия, като Беларус и Казахстан, вече се тревожат. Слабата рубла прави по-трудно за руския бизнес да върне всеки зает долар или евро. Някои бизнеси може да не успеят да върнат нищо.

2. Какво означава това за Путин?

Не е ясно, въпреки че сриващата се рубла със сигурност не е добра новина за него. Руснаците са се справяли и с по-тежки моменти - през 1998 година голяма част от парите, спестявани от хората през целия им живот, изчезнаха. А в последните години на СССР понякога имаше недостиг дори на основни потребителски стоки като тоалетна хартия. Така че хората са свикнали с тежкия живот, особено когато влиятелната руска държавна телевизия им казва, че всичко това е в услуга на борбата със Запада. Рейтингът на Путин продължава да е близо до рекордни висини. Той обаче може да отстъпи от амбициите си за Украйна и има по-малко петролни пари за харчене.

3. Как е свързан с всичко това петролът?

Парите, които спестяват от газ, са пари, които не отиват за Путин - от юни цената на петрола намаля почти наполовина. Много анализатори казват, че Путин нямал късмет, когато дошъл на власт в края на 1999 година. Той поел юздите в началото на дълга подготовка на цените на петрола. Така че успял да залее икономиката си с долари, сключвайки сделка с руския народ - той може да има просперитет, докато не се заиграва с политиката. До тази седмица рублата се сриваше заедно с цената на петрола. Тази седмица петролът се успокои, докато рублата продължи да се срива.

4. Значи санкциите все пак дават някакъв резултат?

Те имат значение. Но е трудно да бъдат оценени количествено. Санкциите се развиват бавно. Тези, които бяха наложени през март след анексирането на Крим от Русия, не целяха да накърнят икономиката като цяло, а само портфейлите на приближени до Путин хора. По-строги ограничения бяха наложени през юли след свалянето на самолета на Малайзийските авиолинии над Източна Украйна. Най-големите банки в Русия сега много по-трудно заемат долари, а това затруднява живота на останалата част от руската икономика. Но много инвеститори напускат Русия не само заради санкциите, а заради твърде непредвидимата пошироката политическа ситуация.

5. Това означава ли, че Путин трябва да отстъпи в Украйна?

Путин никога не е изразявал открито целите си за Украйна и отрече да е изпращал войски в контролирания от бунтовниците Изток, въпреки че западни журналисти ги видяха там. Така че не знаем какво ще се случи. Някои анализатори смятат, че той ще бъде принуден да отстъпи. Крехкото неколкодневно примирие изглежда се спазва в Източна Украйна, което може би е първият знак за помирение. Но НАТО и Украйна твърдят, че Русия е засилила в последно време позициите си там. Някои анализатори и дипломати казват, че Кремъл може да възприеме дори потвърда позиция в чужбина, ако стане нужда да подкрепи рейтинга си у дома.

Майкъл Бирнбаум е директор на бюрото в Москва на "Вашингтон пост". Преди това той е бил кореспондент в Берлин и репортер по проблемите на образованието.

РУБЛАТА ТРЪГНА ЛЕКО НАГОРЕ

На фона на огромната нестабилност в последните дни руската рубла започна да възстановява позиции в сряда, предаде ТАСС. Към 10:30 часа московско време (09:30 часа българско време) доларът се разменяше за 66,5 рубли, което бе поевтиняване с 1 рубла спрямо равнището на закриване във вторник. Курсът на еврото спрямо рублата спадна с 1,65 рубли до 83,5 рубли. При откриването на търговията в Москва в сряда доларът достигна равнище от 72,7 рубли, еврото - 92,19 рубли, а двувалутната кошница - 81,36 рубли. След това рублата възстанови позиции, а доларът и еврото отстъпиха от днешните максимуми. Руската централна банка е продала 1,961 млрд. долара при валутна интервенция в понеделник, допълва ТАСС.

Пет причини да се тревожим от срива на руската рубла

The Washington Post

Когато у дома не е страшно

Предлага се да се разреши да се защитава жилището с всички средства

Российская Газета
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С
ДУМА

Анастасия ЕПИФАНОВА, Владислав КУЛИКОВ

Едно от най-гръмките дела за самоотбрана е историята на студентката Лоткова, стреляла с травматичен пистолет в столичното метро. По думите ѝ, тя защитавала приятелите си, които имали конфликт с други хора. В резултат бяха ранени двама души. Видеозапис от инцидента бурно се обсъждаше в интернет. Съдът я призна за виновна и я осъди на три години затвор. Неотдавна Лоткова беше условно предсрочно освободена. Още едно гръмко дело е присъдата на шампионката по пауърлифтинг Татяна Андреева. Тя закла мъж, който, по думите ѝ, се опитал да я изнасили. Следствието не се съгласи с тази версия. В крайна сметка съдът осъди девойката на седем години затвор. Мненията в обществото по това дело са раздвоени.

Представители на Асоциацията на юристите в Русия смятат сериозно да доразработят законопроект, който на практика ще разреши на гражданите да защитават жилището си с всички възможни средства. Границите на дома могат да станат свещени и неприкосновени.

Съответният законопроект бе внесен в Думата миналата пролет от група сенатори и присъединили се към тях депутати. Документът освен всичко друго предлага ясно да се напише в Наказателния кодекс, че "не е престъпление причиняването на вреда на лице, посягащо на неприкосновеността на жилището чрез незаконно влизане в дома против волята на живеещото в него лице".

С други думи, когато неканен гост нахлуе в дома, стопанинът ще е в правото си да го спре по всякакъв начин. А ако крадецът внезапно при това умре, значи така му е писано. Правоохранителите няма да имат претенции - домът е свято нещо.

Няма нужда да се казва колко популярна е тази идея сред хората. Въпреки това отношението към това предложение при юристите е неоднозначно. Редица сериозни забележки към законопроекта изказа правителството на страната. Затова неотдавна с документа продължи да се занимава комисия на Асоциацията на юристите на Русия по конституционно законодателство и държавно строителство. В работата се включи и експертно-консултативен съвет при Комитета на Съвета на федерацията по конституционно законодателство.

"Запазващите се твърди позиции по този въпрос в определена степен нарушават правото на човек на живот - каза пред "Российская газета" отговорният секретар на комисията на Асоциацията на юристите Дмитрий Кравченко. - Проблемът е в прекалено повърхностното възприемане на това право. В същото време в целия свят под правото на живот се разбира цяла система от принципи, в това число възможност за достоен, сигурен, стабилен живот. Най-лесно това може да се изрази с поговорката "моят дом е моята крепост".

В частност, в законопроекта са вписани случаи, когато за отбрана всички средства са добри и защитаващият се човек няма да е отговорен за кръвта на престъпника. Например предлага се да се даде картбланш при защита от изнасилване, когато насилникът е явно физически по-силен от жертвата. Документът също така предлага в Наказателния кодекс да има отделен член, включващ използване на технически средства за защита на дома или земята, казано иначе - различни капани. Проектът приема следния принцип: каквото и да се случи с тайния гост, стопанинът не е виновен. Тоест в своя дом можете да слагате и най-опасните капани. Вярно е, че има важни условия: границите на собствеността при това трябва да са ясно определени. И например на границата на двора не могат да се слагат капани или пък да се пуска ток по оградата. Така биха могли да пострадат и тези, които изобщо не са смятали да влизат в чуждия двор.

На свой ред във Върховния съд смятат, че действащото законодателство по въпросите на самоотбраната и така е напълно достатъчно. Освен това преди две години беше прието постановление на пленума на Върховния съд, разясняващо важни въпроси, свързани с правото на хората на защита. В него се казваше и за същите тези капани в дома. Пленумът призна за законно използването на защитни приспособления. В същото време се подразбираше, че не могат да се слагат незаконни капани. Например мини или гранати.

Експертите, работили върху постановлението, обясниха тогава на кореспондента на "Российская газета", защо според тях не може да има в закона принцип, предварително снемащ от стопанина всякаква отговорност за съдбата на госта. По думите им, съществува опасност, че с това правило ще започнат да злоупотребяват, например ще могат да убият съсед, дошъл за сол, и да кажат, че това е била защита. И със сигурност ще се позовават на правото си "за защита на жилището" стопани, убили гост по време на пиянска свада.

Юристите, работили върху доработката на проекта, са съгласни, че един от проблемите е човешкият фактор. Сега комисията подготвя предложенията си за усъвършенстване на законопроекта и ще продължи да работи за тази инициатива.

Борисов превръща България във финансова пирамида

За месец и половина във властта управляващите навъртяха 5,308 млрд. лв. вътрешни и външни заеми

Станка ДИНЕВА

Българската държава заприлича на финансова пирамида - тегли заеми, за да плаща лихви по стари дългове и да връща борчовете си. Ето и фактите. За месец и половина във властта правителството с мандата на ГЕРБ и с подкрепата на РБ, ПФ и АБВ е изтеглило или договорило 5,308 млрд. лв. нови държавни вътрешни и външни заеми. Няма грешка, информацията може да бъде проверена в сайта на Министерството на финансите. Там са публикувани всички емисии държавни ценни книжа, пуснати до момента на вътрешния пазар, данни за евро- и доларовите облигации, както и всички останали теглени от България и неизплатени до момента външни заеми.

Заемите отдавна са любим спорт на премиера

Тегленето на заеми отдавна се е превърнало във втория любим спорт на премиера след футбола. До този извод може да стигне всеки, който проследи бясното темпо, с което и първото правителство на Борисов е трупало борчове. Ежегодните справки, които Министерството на финансите публикува, показват, че за периода 2010-2013 г. кабинетът му е изтеглил 2,5 пъти повече вътрешни кредити, отколкото всички други правителства взети заедно за времето от началото на 2003 г. до края на 2009 г. За посочените 7 години кабинетите са емитирали държавни ценни книжа (ДЦК) общо за 1,718 млрд. лв. Докато за четирите години от управлението на първото правителство на Борисов са изтеглени от вътрешния финансов пазар 4,399 млрд. лв.

Към тази сума трябва да добавим 4 млрд. лв. фискален резерв, който беше профукан от първото правителство на ГЕРБ. А също и 1,4 млрд. лв. резерв на Националната здравноосигурителна каса, които бившият финансов министър Симеон Дянков похарчи, преди да се заеме с преподавателска работа в Москва. Така общо от дългове и от резерва на държавата и на здравната каса кабинетът "Борисов 1" "усвои" почти 10 млрд. лв. Ако трябва да сме пунктуални, става дума за 9,799 млрд. лв.

Четенето на

дълговия календар на управляващите

изисква здрави нерви, за да преглътне човек потискащата информация, че отново затъваме във вътрешни и външни борчове. И че толкова скоро, след като преживяхме краха на лева през 1997 г., пак стремглаво се носим по нова дългова спирала, чийто край не обещава нищо добро. Човек остава с усещането, че с небивала скорост летим към гръцкия модел на задлъжняване, но с една очевидна разлика - Атина раздаваше пари на гражданите си, а в България те потъват неизвестно къде, докато бившия финансов - Симеон Дянков, и настоящият - Владислав Горанов, ни обясняват, че трябва да затягаме коланите.

Но да прочетем фактите, които МФ само публикува. От встъпването в длъжност на кабинета "Борисов 2" до 9 декември, когато са пуснати на финансовия пазар последните ДЦК, са завъртени 6 емисии. Най-често са преотваряни стари, пуснати от кабинета на Пламен Орешарски. С 4 от тях са пласирани книжа за 138,3 млн. лв. Падежът им е през 2019, 2021 и 2024 г. Пуснати са и две краткосрочни емисии за крупни суми. Едната е за 9-месечни ДЦК, а другата е едногодишна. Всяка е за по 400 млн. евро или по 780 млн. лв. Общо това прави 1,560 млрд. лв. Падежът и на двете е през 2015 г. - едната през септември, другата през декември.

Справка с календара на ценните книжа, пуснати само през тази година, показва, че лошото тепърва предстои. През 2015 г. правителството ще трябва да погаси 1,860 млрд. лв. вътрешни борчове. През 2016 г. сумата е 205 млн. лв. През 2019 г. - 310 млн. лв. През 2021 г. - 282,4 млн. Най-тежко ще е през 2024 г. Да му мисли този, който ще е финансов министър. Тогава трябва да бъдат платени общо 3,291 млрд. лв. На 15 юли правителството трябва да брои 380 млн. лв. за емитираните сега ДЦК. На 3 септември е падежът на еврооблигациите, пуснати на международните финансови пазари на 27 юли от правителството на Орешарски (който бе принуден да тегли 3 млрд. лв. главно, за да покрие падежи от времето на Милен Велчев и липси от предната година на ГЕРБ). Тогава държавата или ще трябва да плати 1,493 млрд. евро, което прави 2,911 млрд. лв., или да пусне нова емисия. Вероятно ще бъде избран вторият вариант. В описаните суми не са включени лихвите по тях.

Рекорд за броени месеци

Правителството на Борисов е първото в най-новата ни история, чието мнозинство в парламента му разрешава да изтегли рекорден външен заем за период от година и два месеца. С втората актуализация на държавния бюджет за 2014 г. 43-то Народно събрание разреши на кабинета да увеличи външния дълг на страната с 4,5 млрд. лв. "при условие на последваща ратификация през 2015 г.". Отделно от това буквално до дни парламентът ще разреши нови външни заеми в размер на 8,1 млрд. лв. Общо това прави 12,6 млрд. лв. Справка с месечния бюлетин на МФ "Държавен дълг" към 30 октомври 2014 г. показва, че номиналният държавния дълг е 9,416 млрд. евро, или 18,361 млрд. лв. Т.е. новият представлява 68,6% от изтегления и непогасен до момента борч от началото на промените до посочената дата.

Част от парите от тазгодишния допълнително отпуснат лимит за външен кредит отидоха за осигуряване на финансиране за изплащане на гарантираните депозити в Корпоративна търговска банка. Известно е, че във Фонда за гарантиране на влоговете има недостиг. До момента там са събрани 2,1 млрд. лв. Необходимите средства за КТБ са 3,7 млрд. лв. Беше решено липсващите 1,6 млрд. лв. да бъдат осигурени с външни заеми.

Тъй като парите трябваха спешно, кабинетът поиска, а парламентът разреши, да бъде сключен договор за т.нар. мостови заем в размер на 1,3 млрд. евро, което прави 2,535 млрд. лв. На 26 ноември пресцентърът на МФ съобщи, че четири банки са се съгласили да дадат временно пари на България. Това са "Ситибанк", "Ейч Ес Би Си" и местните клонове на "Сосиете Женерал Експресбанк" и "Уникредит". Целта е управляващите да удържат положението до следващата година, когато България ще емитира нови еврооблигации. Според изявления на финансовия министър Владислав Горанов това може да стане около средата на 2015 г. Беше обявено предварително, че останалите са за покриване на допълнителния дефицит за тази година. На практика до достигането на позволените 4,5 млрд. лв. остават 1,965 млрд. лв., които вероятно ще отидат за това.

На 27 ноември Горанов подписа договор за 500 млн. евро заем с Европейската инвестиционна банка. Това прави 975 млн. лв. Парите са за осигуряване на съфинансиране по проекти по европейските програми. За тях държавата е длъжна да осигури участие, което варира между 20% и 30%. По думите на финансовия министър този почти милиард ще е от онези 8,1 млрд. лв. нови външни кредити, които все още не са разрешени от парламента.

Борисов си прави втори бюджет - от кредити

Кратка справка с разчетите на хазната за 2015 г. показва, че правителството на Бойко Борисов на практика си е направило втори бюджет за догодина, но от... заеми. Предвидените разходи в новия държавния бюджет за 2015 г. са 9,127 млрд. лв. Планираните 8,1 млрд. кредити са равни на 88,75% от разчетите на държавата за догодина. Ако ги сравним със заложените разходи по консолидираната фискална програма, ще видим, че те представляват 15,5% от харчовете на централната власт, общините, осигурителните институти и всички останали институции със самостоятелни бюджети. Прогнозата за разходната част на консолидираната програма е за 32,824 млрд. лв. И, последно, бъдещите заеми представляват близо 10% от БВП. Очакванията са цялото национално стопанство на България да произведе и изтъргува през 2015 г. всичко 82,406 млрд. лв.

ЗА КАКВО ЩЕ ХАРЧИ КАБИНЕТЪТ 8,1 МЛРД. ЛВ. НОВ ВЪНШЕН ДЪЛГ

"През 2015 г. се планира поемането на нов държавен дълг от 8,1 млрд. лв., от които: 2,5 млрд. лв. са за финансиране на планирания бюджетен дефицит през 2015 г.; 4,2 млрд. лв. за дълга в обращение, който следва да бъде рефинансиран; 0,4 млрд. лв. са буфер за обезпечаване на краткосрочни флуктуации на фискалния резерв; както и 1 млрд. лв. нов заем от ЕИБ за съфинансиране на проектите от оперативните програми от фондовете на ЕС през 2014-2020 г. Сумата в размер на 4,2 млрд. лв. за рефинансиране на дълга в обращение представлява: 3,5 млрд. лв. краткосрочен дълг, емитиран в последното тримесечие на 2014 г. за подкрепа на финансовата система и за финансиране на дефицита, заложен в изменението на държавния бюджет на България за 2014 г., а 700 млн. лв. са за погасяване на стари задължения с падеж през януари 2015 г. Погасяването по външните глобални облигации в размер на 1,7 млрд. лв. с падеж януари 2015 г. е обезпечено през 2014 г. след успешен пласмент на емисия облигации на международните пазари." Това пише в Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза на правителството, която играе ролята на мотиви към бюджета за 2015 г.

В този пасаж има шокиращо признание: само за последните три месеца са изтеглени 3,5 млрд. лв. нов дълг. Закономерно възниква въпросът събирала ли е въобще данъци Националната агенция по приходите през това време, щом се е налагало държавата да тегли заем подир заем? И ако има постъпления - а ежемесечните отчети на МФ за изпълнението на приходите в бюджета показват, че има, то тогава за какво са изхарчени толкова много пари?

И БЛИЗНАШКИ ТЕГЛИЛ КАТО ЗА ПОСЛЕДНО

Служебното правителство на Георги Близнашки управлява страната 3 месеца и 1 ден - от 5 август до 6 ноември. За този кратък период то е навъртяло вътрешни заеми за 693,25 млн. лв. Няма месец, в който да са пускани ДЦК само по веднъж. Още на шестия ден от встъпването си в длъжност - на 11 август, то емитира 50 млн. лв. 5-годишни книжа. Петнадесет дни по-късно вече е на пазара втората порция от 50 млн. лв.

Най-голямата емисия е предложена на паметния ден 9 септември. Тогава са емитирани 300 млн. лв. 1-годишни сконтови ДЦК с падеж на 10 септември 2015 г. Изглежда и те не стигат, защото на 15 септември са пуснати в продажба нови 60 млн. лв. 10-годишни, чийто падеж е в средата на юли 2024 г. Оказва се, че септември е любимият месец на кабинета "Близнашки" за емитиране на книжа, защото на 24-ти са пуснати в оборот трета серия ДЦК за 35 млн. евро или 68,25 млн. лв., чийто срок на погасяване е 7 години. Парите за емисията трябва да се броят на 12 февруари 2021 г.

Октомври също не е пропуснат от служебното правителство. То пуска две емисии - на 7-и и на 20-и, на обща стойност 110 млн. лв. Едните са с падеж 2019 г., а другите 2024 г. Три дни, преди да си тръгне от кабинета в МС, Близнашки дава картбланш за един последен заем. На 3 ноември са емитирани 55 млн. лв. със срок на погасяване 2016 г.

Да му мисли който ще е премиер след 2020 г. Такива пари трябва да плаща, че няма да му се размине нов дълг.

www.duma.bg

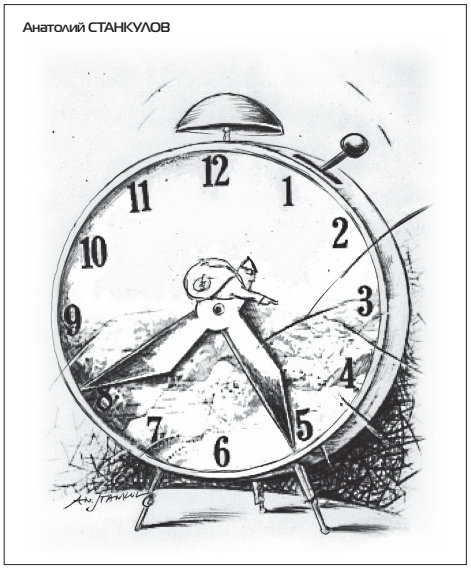
ДУМА

Боричканията на РБ с ГЕРБ

МИЛЕНА НИКОЛОВА

Поредните боричкания на Реформаторския блок с ГЕРБ започнаха пред очите на парламент и общество. Този път новият препъникамък е пенсионната реформа, замислена от ГЕРБ, с която те изненадаха "дребните" си коалиционни партньори, без да си направят труда въобще да им обявят намеренията си. С това ГЕРБ недвусмислено подсказа, че решенията са от тях, а на РБ се пада честта само да гласува "за". Заради това полуунизително положение Реформаторите отново създадоха бутафорна суматоха в парламента, като заплашиха, че може и да не подкрепят ГЕРБ в социалната реформа и че уж ще сложат кръст на споразумението за общо управление. Като естествената причина РБ да е против преливане на лични средства по сметката на НОИ в новата пенсионна система може да се търси в генезиса на формациите, които никак не обичат всичко, което съдържа думата "държавно" в себе си.

Анатолий СТАНКУЛОВ

От друга страна, ГЕРБ за пореден път неглижира и пренебрежително отреди на РБ мястото в ъгъла на съвместното им управление. Затова и финансовият министър Владислав Горанов им го обясни по най-прост начин, като им каза в прав текст, че партии от по 4-5% процента не вземат решенията в държавата. Толкоз!

Днес Реформаторите са в деликатната ситуация на изолирани от властта, в която участват. Още повече, пенсионната система беше една от темите, по които те имаха доста претенции още докато подписваха споразумението за съвместно управление с ГЕРБ. Въпреки техните претенции, оказа се, че хората на Борисов не се страхуват да рискуват. Пък дори да ги загубят като партньори. Защото в дъното на залата има поне три политически сили, готови да дават рамо на управляващите. ДПС вече заяви своята готовност. ББЦ са също нащрек и при необходимост са готови да се притекат на помощ. Да не говорим за Патриотичния фронт - винаги на линия, макар официално да играят ролята на неформален партньор.

Всичката Мара втасала

ИНА МИХАЙЛОВА

Треска тресе Реформаторския блок. То не било треска, най-било душевно терзание. Остатъкът от социалистическия герб, който все още стои над централния вход на бившия Партиен дом, пронизва бедните реформаторски сърца. Скандално е сърп и чук да се виждат на фасадата, стене Мартин Димитров. Драма, голяма драма...

Всички проблеми в държавата решихме, опряхме до една фасада. Не, не е точно така, скъпи читатели. Не е въпросът във фасадата, а в спомените, дето бъркат в здравето на реформаторите. Ако има как всичко, което е било преди тях, да се заличи и забрави, да се изтрие от съзнанието, да се промият мозъците, да се облъчат и пеленачетата. Никакви сърпове и чукове, никакъв червен цвят, дето пусто все е на мода, никаква социална справедливост. Ама има нещо останало - не ви е срам!? Обявявайте конкурси за нови символи!

Уважаеми реформатори, трябва да се действа радикално и да се реже до здраво. Не само сърпът и чукът да се махнат, а всичко, изградено преди вас, да се ликвидира, изчегъртa, заличи, замаца, пребоядиса. За не напомня не само за социалистическото минало, но и за демократичните магарии, с които бяха опоскани, приватизирани, разпродадени, харизани и ликвидирани българската икономика и селско стопанство, българското образование и здравеопазване, българската държава. И ако има как с едно изстъргване от фасадата да се промие съзнанието, да се унищожат спомените и да се префасонира историята, реформаторската душа ще диша спокойно.

Да, всичката Мара втасала... Спретнете комисия за заличаване на сърпове и чукове, потърсете финансова подкрепа отвъд океана за унищожаване на комунистическата чума, и животът ще стане песен. А парламентът, понеже няма проблеми за решаване и всичко в държавата ни е "на шест", да се захване с технологиите за заличаване на гузни съвести. И на това дойде времето.

Разнобой по европейски

АЛБЕРТ АВРАМОВ

Палестинската групировка ХАМАС трябва да бъде махната от черния списък на ЕС за терористичните организации. Това реши вчера Общият съд на ЕС в Люксембург, основавайки се на факта, че решението от 2001 г. за включването на групировката в списъка се базира не на правни основания, а "фактически на косвени обвинения от пресата и интернет". В същото време Европарламентът подкрепи почти единодушно, но все пак "по принцип", признаването на палестинската държава, но не пропусна да обяви, че "продължава да счита ХАМАС за терористична организация".

Темата за създаване на Палестинска държава, за нейното съществуване и безусловно бъдеще виси в пространството, наречено международна общност, повече от половин век. В интерес на справедливостта е да припомним, че наред с образуването на държавата Израел Обществото на народите бе решило и създаването на Палестинска държава. През годините обаче разнопосочните геополитически мераци на великите сили докараха нещата дотам, че разделението на двата народа - еврейския и палестинския - в рамките на една сравнително малка в географски мащаб територия се оказа химера, която в сянката на Студената война не позволи реализирането на палестинската мечта.

Днес, когато геополитическата картина в Европа и в света коренно се промени, особено след "арабската пролет" и новите войни в Близкия изток, ЕС пак повдигна въпроса за Палестина. Дали от страх пред осезаемата ислямистка заплаха, или пък поради инерцията на отричания вече от всички либерализъм, можем само да гадаем. Това, което излиза на повърхността, говори най-вече за обърквane на посоките, за които европейската общност твърди, че се води от един общ компас, стрелката на който се върти разнопосочно. Наблюдаваме и това, че разнобоят става хаос. Колкото до чисто правния казус с ХАМАС, дали пък няма да дочакаме и пълна амнистия на нацизма.

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА ЕМИГРАНТИТЕ. Обявен е от Общото събрание на ООН на 4 декември 2000 г. по препоръка на Икономическия и социален съвет на световната организация. На този ден през 1990 г. е приета Международната конвенция за защита правата на всички трудещи се емигранти и на членовете на техните семейства.

1737 - УМИРА АНТОНИО СТРАДИВАРИУС, ИТАЛИАНСКИ МАЙСТОР НА СТРУННИ ИНСТРУМЕНТИ (Р. 1644 Г.). Известен още и като Страдивари. Създал е много цигулки, чела, арфи и др. Запазени са около 650 инструмента негова изработка. Латинизираната форма на неговата фамилия - Страдивариус, както и кратката "Страд", често се използва, за да се обозначат неговите инструменти. Смята се, че не е предал своя богат опит на никого, включително и на синовете си Франческо и Омобоно.

1940 - АДОЛФ ХИТЛЕР ОДОБРЯВА ПЛАНОВЕТЕ ЗА ОПЕРАЦИЯ „БАРБАРОСА". Предложено е приготовленията за нападението над СССР да бъдат завършени до 15 май 1941 г., а до есента немците трябва да напреднат до линията, минаваща от Архангелск до Волга. Операцията се проваля по две основни причини: руските ресурси и издръжливост са по-големи от очакваните; самият Хитлер се намесва, давайки заповед за концентриране на войските срещу Москва, след като Ленинград вече е обкръжен, а в същото време придвижва танковите войски от центъра в южна посока и по този начин облекчава защитата на столицата. До настъпването на зимата само южната армейска група успява да изпълни първоначалните заповеди.

1998 - ЗАПОЧВАТ ДЕБАТИТЕ ЗА ИМПИЙЧМЪНТ НА АМЕРИКАНСКИЯ ПРЕЗИДЕНТ БИЛ КЛИНТЪН, признат за виновен по две от четирите точки - за лъжесвидетелстване и възпрепятстване на правосъдието във връзка с разследването на скандала около връзката му със стажантката в Белия дом Моника Люински. Това е втори случай в историята на САЩ, когато законодателните власти задействат тази процедура за разследване срещу държавния им глава. Първата процедура по импийчмънт е срещу 17-ия президент Ендрю Джонсън (1808-1875). И Джонсън, и Клинтън са оправдани след поименно гласуване в Сената.

2011 - УМИРА ВАЦЛАВ ХАВЕЛ, ЧЕШКИ ПОЛИТИК (Р. 1936 Г.). През 1977 г. неговият ангажимент към Манифеста за човешки права "Харта 77" му донася световна слава на лидер на опозицията в Чехословакия, което води до неговото арестуване. През 1989 г. Нежната революция изстрелва Хавел към президентския пост. Той е водеща личност в политическите промени, последен президент на Чехословакия (1989-1992) и първи президент на Чехия (1993-2003). По време на неговото 13-годишно управление страната преживява бурни промени, включително отделянето на Словакия, което той не одобрява, приемането в НАТО и започването на преговорите за членство в ЕС, които приключват през 2004 г. Автор е на около 20 пиеси и значителен брой есета, преведени в чужбина.

2012 - УМИРА ГЕОРГИ КАЛОЯНЧЕВ (КАЛАТА), АКТЬОР (Р. 1925 Г.). Започва кариерата си в Народния театър, но скоро преминава в трупата на Сатиричния театър. Дебютира в киното с филма "Утро над родината" (1951) - в ролята на циганчето Сали е душата на компанията. Има над 50 години във филмовата индустрия, а след най-популярните творби с негово участие са "Специалист по всичко", "Бай Ганьо заминава за Европа", "Неочаквана вакация", "Бон шанс, инспекторе!" и др. Носител на десетки награди, но най-голямата за него е званието Народен артист - в най-истинския му смисъл на актьор, всенароден любимец.

ДУМА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

Монд дипломатик

LE MONDE diplomatique
българско издание

18 декември 2014, година 11, брой 12 (121) - втора част lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.

Милитаристична и моралистическа безпътица

„Франция жестикулира, но нищо не казва“

Иран, Сирия, Русия, Газа – френската дипломация изглежда се е прикачила на буксир към американските неоконсерватори. Необмисленото реагиране на събития, широко отразявани в медиите, я води към военни намеси и моралистически проповеди. Доминик дьо Вилпен, който вдъхнови съпротивата на Франция срещу войната в Ирак, се противопоставя на тази обща ориентация и предлага друга линия.

Доминик дьо Вилпен,
бивш министър-председател на Франция*

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ, 2014

ФРАНЦИЯ губи самочувствие. Изкушена е да се откаже от външната си политика на независимост, влияние и балансираност, олицетворявана от голизма. За сметка на това постепенно възприема линия на милитаризъм, моралистическо и оксидентализъм (прозападност).

Милитаризъм, не толкова защото Франция зачестява интервенциите (в Либия, в Мали, в Централноафриканската република или в Ирак) – първата ѝ реакция може да е основателна, а главно защото се нарежда на първа линия, понякога дори сама, без реална стратегия. Прекалено често само за няколко часа чувството за безпомощност отстъпва със странно единодушие пред илюзията за победа. Медийната логика подменя непоносимите образи на жестокостта с картини от войната като спектакъл.

Моралът служи за оправдание. Инструментариумът за реагиране при криза се свежда до триптиха „осъждане – санкции – изключване“. Моралът служи за запълване на празнотата, оставена от дипломацията, която в условията на публичност и демокрация е затруднена да следва държавните съображения и да опазва държавната тайна и висшите интереси на нацията. Ние говорим единствено със себеподобни и отхвърляме всички останали – като Иран и Русия – с риск да влезем в спиралата на изолация и да залитнем към авторитаризъм.

Прозападната ориентация служи за основа на моралистическото. Тя подронва френската изключителност. Немалко французи сякаш вече се изживяват като авангард на западаща цивилизация, доброволно застанали до Съединените щати, „лидера на свободния свят“, дотолкова, че дори отстъпват от собствените си желания.

Всъщност сме свидетели на едно връщане към времето на Ги Моле, към суецката експедиция и равняването по атлантизма. Своеобразно продължение на политиката на Третата република във Фашода или на Втората империя в Мексико или Крим (1). Всеки исторически период има своите илюзии и шумотевица, прикриващи едно дълбоко мълчание. Франция жестикулира, но нищо не казва. Това много не зависи от управляващите, тъй като преувеличението е симптом за моменти на екзистенциална неувереност и преминаване в защитна позиция – както при унижението от загубата на Елзас и Лотарингия през 1870 г. и нестабилността на младата република; при разгрома през 1940 г. и трудния процес на деколонизация. Изостреното сетивност на Франция я кара постоянно да свързва световните терзания със собствените си трудности.

Днес колективната драма е страхът от глобализацията. Франция е неуверена, защото се чувства немощна. Европейската интеграция налага да се преосмисли националният суверенитет. Глобализацията лишава пропитата от колбертизъм държава от икономическите ѝ лостове. Медийната демокрация води към инертност, оформяне на лобита и безплодно редуване на правителства.

Огнищата на кризите са част от жаравата на идентичността

ФРАНЦИЯ е неуверена, защото се променя, но не може да управлява преобразуванията си. Заличаването на колективните семейни, религиозни или обществени рамки под напора на индивидуализма и потребителската логика преобрази начините на живот за едва четиридесет години. Трансформирано от миграциите, населението на Франция отразява днес цялото разнообразие на света, включително на конфликтите му.

Франция е неуверена, защото собственото ѝ минало ѝ тежи в днешния обновен свят. Културното наследство, с което тъй много се гордее, я обезвижва, а спомени, от които се срамува (робството, колонизацията, колаборацията с нацистите) ѝ създават чувството, че може да бъде мразена.

Драмата се задълбочава и поради факта, че световните промени ожесточават стремежите, свързани с идентичността, поставят на изпитание ролята на всеки отделен индивид.

Преминаването към многополюсен свят е съпроводено със стремеж за утвърждаване на нови велики сили. А те най-често са стари унизени нации, решени да не отстъпят нищо, като Китай – по отношение на териториалните си конфликти в Китайско море, Русия – по отношение на Източна Украйна и остатъците от СССР, или пък Индия – по отношение на Кашмир.

Цифровата глобализация увеличава взаимодействието и взаимната зависимост, размива националните държави и ги прави подвластни на расови, религиозни, езикови и родови психози, като ислямизма, европейския популизъм, китайския или японския ултранационализъм и рускоезичния сепаратизъм в Украйна. Фалиралите или заплашени от имплозия държави, като Либия, Ирак, Сирия, се множат от Сахел до Югоизточна Азия. Тази жарава на идентичността свързва огнищата на криза във всеобщ протест срещу един ред, схващан като западен.

Същевременно обезсилването на суверенитета – стожер на идентичността на държавите, подрива международното право. В името на моралното право, като се почне от отговорността за защита на населението и се стигне до смяна на режима, американската едностранчивост се самоосвободи през 2003 г. от нуждата да спазва правото. Русия направи нова стъпка в същата посока в Крим, в името на самоопределението на народите в Украйна.

(На стр. 2-3)

*Доминик дьо Вилпен е министър-председател на Франция от десния Съюз за народно движение през 2005-2007 г., по времето на президента Жак Ширак, и министър на външните работи от 2002 до 2004 г.

(1) В периода 1853-1856 г., през Кримската война, Франция на Наполеон III, подпомагана от съюзниците си (Османската империя, Обединеното кралство и Сардинското кралство) се сблъсква с Русия. След това, през 1861 г., влиза в Мексико, за да постави на власт приятелски режим; победена, тя напуска страната през 1867 г. И най-сетне, през 1898 г., Франция търпи поражение от британските войски във Фашода (Судан) и това спира имперските ѝ амбиции в Африка *(Всички бележки са на редакцията).*

Милитаристична и

„Франция жестикулира,

(От стр. 1)

На всичкото отгоре суверенните държави не съумяват сами да овладеят играта. По различни поводи те са поставяни на изпитание от гигантски световни компании, способни да определят норми за интернет или за финансите, от неправителствени организации (НПО), от организирани престъпни групи или от трансгранични активисти като „Уикилийкс“ или „Грийнпийс“. В резултат на това се озоваваме в един непредвидим свят без правила. В него върховенството принадлежи на действащи лица, които чрез двойна игра, с помощта на конспирации или дори обхванати от яросна лудост, могат във всеки момент да преобърнат масата. Налага се да променим начина, по който се възприемаме, и да се освободим от страха, който ни кара да се затваряме в себе си. Да обърнем Франция към света. Нека престанем да се взираме в ранга си на постоянен член на Съвета за сигурност и държава с ядрено въоръжение и да засилим ролята си на рупор, посредник при кризи, да поощряваме диалога. Нашата идентичност не е в опазването на установения ред, а в ясното съзнание за необходимостта да се изгради универсална общност, в която всеки отделен живот има значение.

Нашето богатство е отварянето ни към света, т.е. франкофонията, приносът на отвъдморските територии, Европа, културата. Това означава да преосмислим външната си политика, като я превърнем в дипломация на народите, която плете връзки и мрежи чрез местните общности, учебните институции, мозъчните тръстове и сдруженията, една демократична дипломация, която балансира отношенията между държавите и народите. Дипломация, способна да пуска корени в междинните пространства в света.

В центъра на дейността ни следва да поставим кризите. Да реагираш, не е достатъчно. При задълбочаващите се кризи – от опасността за трета Интифада до цикличното подновяване на пожара в Украйна, ние трябва да лекуваме политическите причини, които често се забравят. Например, мястото на туарегите в Мали или на сунитите в Ирак.

За да се скъса с преобладаващия „рефлекс на Павлов“, напълно предвидим и лишен от проницателност, са необходими методика и принципи: да се спазват международните правни норми, макар те да са разочароващи; да се употребява сила само в краен случай; предимство при вземането на решения да имат регионалните фактори. Ключът е да се дава приоритет на политиката. Това предполага диалог, включително с действащи лица, които не одобряваме. И всеки процес да започва с фиксиран график за постоянни контакти и етапи, за да се постигне компромис. Френската специфика в този свят, който най-често мисли само в сегашно време, е да се отчитат също така историята, географията и културата.

Например, в Ирак и Сирия организацията „Ислямска държава“ се изявява като опортюнистичен актьор с тоталитарен стил, който се възползва от обстоятелството, че сунитите са тероризирани от шиитските милиции. Тя търси своята легитимация, представя се като опора на слабия срещу по-силния, заделя парчета от разпокъсаната територия на Близкия изток и използва исляма като инструмент за това. При това положение „борбата срещу тероризма“ е голяма грешка. Тя легитимира „Ислямска държава“, като ѝ придава световна популярност, солидаризира сунитското население около нея и освобождава от отговорност отдадените на своите задни мисли държави в региона – от Анкара до Риад.

Необходима е дългосрочна стратегия, която да задуши финансово „Ислямска държава“, като я лиши от приходите от петрол, контрабанда и субсидии, идващи от Персийския залив. Да я задуши териториално, като спре експанзията ѝ, предоставяйки въздушна подкрепа за иракските и сирийските кюрди, за йорданците и ливанците. И най-вече да я задуши политически, като я лиши от подкрепа. За Ирак това означава не само правителство на националното единство, а и конституционни промени, за да се осигури по-широко участие на сунитите в администрацията и армията. За Сирия – да се сложи край на гражданската война, превърнала се в стълкновение между чудовища, да се заложи на поетапен политически преход, подкрепен със сериозни гаранции на международната общност и мироопазващи сили. Ключ към подобно решение би била една регионална конференция с участието на Иран, монархиите от Персийския залив и Русия.

Преговорите за неразпространение на ядреното оръжие в Иран се намират в ключов момент. В периода 2003-2005 г. заедно с Обединеното кралство и Германия бяхме постигнали единственото значително споразумение на този стадий. Временното споразумение от ноември и продължението му бяха положителен знак. В момента трудно би могло да се стигне до окончателно споразумение, както поради надмощието на републиканците в американския Конгрес и ситуацията в Близкия изток след провала на САЩ в региона, така и поради здравословното състояние на върховния водач Али Хаменей. Въпреки това техническите основи за споразумение съществуват – по въпроса за реактора в Арак и за броя центрофуги, които Иран може да въведе в експлоатация. Прекъсването на преговорите би създало голяма опасност, тъй като Иран е неотменим партньор за регионалното равновесие. Наложително е да се намери подобаващо място за тази хилядолетна цивилизация, мост между народите.

Третата голяма криза е в Украйна – разделен народ и почти фалирала държава, която зависи от Русия за снабдяването с газ и от Европа за търговията си. Какво представляваше Евромайданът (2)? Преди всичко народно негодувание срещу корумпираните елити, икономическия упадък и неефикасната администрация. Сближаването с Европа обещаваше национално възстановяване, а не отхвърляне на Русия. Не беше обаче отчетено подозрението, създадено между Запада и Русия по време на „Оранжевата революция“ през 2004 г. и „газовата война“ през 2009 г. и изострено от играта на САЩ и разногласията между европейците. За една империя, унизена след разпадането на СССР и търсеща символичен реванш, споразумението за асоцииране на Украйна с Европейския съюз, което беше зле представено и съпроводено от опасения за експанзия на НАТО, създаде неприемлива ситуация. Украйна е прекалено важна, за да се превърне в замразен конфликт. Единственият ни изход днес, както наскоро казах на президента Владимир Путин, е да възстановим диалога. Да се създаде трайна контактна група, съставена от Украйна, Русия, Ваймарския триъгълник (Германия, Франция, Полша), Обединеното кралство и Съединените щати, с цел да се проведат цялостни и поетапни преговори, както за конституционна реформа в Украйна, така и за военния ѝ неутралитет, икономическия ѝ подем, административното и съдебното ѝ възстановяване.

Да се освободим от неувереността чрез действия

НУЖНО е също да си изградим представа за ключовите зони на утрешния свят.

Близкият изток преживява от близо тридесет години историческа криза на модернизация. При нея в конфликт влизат светските националисти, продукт на деколонизацията, ислямистите, отхвърлящи западната модерност, и най-сетне младежта от средните класи, която се стреми към демократични свободи, равни възможности и отваряне към света. Европа и Близкият изток са два огледални свята, свикнали да се определят спрямо Другия и предопределени да живеят с Другия. Европа обаче, със своята непоследователност, вложи ситуацията в Северна Африка и Близкия изток. Тя ту подкрепяше революционерите от „арабската пролет“, ту поради страх от ислямистите се осланяше на авторитарни режими. Преходът може да бъде само продължителен и болезнен. Той изисква икономическа и политическа подкрепа от Европа, а не неспазените обещания за партньорство, дадени в Довил (3). За Франция предизвикателството е огромно предвид големия брой нейни граждани, произхождащи от Северна Африка, и болезнените спомени от войната в Алжир.

Не можем да присъстваме безмълвни на постоянното загниване на израелопалестинския конфликт, който прояжда целия регион. В продължение на двадесет години международната общност грижливо и на всяка цена поддържаше фикцията, че се водят преговори около решението за две държави, а то все повече да се отдалечаваше като идея и реалност, под ударите на тероризма и заселническата дейност. Днес, след силните бомбардировки над Газа, извършени от израелската армия през лятото на 2014 г., дойде време международната общност да заеме позиция, с която да е в състояние да наложи мир. Това може да стане чрез приемане на Палестина като член на Международния наказателен съд, чрез признаване на държавата Палестина за пълноправен член на Организацията на обединените нации (ООН) и още повече чрез план за мир, наложен на страните на базата на Споразуменията от Осло, с участието на международни административни органи и мироопазващи сили.

За Франция Африка е второто ключово пространство на утрешния ден, дори само ако погледнем демографията и младостта на населението ѝ, което през 2050 г. ще достигне два милиарда души, от тях голям брой са франкофони. Континентът е и зоната с най-голям стопански растеж в света. Тепърва трябва да се изграждат условия за ефикасно взаимно развитие и партньорство, основано на регионалните организации и на най-стабилните държави. Вместо това ние оставяме други държави да участват в икономическия подем на континента, а същевременно водим двусмислена политика на военна интервенция по всички направления. И тук, както другаде, трябва да кажем: „Първо политиката“. Както постъпихме с Жак Ширак по отношение на Кот д'Ивоар със споразуменията от Маркуси – нужно е да насърчаваме правителства на националното единство, конституционните гаранции за малцинствата и политическата опозиция, да осигуряваме конкретна финансова и експертна помощ за ефикасно управление на държавите.

Третото пространство е Азия, защото там се очертава бъдещата стратегическа конфронтация между САЩ и Китай, макар и смекчена от взаимната им икономическа зависимост. Търговският сблъсък между Големия трансатлантически пазар, който се оформя около САЩ, и Всеобхватното регионално икономическо партньорство (RCEP) около Китай мобилизира близо половината от населението и търговията в света (4). Двете велики сили си съперничат чрез стратегия за отбиване и отбягване на ударите, американската „огърлица от перли“ срещу морския път на копринатa, предлаган от Си Цзинпин. Към това се добавят нерешени регионални конфликти с Япония, породени от болезнени спомени и от развихрения национализъм на един режим, загрижен за единството в условията на забавен растеж. Благодарение на възстановяването на дипломатическите отношения с Пекин, осъществено от генерал Де Гол през 1964 г., Франция все още има някакъв ореол, но за колко време? И в този случай страната трябва да съумее да избегне коловоза на САЩ. Нека се възползваме от развитието на Китай, който се отваря към света и се стреми да поеме повече отговорности – по кризата с еболата, климатичните предизвикателства, сътрудничеството срещу тероризма.

Как да вдъхнем плът и кръв на външната си политика? В живота на нациите, както и в живота на отделния човек, въпросът „Кой съм?“ е най-потискащият, когато не знаеш какво да правиш. Само чрез действия ще преодолеем неувереността.

Вместо да фантазираме за миналото, нека бъдем изцяло каквито сме – една демокрация в свят, където демокрацията е все по-малко очевидна; европейска страна в една Европа, все по-малко уверена в своята съдба; една универсална култура в свят, загубил ключовете към универсалността. В сърцевината на френската съдба е идеята за прогрес. Във Франция два века преминаха в изобрете-

(2) Вж. Себастиан Гобер, „Украйна излиза от европейската орбита“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 5 декември 2013.

(3) Вж. Ibrahim Warde, „Un plan Marshall sans lendemain pour les „printemps arabes“ (План „Маршал“ без бъдеще за „арабските пролети“), *Le Monde diplomatique*, октомври 2014.

МОРАЛИЗАТОРСКА БЕЗПЪТИЦА

но нищо не казва“

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ, 2014

ния, открития, различни начинания, изработен беше социален модел, непрестанно обогатяван от Националния съвет на Съпротивата насам. Прогресът е душата на нашата представа за културата, от Кондорсе до Малро, като се мине през Юго – въплътен в представа за усъвършенстване на човечеството чрез напредък в изкуството и науката. За нас, страна на историята и надеждата, да вярваме в прогреса, означава да отхвърлим установения ред и безплодното безредие.

Не е изненадващо, че Франция изпитва съмнения, защото в цял свят технологичният прогрес постави прогреса на материалното по-високо от прогреса на хората. Културата вече е или наследство, или стока, благоденствието е икономическа принуда, а либералната демокрация изпълва хоризонта.

Нека преоткрием пътя на прогреса, в нас и извън нас.

Най-напред прогреса на европейската идея. Щом престане да напредва, Европа пропада. Днес тя е спряла да се разширява и да се задълбочава. Кризата на евро я руши. Затяга границите си, обезпокоена от нестабилни или авторитарни съседи. Народите отхвърлят брюкселските правила поради липса на достатъчно демократично одобрение. Връзката, изградена след войната, с малката Германия на Бон, не може да е същата, както с една Германия, обединена и укрепнала от собствената си икономическа мощ и от разширението на Европейския съюз на изток. Германия, която се е превърнала вече в естествен център на европейското икономическо пространство, не желае да поеме политическото му ръководство. Отдавна предлагам един основополагащ договор за френско-германски съюз, който да сближи политиката, институциите и законодателството. Да започнем с единен пазар на труда и обучението, към който впоследствие могат да се присъединят и други страни. Той би образувал ядрото на една Европа, съставена от няколко кръга с различно ниво на интеграция – еврозона, Европейски съюз, широк паневропейски полюс, в който заедно с Европа да са Русия, Турция, Северна Африка – за да имаме общо по-голяма тежест в многополюсния свят.

Европа разполага с ключ за излизане от дефлационната спирала. Условието е Европейската централна банка (ЕЦБ) да се придържа към една целенасочена политика, Германия да извърши ревалоризация на заплатите и да бъде приложен европейски план за инвестиции в производствената сфера, инфраструктурите и нововъведенията. Наложителна е хармонизация на фискалната политика, главно на корпоративния данък, и на социалната политика – необходима е застраховка срещу безработица на младите активни граждани, валидна за цялата общност. Създаването на европейски университети във всяка от държавите членки би позволило постепенно да се уеднаквят университетските системи. И накрая, пълната отчетност на Комисията пред Европейския парламент и избирането на председателя на Европейския съвет с всеобщо пряко гласуване ще са залог за демокрацията в Европа.

Не можем да имаме тежест в света на гигантите, ако не разполагаме с обща външна и отбранителна политика. В областта на отбраната трябва да има прагматичен напредък – да се създаде централизирана система за покупка на оръжия и общ генерален щаб. Това са условия за нашата независимост спрямо САЩ, чиито интереси, с тяхната „азиатска ос“, все повече се разминават с нашите. НАТО е пречка. Аз бях против връщането на Франция в обединеното командване (5). Но след като е невъзможно това решение да бъде променено, без да се създаде впечатление, че Франция подскача от крак на крак, нека поставим условията си – да се балансира тежестта на Европа и на Северна Америка, да се разпределят справедливо дължностите, да се даде предимство на отбранителните функции на пакта.

Остава едно съдбовно предизвикателство – да се изобрети дипломацията на демократичния век. Защото демокрацията е едновременно оспорвана и безсилна. Тя е оспорвана от възникването на една световна олигархия, откъсната от народите, и от възхода на еднолични авторитарни режими, предлагащи национално убежище в условията на глобализация, както става в Русия, Китай и дори в Турция на Реджеп Таип Ердоган. Демокрацията е безсилна във външната си дейност, защото редуването на правителства с различна политическа ориентация и тежестта на общественото мнение превръщат нашите демокрации в страни с краткосрочни решения, непостоянна политика и морализаторско поведение. Тя е безсилна и отвътре, защото страните са сковани и често са подчинени на парите и потеклото. По тази причина демокрацията не изглежда нито жизнена, нито щедра. През 1989 г. западните демокрации изпаднаха в двойна заблуда. Те помислиха, че са спечелили Студената война, докато победата бе дело на дисидентите, които я извоюваха, като изчакаха износването на режимите. Помислиха също, че са недостижими и заспаха на лаврите си, поради липсата на достоен съперник.

Новата демократична дипломация трябва да е преди всичко дипломация, която поема задълженията, произтичащи от привлекателността на нашите демокрации, по-специално европейските. Нека видим картата от последните години. Движенията „Възмутените“, „Окупирай Уолстрийт“, „пролетите“ се развихриха по целия свят като последица от подема на средните класи и шока на икономическата криза, но те доведоха до падане на правителства и режими само в определен кръг страни, съседни на Европа. Това не е случайност, а белег за влиянието на Европа, макар и неволно, и също така свидетелство за безсилието на европейците да съпътстват и канализират демократичните промени до границите си. Защо възмущението да е само за другите, защо тъй малко се държи сметка за демократичните искания тук? Можем да извлечем извода, че нашият пример тежи повече, отколкото уроците по морал. За демокрацията на изток в Европа ние ще направим повече чрез „Остполитик“, основана на диалога, отварянето и примера на нашите демокрации, отколкото чрез логиката на студената война, която обслужва единствено американските интереси.

Дипломацията в епохата на демокрацията изисква нови средства. Понеже не може да действа в условия на секретност и по логиката на интересите, тя трябва да приеме натиска на общественото мнение за сила, докато днес той минава за слабост. Нужно е да се обогати дипломацията между народите, за да се вдъхне нов живот на външната политика, често сведана днес до занимание за президенти. Нека ѝ дадем повече сила и единство посредством Съвета за национална сигурност, който да мобилизира и координира всички действащи лица. Става дума за нашето колективно бъдеще, ето защо са необходими постоянни национални и плуралистични дебати. Нашият национален живот протича в света, в условията на икономическо възстановяване и на необходимата „реглобализация“ на една Франция, която губи икономическата си мощ, конкурентоспособност и увереност в своите сили. Да определим посоката, след което да впрегнем за изпълнението на тази задача всички наши предимства: нашия качествен дипломатически персонал, нашите гимназии, университети и висши институти, нашия социален модел. Нека бъдем верни на специфичния си гений, на френската фабрична марка: по отношение на кризите и мира – Франция като страна посредник, която улеснява и успокоява диалога; по отношение на представата ни за човека – Франция като страна на икономическо новаторство, на обществено и гражданско развитие в образованието и здравеопазването; Франция като страна на културата и на отварянето към света.

Доминик дьо Вилпен

Le Monde diplomatique

Превод Станимир Делчев

Три приоритета за колективната сигурност

МИРЪТ означава колективна сигурност – битка, водена отдавна от Франция чрез гласовете на Аристид Бриан, генерал Де Гол и Жак Ширак. Да направим необходимото, така че Франция да се превърне в творец на архитектурата на световното управление. Затова трябва да си определим три приоритета.

Най-напред – **представителността на Обединените нации**. Системата, наследена от 1945 г., не съответства на днешния свят. Следва да бъдат избрани нови постоянни страни членки на Съвета за сигурност за подобър баланс между континентите.

Втори приоритет – **финансово управление**. Г-8 и Г-20 се провалиха, защото нямат легитимност. Необходим е Съвет за икономическа и финансова сигурност, с участието на Международния валутен фонд и Световната банка.

Трети приоритет – **управление на околната среда за вземане на мерки срещу климатичното затопляне**. Нужно е да се увеличи натискът върху неостъпчивите страни, като някои търговски договори, включително трансатлантическото споразумение за свободен обмен (TTIP), бъдат приведени в съответствие с най-добрите практики в областта на излъчването на газове с парников ефект. Франция беше пионер в това отношение. Доказателство е речта на Жак Ширак в Йоханесбург през 2002 г. пред Пленарната асамблея на Четвъртата среща на върха за Земята *(„Къщата ни гори, а ние гледаме другаде“)*. Една световна организация по околната среда следва да осигури постоянно разработване на експертизи, регулации и наблюдение на механизмите.

Но мирът е най-вече действие. Нуждаем се от подходящи инструменти. Мироопазващите мисии на ООН показаха ограничените си възможности – бавни, с неясен мандат, зле формирани. Можем да предложим на европейските си партньори да се създадат сили за бързо реагиране, които да поставим в служба на мира, под опеката на ООН, за намеса в зони с нарастваща заплаха за сигурността, и също така да се създаде корпус от мултидисциплинарни експерти за укрепване на правовата държава, предназначен за уязвимите страни. Тази грижа за мира би съответствала както на уменията, така и на опита на континента ни, който пази в паметта си ужаса на войните.

Д. В.

(4) Вж. Мартин Бюлар, „Азиатската ос“ на САЩ срещу китайския „път на коприната“ , *Монд дипломатик в Дума*, 2 октомври 2014.

(5) Франция напусна обединеното командване на НАТО през 1966 г. Отново влезе в него през 2009 г. през президентския мандат на Никола Саркози.

ДЪРЖАВНИ СУБСИДИИ ЗА БРИТАНСКИЯ ЧАСТЕН СЕКТОР

Социализмът съществува... за богатите

Според Съда на Европейския съюз дадена държава може да ограничи социалните услуги за „неактивните“ мигранти в Съюза, подозирани, че търсят само помощи – нещо, което се определя като „социален туризъм“. За пореден път бедният е представян като използвач. Една друга категория от населението обаче се възползва в по-голяма степен от държавната щедрост, както сочи примерът на Великобритания.

Оуен Джоунс*

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ, 2014

В ТЕЛЕВИЗИОННИТЕ студия, в статиите в пресата говорителите на господстващата класа не спират да повтарят, че държавата възпира предприемаческия дух – единствения, според тях, двигател на растежа, нововъведенията и прогреса. Самият елит обаче е тясно зависим от щедростта на държавата.

Това започва от гарантирането на частната собственост, което почива на една скъпоструваща съдебна и полицейска система. Държавата не се задоволява само да защитава предприятията от посегателства върху собствеността им или от кражба на стоки. В британския закон за патентите, забраняващ на конкурентите да използват дадено изобретение или метод, през 2013 г. беше внесена поправка, според която патентоването на изобретенията в Европейския съюз ще струва едва 600 лири стерлинги (1).

Освен това частният сектор често настоява държавата да финансира изследователската и развойна дейност, от която зависи дейността му. Във Великобритания размерът на тези помощи, за които пресата рядко говори, възлиза на 10 милиарда лири стерлинги годишно, а сумата редовно нараства. През 2012 г. основната организация на собствениците – Конфедерацията на британската индустрия, изрази задоволството си, че е издействала увеличение на инвестициите в *„научната инфраструктура (...) и изследователската дейност“*, като изтъкна, че това ще позволи на Великобритания да *„продължи да привлича предприятията, които инвестират в изследователска и развойна дейност и нововъведения“* (2). Накратко, благодарение на субсидираните от държавата нововъведения вълната на изобилието щяла да издигне както лодката на трудещите се, така и яхтата на собствениците.

Икономистката Мариана Мадзукато осветли някои от механизмите, които позволяват на частния сектор да се възползва пряко от щедростта на държавата. Например, от 70-те години на XX век британският Съвет за медицински изследвания разработва моноклонални антитела, използвани за лечение на автоимунни заболявания и на някои видове рак. Държавният орган наивно се радва, че е *„революционизирал биомедицинските изследвания и е допринесъл за възхода на международната индустрия на биотехнологиите, която печели милиарди“* (3). Макар да доведе до натрупването на огромно частно състояние, като това на ръководителите на „Фейсбук“, интернет възникна благодарение на проучвания, финансирани от американското правителство. За създаването на световната мрежа (World Wide Web) много допринесе работата на британския инженер Тим Бърнърс-Лий в състава на една обществена институция – Европейската организация за ядрени изследвания (ЦЕРН). Търсачката на „Гугъл“ (втората по големина компания в света според стойността ѝ на борсата) нямаше да съществува без един алгоритъм, щедро предоставен от Американската научна фондация. Апаратът iPhone на „Епъл“ навярно нямаше да предизвиква такова удивление, ако не съдържаше широка гама нововъведения, финансирани от държавата – от сензорните екрани до световната система за локализиране – GPS.

*Автор на *The Establishment. And How They Get Away With It* (Влиятелните кръгове. И как им се размminава), Allen Lane, Лондон, 2014. Статията е омкъс от мази книга.

Хиляда и едно улеснения

ДАЛИ „създателите на богатство“, които медиите величаят като съвременни герои, биха могли да минат без обществените инфраструктури, които държавата им предоставя: пътища, летища, железопътна мрежа? Конфедерацията на британската индустрия настоява за все по-голямо орязване на социалните разходи в бюджета на страната, но не допуска никакви икономии в секторите, от които тя има полза. От една страна, Конфедерацията заяви, че *„подкрепя напълно програмата* [на правителството] *за ограничаване на публичния дефицит“*, с цел *„да се запази доверието на чуждестранните пазари“* – след като беше разгледан бюджетът през 2012 г., и също така приветства намаляването (в реално изражение) на социалните услуги за работещите и безработните. От друга страна обаче, тя се бори за друго орязване – на корпоративния данък. А защо да не убият с един куршум два заека? През 2012 г., след традиционната есенна реч на министъра на икономиката Джордж Озбърн, конфедерацията предложи с икономиите, осъществени благодарение на намалението на социалните помощи за трудещите се, да се *„подобри стратегическата пътна мрежа и да се намалят задръстванията по малките пътища“*.

„Инфраструктурата е важна за предприятията, заяви Джон Кридланд, настоящ генерален директор на Конфедерацията на британската индустрия. *И развитието на пътната мрежа е сред най-важните ни приоритети, за да се съживи икономиката.“* (4) Посланието беше разбрано – през юни 2013 г. британското правителство направи обещание, определено от всекидневника *Гардиън* като *„най-големия разход за пътищата от 70-те години насам“*: 28 милиарда лири стерлинги за периода 2015-2020 г. Значителна част от инвестициите за пътната инфраструктура и почти всички разходи за поддръжката на мрежата са заради тежкотоварните камиони. Тежестта върху осите на камионите за превоз на стоки определя оразмеряването на пътищата и причинява износване, несравнимо с това от колите (според редица изследвания един камион от четиридесет тона разрушава пътищата колкото сто хиляди коли и дори повече).

Железопътната мрежа, чието изграждане преди приватизацията ѝ е финансирано от данъкоплатците, е класически пример. Споредклад от 2013 г. на Центъра за изследване на социокултурните промени по поръчка на Конгреса на британските профсъюзи държавните разходи за железопътната мрежа са се увеличи шест пъти след приватизацията ѝ през 1993 г. Според документа компаниите за експлоатация на железопътната инфраструктура са били облагодетелствани от *„бързия ръст на публичните разходи след 2001 г., когато държавата беше принудена да се намеси, за да компенсира ниските им инвестиции“* (5). Приватизацията не подобри, както беше обещано, състоянието на влаковете и железопътната мрежа – подмяната на вагони и локомотиви се забави, а твърде малобройните влакове вече не можеха да задоволят растящите нужди. Вследствие на приватизацията *„частните дружества, които не са склонни да инвестират и да поемат рискове“*, получиха възможност преди всичко да *„извличат печалби от някогашните публични активи, и то благодарение на значителните държавни субсидии“*. И в този случай пак данъкоплатците поемат разходите, а компаниите прибират печалбите. Ако трябва да възпроизведем формулировката от доклада: *„Ези – предприятията печелят, тура – ние губим.“* В периода 2007-2011 г. петте основни железопътни компании във Великобритания получили 3 милиарда лири стерлинги под формата на държавни субсидии. През тези четири години тяхната печалба е над 500 милиона лири, като по-голямата част от тях са разпределени между акционерите като дивиденти.

Държавата се грижи за елита по хиляда и един начина. Като цяло най-богатите британци се отнасят с презрение към държавното образование. Те изпращат децата си в частни учебни заведения и затова получават годишно данъчно облекчение в размер на 88 милиона лири стерлинги, понеже тези училища имат статут на благотворителни организации. Резултатите на учениците в частните училища, въпреки социалният им произход, не са по-добри от тези на учениците в държавните. За сметка на това, както отбелязва историкът Дейвид Кинастън, тези училища предлагат *„чудесни социални мрежи, помагащи на децата от добри семейства, които не са особено блестящи или са направо мързеливи, да не затънат“* (6). С други думи, данъкоплатците пряко субсидират класовите привилегии и социалната сегрегация.

Въпреки че предприятията зависят от квалифицирания труд на служителите си, те го заплащат все по-зле. Средните трудови възнаграждения никога не са падали на толкова ниско равнище от Викторианската епоха насам. Според фондация „Резолюшън“ (ляволиберастрични мозъчен тръст) през 2009 г. около три милиона и четиристотин хиляди британски работници са получавали заплата, по-ниска от необходимата за издръжката им, или 7,20 лири стерлинги на час извън Лондон. През 2012 г. техният брой достигна четири милиона и осемстотин хиляди души и една четвърт от тях са жени в активна възраст (срещу 18% три години по-рано). За да оцелеят, тези нископлатени трудещи се разчитат на данъчни облекчения, които вдигат нетната им заплата за сметка на държавата. Разходът за тази субсидия за ниските заплати е 176,64 милиарда лири стерлинги в периода 2003-2011 г.

Същата логика се следва и в областта на жилищата. Помощите възлизат на 24 милиарда лири стерлинги годишно. През 2002 г. сто хиляди наематели в Лондон са прибегнали до тях. В края на ерата на „Новите лейбъристи“ (1997-2010), когато наемите скочиха рязко, броят им вече беше двеста и петдесет хиляди. Това число илюстрира провала на изредилите се правителства да осигурят социални жилища на достъпни цени. Тъй като не е възможно всички молби да бъдат удовлетворени, някои хора се насочиха към по-скъпия сектор на частните жилища. В този случай жилищните помощи приемат практически формата на субсидия за собствениците, за да могат да получават високи наеми. Освен това жилищните помощи позволяват ниските заплати. Според проучване от 2012 г. на Фондацията за строителство и социални жилища, над 90% от домакинствата, които са получавали такива помощи през първите две години от управлението на настоящата коалиция (между консерватори и либералдемократи, избрани през 2010 г.), са били работещи, а не безработни.

И накрая, върхът на всички субсидии – спасението на банките от британското правителство през 2008 г. Частни предприятия затънаха по собствена вина и повлякоха със себе си част от световната икономика. Какъв беше резултатът? Те изискаха данъкоплатците да платят сметката. Така правителството на Дейвид Камерън похарчи над 1000 милиарда лири стерлинги, за да спаси британските банки. Финансовата система на страната, която получи спасително кръвопреливане от държавата, я смята за „затлъстяла“, когато помага на най-бедните...

„Социализъм за богатите, капитализъм за всички останали“. Нима не сме в правото си да обобщим по този начин идеологията на господстващата класа?

(6) David Kynaston, „Private schools are blocking social mobility“ (Частните училища блокират социалната мобилност), *Daily Telegraph*, Лондон, 29 октомври 2013.

Le Monde diplomatique
Превод Павлина Колева

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ, 2014

ИНТЕРВЮ СЪС СЪРДЖА ПОПОВИЧ, ТЕОРЕТИК НА „МЕКИТЕ ПРЕВРАТИ“

„Да, получаваме финансиране от Запада“

Специален пратеник
Унаи Арансади

Някъде в сивата периферия на Белград (Сърбия), в края на дълъг и безличен булевард, се намира Центърът за приложни ненасилствени действия и стратегии (CANVAS) (1). Това е новата обществено-политическа лаборатория на Сърджа Попович – основател на студентското движение „Отпор“, което през 2000 г. допринесе за свалянето на президента на Съюзна република Югославия Слободан Милошевич. Под черното знаме със свит бял юмрук Сърджа Попович и колегата му от университета Слободан Динович (днес собственик на сръбските телекомуникации) лансираха нова форма на въстание, внесена от САЩ, която вече е известна като „мек преврат“ или „цветна революция“. Финансирани от американски организации, тези млади студенти от средната класа следваха точка по точка учебниците по „ненасилствена революция“, написани от американския политолог Джин Шарп, който ръководи съвместно с бившия полковник „Боб“ Хелви института „Алберт Айнщайн“ в Бостън.

Левицата ги отхвърля, защото ги смята за недвусмислено оръдие на Белия дом за смяна на правителства там, където Вашингтон има интерес. Те обаче са обект на възхищение на консервативни и либерални младежи, които съзират в тях нов начин за сваляне на неудобни правителства. Фактите сочат, че са отбелязали няколко победи, и съвпадението с дневния ред на Държавния департамент на САЩ е почти пълно, особено в геополитическото пространство, обграждащо Руската федерация. Според скорошно разкритие на „Уикилийкс“ са предполагаеми агенти на „Стратфор“, разузнавателна компания, която сътрудничи с ЦРУ. Следвайки максимата, че „там, където въоръженият бунт е невъзможен, се налага нашата система“, CANVAS и неговите методи продължават целенасочено да се пренасят във Венецуела, но не и в страните, „покровителствани“ от Вашингтон, като Хондурас или Колумбия; в Иран на аятоласите, но не и в потисническите общества в Саудитска Арабия, Катар или Мароко. Дали всяка силова смяна на властта е синоним на „демократична еволюция“? Сърджа Попович разказва как вижда това от своя оперативен център, специално за Монд дипломатик на испански език.

– *Известен е онзи етап от вашия живот като млад лидер на движението „Отпор“, което свали президента Милошевич, но как продължихте след това да изнасяте метода си?*

– След 2003 г. напуснах политическата партия, към която принадлежах, щом успяхме да свалим Слободан Милошевич, и тогава започнаха да ме търсят, за да отида в други страни, които искаха да почерпят вдъхновение от нашите революционни похвати. Първото място, за което отпътувах, беше Беларус. Всички бяха много заинтересовани да получат съвети как може да се извърши смяна на режим без насилие. Оттогава изоставихме наименованието „Отпор“ и създадохме тази нова марка, наречена CANVAS, установена тук, в Белград. До момента сме участвали във формирането на групи в 46 страни надлъж и нашир по света. Някои от тях не процъфтяха, но други са много успешни.

– *Кои?*

– Грузинците бяха много ефективни, успяха да осъществят „революцията на розите“. Както и украинците от „оранжевата революция“, които също бяха формирани от нас. Пътуваме и до съвсем непознати места като Малдивите, а и до други, където продължаваме да въздействаме.

(На стр.6)

(1) Center for Applied Nonviolent Action and Strategies (CANVAS).

(1) Т.е. 765 евро. 1 лира стерлинг е равна на 1,28 евро.

(2) „CBI analysis of the autumn statement 2012“ (Анализ на Конфедерацията на британската индустрия на Есенния отчет за 2012 г.), комюнике от ноември 2012.

(3) Цитирано от Мариана Мадзукато в *The Entrepreneurial State: Debunking Public vs. Private Sector Myths* (Предприемаческата държава: развенчаване на митовете за противопоставянето между държавния и частния сектор), Anthem Press, Лондон, 2013.

(4) „Gear change can accelerate the UK towards a 21st century road network“ (Промяна в механизмите може да спомогне за развитието във Великобритания на пътната мрежа на XXI век), комюнике на Конфедерацията на британската индустрия, 8 октомври 2012.

(5) „The great train robbery: Rail privatisation and after“ (Голямата железопътна кражба: приватизацията на железниците и след нея), доклад на Центъра за изследване на социокултурните промени, Манчестър, юни 2013.

Интервю със Сърджа Попович, теоретик на „меките преврати“

„Да, получаваме финансиране от Запада“

(От стр. 5)

А и до такива, които не прогресираха, какъвто беше случаят с Бирма преди настоящия преход. Групите се свързват с нас и ние им обясняваме как могат да работят с нашата ненасилствена система.

– Как работи вашата система?

– Тя има три нива. Едното е с местни активисти, които приемат нашите хора с опит, придобит в Сърбия или в места като Грузия. Второто ниво се състои в предоставяне на безплатни помагала, в които се обяснява как да се води битка с потисниците. Едно от тях е класическият *Наръчник за ненасилствена борба*, който се намира в интернет на много езици, за да може да бъде използван без заплащане и без проблеми там, където е необходим. Последният ни наръчник, озаглавен *Обърни потисничеството срещу самото него*, вече има голям успех. Той е, както всички останали, лесен за разбиране и прилагане. А на третото ниво работим с учени, които помагат на масите да разберат нашата система. Затова много факултети в САЩ въвеждат академично обучение, основано на нашия опит и потенциал, за да се промени всичко.

– Но кое точно е своеобразието на вашия метод?

– Когато се вгледаме в опита от XX век, се открояват ясно няколко успешни акции без прилагане на насилие, които промениха света завинаги. Ганди показа как се слага край на колониализма в Индия, Нелсън Мандела или Мартин Лутър Кинг – как се противостои на расизма. Борбата на Лех Валенса как да се изгонят съветите от Полша и да се постигне европейско единство е друг пример. Така че моят институт CANVAS се опитва да разбере какви са били тези процеси с помощта на специалисти по обществените науки. При всички случаи е много трудно да се каже какво точно трябва да се прави, защото не става само с копиране. Всяко място си има своите особености. Всяко потисничество е различно, можем да вземем елементи от Ганди в Индия и да се опитаме да ги внедрим в Сирия, но невинаги се получава. Има малко на брой елементи, които са общи за всички изброени успешни опити, и с тях работим. Наричаме ги „божествената троица“ на нашата борба. Първо – единството, второ – планиране, и трето – дисциплина на ненасилието. Единството е необходимо за събирането на хора в религиозните страни. Трябва да се накарат да участват колкото се може повече хора, без да им се позволява да прилагат насилие. При диктатурата това, което парализира хората, е факторът страх, а при демократично, но корумпирано управление, апатията прави хората неефективни. Като знаем това, анализираме настроението на хората, както и способността да предизвикаме ентусиазъм, също стратегията и тактиката, които могат да се използват. И така, когато гледаме протестите в Испания, която безспорно е демократична страна, и ги сравняваме с други в недемократични страни, където се използват полиция и оръжие, единствената реална отлика е страхът или апатията на хората. Когато постигаме малки победи, като печелим доверието и събираме богат спектър от най-различни хора на протестите, ние виждаме, че и в двата случая правилата са същите. Основно работим с идеята, формулирана от Джин Шарп: „Ако хората не се подчиняват, който командва не може да заповядва“.

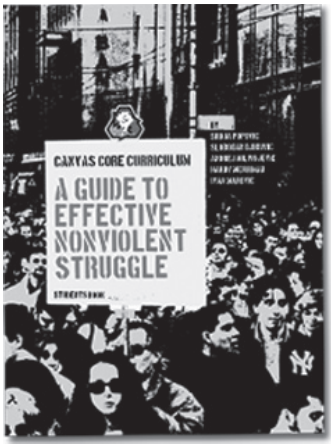
Сърджа Попович и един от наръчниците за ефективна ненасилствена борба, издаден от CANVAS.

– Споменахте преди малко Нелсън Мандела, който е имал дълго минало на въоръжена борба. Споменахте също Ганди, който не е прилагал активно насилие, а пасивно – чрез мъртвите и ранените, за да упражнява натиск върху колонизатора…

– Да, в общества със силна култура на ненасилие, поради влиянието на будизма, например в случая на бирманците, ние полагаме всички усилия и не прибягваме до саможертвата и други подобни действия, защото ги считаме за вредни и непродуктивни. Във всеки случай, има много интересно проучване, проведено от две американски изследователки – Ерика Ченоует и Мария Стефан, които са изследвали 323 кампании между 1900 и 2006 г. (2). В него може да се види, че конфликтите, водени по методите на ненасилствена съпротива, са много по-дълготрайни и ефективни от насилствените или военните. Ненасилствената съпротива има 53% шанс за успех, срещу 26% при съпротива чрез война или насилие. Ето защо нашата система е не само по-етична, но и по-ефективна.

– А по отношение на Венецуела, една от страните, където се намесвате, какво правите сега?

– Там много неща са в ход. Сега има нови течения и места, където избухва протестът, като Гърция или Испания. Това са хора, които не идват от политическата сфера. Това, което се случва в страни като Венецуела и Украйна, е защото хората нямат доверие на политическите елити. Протестите не се провеждат от формални политически партии, а от хора, които са уморени от положението в страната и искат сами да свършат нещата. И несъмнено ще продължат напред. Сега сме свидетели на три вида протест. Единият е на „жълтите ризи“ срещу „червените“ в Тайланд. След това Украйна, където „оранжевата революция“ беше много ефективна, но след това преходът тръгна зле, направи крачка назад и Янукович си направи оглушки за половината народ, който беше на улицата, и отхвърли договора за асоцииране с Европейския съюз. Във Венецуела динамиката е много по-различна (3). Съществува правителство, избрано чрез избори, но то изглежда неспособно да покрие основните потребности на хората. Най-важната причина за протестите, която виждам, е нарастването на престъпността и поради това проблемът е не толкова до партиите, колкото до решаването на проблемите в икономиката и сигурността. Темата там се развива от студенти, нека да видим какво още има да се случи…

– Как решавате кога едно правителство или режим са „потиснически“?

– Ние никога не решаваме, никога не вземаме страна и не съдим правителствата публично. Ние сме тук и хората идват при нас от различни страни. Имаме групи за всеки регион. Ако е ненасилствена група, която иска да постигне нещо, ние й помагаме, макар че гледаме какво е миналото на всяка група, за да преценим дали да си взаимодействаме с тях. Например, ние не работим с групи, в чиято история има насилие. Поставяли са ни етикети, че стоим зад протести, на които дори не сме присъствали. При всички случаи, нашата мисия е да подкрепяме групите, които искат политическа промяна, било в условията на демокрация или срещу автократично управление.

– Но вие поставяте ясни политически оценки, нали? Твърдите, че Испания несъмнено е демокрация и давате да се разбере, че няма потисничество. А също така работите и публикувате доклади за Венецуела, където няма диктатура…

– Аз се опитвам да разделя света на две големи групи. В щастливите страни правителството се страхува от хората, а в нещастните страни хората се страхуват от правителството. При всички случаи, никога не искаме да се намесваме. Не защото искаме да бъдем политически неутрални и да ни имат доверие, а защото не искаме да се учим от чужди хора. Ето защо, когато виждаме, че съветници от чужбина казват на хората какво трябва да правят, ние мислим, че това няма да функционира добре. Поради това просто вярваме в събирането на хора, в ентусиазма и познанията. Искаме да проработят единствено техните идеи, а не идеите на другите.

– В началото на годината видяхме кадри на международните агенции с младежи от средната класа, които хвърлят коктейли „Молотов“ в Каракас и носят блузи на „Отпор“. Как го оценявате?

– Е, това не означава, че тези хора непременно са свързани с нас. Единственото, което ние правим, е да съветваме желаещите да се организират срещу потисниците.

– А какво ще ми кажете за финансирането, което получавате от правителството на САЩ?

– Много е изговорено за това и за финансирания от Запада дял, но онова, което хората не разбират, е, че поддържането на международна стратегия за ненасилствена съпротива в продължение на десет години е много трудно. Да, получихме подкрепа от тяхна страна и от хората в бизнеса, когато станахме организация с петдесет хиляди членове… Ако ме попиташ дали тя ни е била полезна, за да приключим с Милошевич – да, беше полезна. Дали Милошевич щеше да излезе със сигурност от управлението без икономическата помощ, която ни оказаха САЩ? Вероятно да, защото имаше голямо недоволство… Бомбардировките на НАТО реално помогнаха на Милошевич. Каква беше алтернативата? Милошевич да продължи да управлява? Това щеше да ни донесе още войни. Така че нямахме много възможности за избор. Действително е абсурдно да се мисли, че този, който финансира движението ни, дърпа конците. Ако има международни организации, които имат готовност да помагат, нормално е да се разговаря с тях.

– Трябва човек да е наивник, за да мисли, че САЩ дават пари на едни, а на други – не, без политическа мотивация, не мислите ли?

– Ако имаш ясни цели и някой иска да ти помогне, трябва да се говори с него. И ако целите ви съвпадат, приемаш помощта. Не виждам проблем в това.

---

(2) Erica Chenoweth, Maria J. Stephan, „Why Civil Resistance Works: The Strategic Logic of NonViolent Conflict“ (Защо гражданската съпротива функционира: стратегията на ненасилствения конфликт), в *Internacional Security*, vol. 33, първо издание, стр. 7-44, лято 2008.

(3) През септември 2013 г. президентът на Венецуела Николас Мадуро даде 48 часа на трима американски дипломати да напуснат страната. Една от тях – Кели Кидърлинг, е вербувала хора да работят срещу правителството на Венецуела. Опозицията с подкрепата на САЩ води икономическа война и използва методите, описани в това интервю. Кидърлинг е обучавала агентите си в техниките, разработени от организацията „Отпор“ – *бел. на бълг. ред.*

Интервю на Унаи Арансади

Le Monde diplomatique - *испанско издание*
Превод Таня Маринкова

Сензационен фалит на петата банка в страната

Южна Африка в балона на потребителските кредити

Южна Африка, първа икономическа сила на континента, е великан на глинени крака. Фалитът на Африканската банка за инвестиции (ABIL) през август 2014 г. разкри хипертрофията на сектора на потребителските кредити. В лудия си стремеж към удобства над възможностите на доходите си новата средна класа от чернокожи въвлича в опасна спекулативна спирала едно общество, проядено от неравенството.

Ален Вики*

ВКРАЯ на 2013 г. американската инвестиционна банка „Голдман Сакс“ направи икономическа равносметка на двете десетилетия южноафриканска демокрация (1). Тя отбеляза по-специално, че задлъжняването на домакинствата възлиза на 75% от доходите, с които разполагат, срещу 57% през 1994 г. Тази тенденция за персонално свръхзадлъжняване според нея е породена от разрастването на пазара на необезпечените заеми, които бележат увеличение с над 300% след 2007 г. „Голдман Сакс“ обаче уточнява, че тази категория рискови кредити – често малки суми, отпускани за кратки срокове при високи лихви – представлява едва 11% от всички предоставени кредити. За банките нямало никакъв системен риск...

Въпреки това на 10 август 2014 г. Африканската банка за инвестиции (ABIL), първото южноафриканско банково учреждение, специализирано в необезпечените заеми, петата по големина банка в страната, трябваше да бъде поставена под опеката на централната банка. Четири дни преди това ръководството ѝ призна рекордни загуби от 529 милиона евро и дефицит на собствени фондове от 600 милиона. После събитията се завъртяха – генералният директор Лиън Киркинис подаде оставка, котировката на ABIL се срина с 93% на борсата на Йоханесбург. За да избегне фалита, централната банка прибягна до първото спасяване на банка в своята история, като пое близо половината от 1,2 милиарда евро лоши кредити. С най-солидната част от активите на ABIL беше създадена една „чиста банка“ – Африканската банка, със 730 милиона евро, инжектирани от няколко частни инвеститори в страната. Този сензационен крах разкри слабостите на южноафриканското икономическо чудо, жертва на една национална версия на кризата с високорисковите ипотечни кредити (*събпрайм*) (2). *„Дотогава мнозина успяваха да се издължават и рентабилността беше висока*, обяснява Идрис Линдж от информационната агенция „Екофин“. *Ала икономическият модел, който се състои в отпускане на заеми на хора, срещащи трудности да ги погасяват, не е жизнеспособен.“*

През първото десетилетие на XXI век се появи поколение от кредитополучатели, които мечтаят за „дребния просперитет“, предложен от първата икономическа сила на континента. По това време потребителският апетит на новата средна класа от чернокожи надхвърля нейните 500 евро месечни доходи: електродомакински уреди, пътувания, частни училища... Търговските центрове са препълнени. Повече от половин милион нови коли се продават всяка година. За да задоволят своята неудържима страст за потребление, тези южноафриканци се обръщат към банките и организациите за микрокредит, които отпускат необезпечени заеми, докато пазарът на ипотеките и на жилищното кредитиране започва да се задъхва. Както цинично обобщава през 2013 г. Тами Сомоку, един от изпълнителните кадри на ABIL, *„потребителите не ги интересува да се запознаят с правата си, нито с финансовата документация. Всичко, което искат, е заем. И то възможно най-бързо.“* През 2005 г. правителството прие закон за кредитирането, който регулира лихвите. Но индустрията на необезпечените кредити, която е по-малко регулирана, редовно заобикаля законодателството.

С предизвикателни рекламни кампании ABIL хвали заемите от 35 до 10 000 евро за срок от шестдесет месеца при годишна лихва от 60% (докато инфлацията през тези години е около 6%). Покрай нея нови лихвари хващат влака в движение. Дружества за застраховки „Живот“ не пестят рекламите по обществените телевизионни канали. Близо тридесет хиляди неофициални агенции за микрокредити – т. нар. *машониса*, с месечна лихва от близо 100%, нахлуват в бедните квартали. Вече не става въпрос да се отпускат заеми само на двеста и петдесетте хиляди чиновници, назначени след 2007 г. от държавата, и на кадрите от средната класа, а и да се подтикнат бедните работници от селата и миньорските селища, дотогава лишени от достъп до класическото кредитиране, да потребяват повече. Толерантността на президента Джейкъб Зума към това препускане напред не е лишена от предизборни намерения, а неговите непрозрачни и демагогски методи са подложени на критики в партията му Африкански национален конгрес – АНК (3). Заемите позволяват да се поддържа растеж, който новата средна класа от чернокожи не успява да стимулира.

3000% лихви

НЯКОЛКО чужди фирми се присъединяват към пиршеството. „Уонга“, британска организация за микрокредитиране по интернет, отваря в Южна Африка филиал, който предлага *„бързи малки заеми“* със срок на изплащане до максимум петдесет дни. Англиканската църква е възмутена. Във Великобритания годишните лихви на „Уонга“ могат да надхвърлят 3000%! Във всеки случай светът на инвестиционния капитал купува южноафрикански акции и полива с ликвидности тази изкуствена градина, за да отглежда своите печалби. За пет години южноафриканският балон на необезпечените заеми достига 20 милиарда евро. Колкото до финансовите служби, те заемат съвсем малки суми, от които акционерите им печелят много. В крайна сметка това представлява 20% от борсовата капитализация на борсата на Йоханесбург през 2012 г. (4). Самата „Голдман Сакс“ участва през декември 2013 г. в *„една от най-големите за годината трансгранични африкански операции на пазара на капитали“* (5). Тя събира 412 милиона евро за ABIL. И тъй като парите отиват при пари, тази инвестиция предизвика нова капитализация, лансирана от Международното финансово дружество (SFI), филиал на Световната банка.

Тогава обаче световната финансова криза е на път да застигне „нацията с цветовете на небесната дъга“. След 2008 г. борсата на Йоханесбург става място за спекулативната игра на западните инвестиционни фондове. Те се нахвърлят главно върху финансовия сектор, който носи една четвърт от БВП на Южна Африка. Инфлация от 6,6%, силно поскъпване на жилищата (5,8% за една година), на храните (8,8%), на електричеството (цената се е удвоила за четири години) и на транспорта (8,6%) постепенно изчерпват бюджета. Освен това повече от 4 700 000 души са безработни, тоест 25,6% от активното население. В края на 2013 г. девет милиона души от двадесет и един милиона, взели заеми, имат поне три месеца закъснение в изплащането на вноските. От трите милиона и двеста хиляди персонални заеми, отпуснати от ABIL, една трета не се обслужват. Накратко, пазарът на необезпечените кредити се е превърнал в бомба със закъснител. Ала никой не мисли да я обезвреди. Малко преди кризата „Делойт“, един от четирите гиганти на световния одит, приветства появата на африканска средна класа и все така съветва да се инвестира в една *„златната възможност“* – необезпечените кредити.

Според Аденан Хардиен, главен икономист на южноафриканския инвестиционен фонд „Кадиз Асет Мениджмънт“, крахът на ABIL може да доведе до излизането на милиони южноафриканци от кредитната система. Акционерите на банката ще се измъкнат със загуби от средно 10% върху началните им вложения. Но какви ще са последствията от социалното срутване на южноафриканците, *родени свободни* след 1994, годината на края на апартейда, които ще са обрали само най-горчивите и най-скъпите плодове на демокрацията? Никой не знае. Но всички ги предусещат на фона на задълбочаването на неравенството и на бурните дебати за въвеждане на национална минимална заплата.

Ново Елдорадо за неофициалните заемодатели

НА 19 септември 2013 г. анкетна комисия, назначена от президента Зума, разкри скритите страни на жестоката разправа със стачкуващите работници в Марикана, платинената мина на компанията „Лонмин“: 34 убити, 78 ранени (6). Сред причините за протеста за по-високи заплати фигурира задлъжняването на миньорите. Салием Факир, доцент в университета в Стеленбош, подчертава, че градовете от платинения пояс – зоната, където се добива металът, са станали новото Елдорадо за стотици официални и неофициални лихвари (7). Събирачи на дългове и фирми за погасяване на задължения се възползват от вакуума в законодателството за кредитирането и понякога получават заплатите на задлъжнелите миньори директно от работодателя им. Дългата неразрешена стачка – близо месец без доходи – принуди много работници, наети от „Лонмин“ или от подизпълнители, да вземат нови заеми, за да погасят закъснелите плащания.

Според есеиста Т.О. Молефе, *„като се има предвид, че търговските банки са неспособни да отпускат кредити на бедните, без да ги наказват с лош живот, правителството трябва да основе банка, която ще може най-сетне да отпуска заеми с ниска лихва на най-скромните южноафриканци“* (8). Сомоку, бивш заместник на Киркинис, е прибрал за десет години работа в ABIL повече от 3 милиона в акции. Старият директор пък, смятан за банкер ясновидец, защото посмял да дава заеми на бедните, си подари разкошен имот в околностите на Кейптаун. Сега той се продава. Оценен е на 4 милиона евро. Колкото до страната, тя коригира предвижданията си за растежа в посока надолу – 1,4% за 2014 г., срещу 2,7%, обявени в началото на годината. А ако южноафриканското икономическо чудо, което привлича както мигрантите, така и инвеститорите, е само измама?

Le Monde diplomatique
Превод Мария Петрикова

* Журналист.

(1) „South Africa: Two decades of freedom“ (Южна Африка: две десетилетия свобода), декември 2013, доклад на разположение в интернет, www.goldmansachs.com.

(2) Вж. T. O. Molefe, „South Africa's subprime crisis“ (Южноафриканската криза с високорисковите кредити), *The New York Times*, 26 август 2014.

(3) Вж. Achille Mbembe, „Le lumpen-radicalisme du président Zuma“ (Лумпен-радикализмът на президента Зума), *Manière de voir*, № 108, „Indispensable Afrique“, декември 2009 – януари 2010.

(4) „South African banks: Payday mayday“ (Южноафриканските банки: помощ – ден за плащане), *The Economist*, Лондон, 16 август 2014.

(5) Meeta Vadher, „Norton Rose Fulbright conseille Goldman Sachs dans le cadre d'un placement de droits de 525 millions de dollars“ („Нортън Роуз Фулбрайт“ съветва „Голдман Сакс“ в рамките на капиталовложение от 525 милиона долара), 16 декември 2013, www.nortonrosefulbright.com.

(6) Вж. Greg Marinovich, „Une tuerie comme au temps de l'apartheid“ (Клане като по времето на апартейда), *Le Monde diplomatique*, октомври 2012.

(7) Saliem Fakir, „From Marikana to the fall of African Bank: Unsecured loans and low wages create a hollow economy“ (От Марикана до краха на Африканската банка: необезпечените заеми и ниските заплати създават куха икономика), Информационна служба на Южноафриканското гражданско общество (SACSIS), 20 август 2014, http://sacsis.org.za.

(8) T. O. Molefe, „South Africa's subprime crisis“, *цит. съч.*

LE MONDE diplomatique
българско издание

Монд дипломатик с отличие за професионална и гражданска етика

Посланикът на Венецуела в София г-жа Ориета Капони връчва наградата за професионална и гражданска етика на проф. Венко Кънев, директор на българското издание на *Монд дипломатик*.

БЪЛГАРСКОТО издание на вестник *Монд дипломатик* бе отличено с наградата за професионална и гражданска етика в журналистическия конкурс „Световe и цветовe“ на Сдружението на испаноговорещите журналисти в България (СИЖБ). Конкурсът се организира за втора поредна година съвместно от СИЖБ, Съюза на българските журналисти (СБЖ) и испанската фирма „Рока“. Целта е да се популяризират и отличават публикации на български или испански език, които спомагат за взаимното опознаване между България и испаноезичния свят, утвърждават гражданската и професионалната етика, отстояват опазването на природата, културата и традициите. Чрез конкурса СИЖБ почита и паметта на двама журналисти испанисти – Светлана Плашокова-Митева (1963-2012) и Самуел Франсес (1940-2012).

Отличията бяха връчени на 9 декември 2014 г. на специална церемония в изложбения център на „Рока“ в София. Сред гостите бяха посланиците на Аржентина – Гийермо Асрак, Венецуела – Ориета Капони, и Куба – Педро Пабло Сан Хорхе, зам.-ръководителката на посолството на Испания Лаура Фернандес Абад, Андрес Сааведра – от Почетното консулство на Чили, директорът на институт „Сервантес“ Хавиер Валдивиелсо, много журналисти и испанисти.

Наградата на *Монд дипломатик* – диплом и книги, бе връчена от г-жа Ориета Капони, която изрази задоволство от факта, че е отличено издание, толкова прецизно в предаването на истината.

Директорът на българския *Монд дипломатик* проф. Венко Кънев благодари за наградата и подчерта независимия и некомерсиален характер на *Монд дипломатик*. Той призова повече български медии да обръщат внимание на процесите в Латинска Америка.

БЪЛГАРСКА РЕДАКЦИЯ

Смел и достоен вестник, защитник на правдиви каузи

Слово на Ориета Капони, посланик на Боливарска република Венецуела в България

Искам преди всичко да благодаря на Сдружението на испаноговорещите журналисти за поканата им да участвам в това събитие, на което се отдава дължимата почест и на двама отлични журналисти – Самуел Франсес и Светлана Плашокова, допринесли по специален начин за създаването и утвърждаването на сдружението.

Искам също така да благодаря за честта, която ми се оказва, да връча наградата на българското издание на един смел и достоен вестник, защитник на правдиви каузи в цял свят – *Монд дипломатик*. Чест, която придобива още по-голямо значение, защото ще връча наградата на професор Венко Кънев, който работи честно за разпространението в България и в други страни на днешната истинска действителност в Латинска Америка.

Тази награда за професионална и гражданска етика ми позволява да анализирам накратко ангажимента на журналиста – нещо, което за съжаление много от големите световни медии изглежда са забравили. Казвам го, като мисля за моята страна – жертва на лъжите и манипулациите на частни, национални и международни медии, които изопачават действителността. Днес много медии извършват предателство спрямо основните ценности на хуманизма, подтикват към войни и други форми на насилие, омраза, дискриминация и расизъм.

Журналистите невинаги могат да гарантират истината, но винаги могат и трябва да пишат с точност, да проверяват истинността на фактите. Мисля, че народите имат право да изискват от журналистите да не изопачават събитията по заповед отгоре или в името на специфични интереси – политически, предприемачески или финансови. Те трябва да съзнават влиянието, което оказват текстовете и образите в медиите върху съзнанието на хората.

Справедливо е журналистите да искат уважение към свободата на словото, но тя трябва да е етична и да се упражнява с чувство за отговорност. Тази свобода е добра за журналистиката и за хората, чийто глас не се чува в големите медии.

Ако се упражнява свободата на словото, без да се признават необходимите граници и отговорност, когато се предава информация чрез медиите, това означава една журналистика без социална отговорност.

Мнозинството от медийните консорциуми обслужват едрия капитал и интересите на властовите центрове по света. По тази причина основна задача на журналиста е да уважава човешкото право за вярна информация, да осведомява честно за обективната действителност, като поставя съзнателно фактите в истинската им среда и така придава стойност и достойнство на благородната задача да се осведомяват хората.

В противовес на негативното влияние на големите медии истинският журналист защищава универсалните ценности на хуманизма, най-вече мира, истинската демокрация, човешките права и националната независимост, уважава различието, стойностите и достойнството на всяка култура, както и правото на всеки народ да избира свободно и да развива своята политическа, социална и икономическа система.

Поради всичко казано дотук повтарям, че за мен е голяма чест да присъствам на това събитие и да връча тази толкова важна награда на едно толкова достойно издание в лицето на неговия достоен представител.

ДУМА + Монд дипломатик

Годишен абонамент 2015

18 лева

Абонирайте се

• онлайн - на http://www.mondediplo-bg.com/abonament.php
• в Български пощи - каталожен № 467

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова,
Павлина Колева

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Le Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI

Главен редактор
Philippe DESCAMPS

Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY

Предишни директори:
François HONTI (1954–1972),
Claude JULIEN (1973–1990),
Ignacio RAMONET (1990–2008)

За контакт с българската редакция:
София –1000, ул. „Позитано“ 20 А
Вестник „Дума“ (*Монд дипломатик* – българско издание)
тел. +359 2 8773447; +359 2 9705 209, e-mail: lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на 8 януари 2015 г.

Опасност: България навлезе в дефлация

Тя поражда многостранни верижни негативни ефекти, не е добре позната на управленците, почти е непозната за населението и по-трудно се контролира и управлява

Проф. Иван АНГЕЛОВ, член-кор. на БАН

Казано най-общо, дефлацията е антипод на инфлацията. Ако цените растат, говорим за инфлация. Ако паднат под нулата и продължават да се влошават или остават стабилни с отрицателни знаци, казваме, че икономиката е в дефлация. Това явление е почти непознато у нас, слабо познато в Европа и може би най-добре познато в Япония. От средата на 2013 г. дефлацията обаче се настани в България и продължава и през 2014 г. (**виж таблицата).**

Заключението е ясно - България вече е в дефлация. И това трябва да се знае от всички, особено от управляващите, които са длъжни да предприемат незабавни мерки за смекчаване на негативните й ефекти. Ако съдя по главната цел на бюджета за 2015 г. - поддържане на бюджетен дефицит до 3% от БВП чрез замразени или намаляващи доходи, свити социални програми, драстично съкращаване на инвестиции и растяща публична задлъжнялост, по нищо не личи, че управляващите разбират новата обстановка и потребността от контрамерки срещу дефлацията.

Причинители на дефлацията

Дефлацията най-често се причинява от продължителна силно рестриктивна политика - ограничаване на домакинските, правителствените и инвестиционните разходи, както е у нас вече от много години. Тя се поражда от чувствителен спад на общото търсене при сегашните доходи и цени на стоките. Понеже тези цени спадат, потребителите отлагат покупките си, за да ги направят след няколко месеца или след година-две с по-малко пари. Така търсенето намалява в очакване на ново понижение на цените. Това води до ограничаване на общата стопанска активност. Влошава се използването на производствените мощности. Намалява потребността от инвестиции за тяхното обновяване и разширяване. Спада заетостта и доходите. Това ограничава още повече общото търсене.

Негативните ефекти от дефлацията

Дефлацията е деструктивно икономическо явление. Тя поражда сериозни грижи и сега с поевтиняването на петрола, резките колебания на капиталовите пазари и нарастващата сдържаност на потребителите да купуват. Парадоксът на дефлацията е, че намаляването на цените на отделни стоки е полезно за потребителите, понеже им спестява пари за други покупки сега или след време. Едновременното намаляване на цените на много стоки обаче има трудно поправими разрушителни ефекти върху икономиката, защото потребителите отлагат покупките си, а това блокира производството. В страни като нашата, където индивидуалното потребление е 70-73%, а само потреблението на домакинствата 62-65% от БВП през 2012 и 2013 г., всяко масово отлагане на покупки има разрушителни ефекти върху тяхното производство, заетост, доходи, инвестиции и икономиката в цялост.

Дефлацията смущава силно дейността на банките.

1. Както вече посочих, в условията на дефлация потребителите отлагат покупките си и внасят временно свободните си парични средства в банките.

2. Немалка част от дребния и средния бизнес не започват нова стопанска дейност поради слабото търсене и несигурната конюнктура. Те също влагат временно свободните си парични средства в банките. Значителна част от така наречените депозити на домакинствата у нас, особено тези над 0,5 млн. лева, са от такъв произход.

3. Голяма част от все още работещия дребен и среден бизнес среща все по-големи трудности в стопанската си дейност. Част от фирмите фалират, а други са изправени пред банкрут. И те са принудени да спасяват част от паричните си средства в банкови депозити.

Основният източник на приходи на търговските банки е от разликата между кредитните и депозитните лихви. При намаленото търсене на кредити банките намаляват лихвите и смекчават другите условия, за да привличат клиенти. Повечето търговски банки у нас са задръстени с парични средства. При натиска от страна на кредитирането, банките намаляват и лихвите по депозитите, за да запазят маржа между тях и да се издържат. Ако преди 8-10 години преобладаващите депозитни лихви бяха 5-7%, сега са 1,5-2,5% и продължават да спадат. В близко бъдеще може да се очаква преобладаваща депозитна лихва около 1,0-1,5% и дори по-ниска. Някои банки може да прибегнат и до отрицателни депозитни лихви през следващите години, ако обстановката продължи да се влошава. Такъв прецедент вече има в отделни европейски страни.

Дефлацията е сериозен проблем за съвременните икономики поради деструктивните й последствия: задълбочава рецесията и предизвиква депресия, причинява фалити на фирми, повишава безработицата и намалява доходите, намалява бюджетните постъпления и повишава дефицитите, повишава реалната стойност на дълга и затруднява неговото обслужване от държавата, фирмите и домакинствата, изправя банковата система пред много сериозни изпитания, поражда опасната дефлационна спирала. Ако трябва да се обобщи, дефлацията означава отложено потребление, отложени инвестиции, отложено развитие. Дефлацията сега е по-опасна от инфлацията, защото поражда многостранни верижни негативни ефекти, не е добре позната на управленците, почти е непозната за населението, по-трудно се контролира и управлява.

Дефлационна спирала

На пръв поглед може да се помисли, че хората ще се радват, когато цените намаляват. Ако обаче поевтиняването е масово, продължава дълго и е чувствително, общото потребителско търсене затихва в очакване на още по-ниски цени. Печалбите на производителите намаляват и дори се стопяват, понеже са принудени да понижават цените, за да привличат клиенти. Появява се свръхпредлагане, което кара компаниите да продават стоките си все по-евтино. Това ги принуждава да намаляват разходите по производството и реализацията, като съкращават от всичко: намаляват заплати и бавят тяхното изплащане, не изплащат осигуровките на персонала, освобождават персонал, ограничават грижите за безопасни условия на труд и опазване на околната среда, ограничават поръчките от доставчиците, пестят от ремонти, намаляват и отлагат важни инвестиции, ограничават и закриват отделни производства и дори цели фабрики. Така затихва и дори престава растежът на икономиката, настъпва рецесия, по-нататък продължава да расте безработицата, намаляват заплатите, свиват се постъпленията в бюджета, орязват се социални програми и инвестиции. Хората се въздържат все повече от покупки и пестят поради несигурното бъдеще, дребният бизнес свива или прекратява стопанската си дейност и влага останалите си пари в банкови депозити.

Дефлационна спирала настъпва когато намалението на цените води до ускорено верижно намаление на производството, на заетостта, на заплатите, на потребителското търсене и цените. То пък води към последващо намаление на производството, на заетостта, на доходите, на търсенето, на цените. И така нататък - кръг след кръг с нарастваща деструктивна сила, все по-надолу и по-надолу към стагнация, рецесия и депресия.

Засега няма опасност от навлизане на нашата страна в дефлационна спирала през 2015 г., но ако не се вземат мерки, след 2-3 години и това не е изключено. А веднаж попаднали в дефлация, излизането е трудно. Да не забравяме, че последната дефлация в Япония продължи почти две десетилетия.

Управляващият директор на МВФ г-жа Кристин Лагард наскоро нарече дефлацията "страшилище, което ще бъде катастрофално за възстановяването на световната икономика".

Поскъпване на дълга и затрудненото му обслужване

Умерената инфлация в известен смисъл създава условия за кредитиране, което води към растеж. Дефлацията действа в обратна посока. Дългът запазва, дори повишава своята стойност и реално поскъпва с времето, понеже намалява способността на заемащите да печелят, за да го обслужват. Когато цените, приходите и печалбите на компаниите намаляват за продължителен период от време, те намаляват заплатите, освобождават персонал, предприемат и други съкращения. Това прави дълга с фиксирана лихва по-скъп, понеже домакинствата, компаниите и държавата притежават все по-малък ресурс, за да го обслужват.

В контекста на тази неблагоприятна икономическа ситуация българското правителство провежда най-погрешната за момента дългова политика. То избра най-неподходящия момент да увеличи държавния дълг за няколко месеца. с 12,5-13,0 млрд лева. През последните 15-20 години държавният дълг никога не е нараствал така рязко от 21% от БВП в средата на 2014 г. на около 30% в началото на 2015 г. Брутният външен дълг на корпоративния сектор в края на септември 2014 г. беше 81,9% от БВП, а заедно с държавния - 95,2% от БВП. Общият брутен дълг (вътрешен и външен) вече превишава 100% от БВП. Това е опасно висока задлъжнялост на България като цяло, особено като се има предвид, че той се използва за всичко друго, но не и за инвестиции, които биха осигурили растеж.

Кой губи от дефлацията

1. Губи правителството, защото намаляват приходите от данъци, расте бюджетният дефицит и се затруднява обслужването на публичния дълг. Номиналният висок дълг става реално още по-висок, понеже се свива БВП в номинално изражение и се влошава съотношението на дълга към брутния продукт;

2. Губят банките, защото притежават малък собствен капитал, а сривът в стойността на активите го ерозира. Намалява търсенето на кредити, натрупва се свръхликвидност, увеличават се лошите кредити, свива се разликата между кредитни и депозитни лихви. Расте опасността от неплатежоспособност;

3. Губят домакинствата, защото се лишават от работни места, намаляват доходите им, не могат да обслужват заемите си, понижават се реалните лихви по депозити. Отлагат понякога важни покупки. Реалната тежест на дълга ги смазва.

Мерки за противодействие

При остра дефлация определянето на целеви лихвен процент не е ефикасно, защото намалението на краткосрочната лихва дори до нула може да се окаже твърде висока, за да привлича сериозни заематели. По-добре е Централната банка да определя целево количество на парите ("количествено облекчение"). Тя може също да използва и други извънредни методи за увеличаване на паричното предлагане.

В свои публични изявления председателят на ЕЦБ Марио Драги подсказва, че банката ще използва всички традиционни и нови средства за предотвратяване или смекчаване на дефлацията: намаление на лихвите, включително и прибягване до отрицателни лихви; количествени облекчения чрез изкупуване на облигации; стимулиране кредитирането на малки и средни фирми; участие в новия Стратегически инвестиционен фонд на Европейската комисия и в краен случай - още по-активно печатане на пари за изкупуване на облигации, както се прави в САЩ от няколко години.

Месечна инфлация на потребителските цени в България през 2014 г. в % към съответния месец на миналата година

Видове индекс	Април	Май	Юни	Юли	Август	Септ.	Октомв.	Ноемв
Общ индекс	-1,6	-2,0	-1,9	-1,0	-0,6	-0,8	-0,4	-0,6
Хранит.стоки и безал. нап.	-1,2	-2,0	-2,0	0,0	0,3	0,2	-0,3	-0,2
Нехранителни стоки	-1,6	-1,5	-1,5	-0,9	-1,5	-1,7	-1,6	-2,3
Облекло и обувки	-0,8	-1,5	-1,7	-0,8	-1,7	-1,9	-0,5	-0,3
Здравеопазване	-3,3	-2,8	-2,9	-2,7	-3,3	-3,4	-3,7	-3,7
Транспорт	-1,6	-2,3	-2,5	-0,5	-1,5	-3,3	-5,0	-8,0
Съобщения	-0,4	-2,3	-2,0	-5,7	-5,6	-6,0	-6,5	-6,9
Услуги	-2,6	-3,1	-2,8	-2,7	-1,0	-1,5	-0,5	1,0

Източник: Сайт на НСИ, раздел Статистически данни.

Оправдания и лъжи за „Южен поток"

Противниците на проекта се скъсаха да ни убеждават колко сме на печалба от прекратяването му

След като Путин обяви за спряно строителството на "Южен поток," всички, които работеха за това, започнаха да се надпреварват да говорят, че той не ни е необходим, неефективен е и ще зароби поколения десетки години да го изплащат. Американските апологети се надпреварват да доказват, че българският народ е спечелил неимоверно много. Един от американските чиновници на издръжка на Сорос, носещ българското име Иван, заявява: "Единствената печеливша в създалата се обстановка е България. Тя не получи газ, но спечели доверие и еврофондове". Трябваше да допълни и това, че Борисов бе прегърнат и разцелуван от Юнкер и другия американски чиновник с българско име К. Георгиева и получи множество потупвания по рамото. Така Б. Борисов успя да ликвидира трите големи обекта, които трябваше да се построят и да допринесат за просперитета на България.

Иван Кръстев продължава да баламосва българския народ, като заявява: "Русия няма пари. Рублата се срива. Италия и Австрия се отказаха и заявиха, че "Южен поток" не е приоритетен за тях". Но не обяснява защо тогава Австрия подписа договор с Русия за пренос на техен газ чрез "Южен поток". "За Москва "Южен поток" беше опит да се отслаби стратегическото значение на Украйна". Тук отново избягва да каже истината. Украйна създаде проблеми на цяла Европа преди две години, а сегашното й състояние е доста проблематично и несигурно. Тя продаде 50% от тръбопровода на американска компания и тя застана на крана, който всеки един момент може да затвори и по този начин да изнудва както Русия, така и Европа. Естествено, че трябваше да се търси решение на въпроса. Европа не можа да разбере истинския замисъл на Русия и се втурна да пречи, като по този начин ощети 6 държави.

Най-доволен е предател №1, който от самото начало правеше всичко възможно проектът "Южен поток" да се провали и обяви Русия за наш враг. Основният виновник обаче е Б. Борисов и неговата башибозушка шайка, която се втурна при свършен факт да доказва, че все пак нещо можело да се получи в полза на България. Те даже участваха в циркаджийското съвещание на министрите на енергетиката, проведено от ЕС. При окончателно спрян обект да говорят как да бъде продължен и най-вече да бъде заклеймен Путин, че не иска да се съобразява с ЕС. Това се прави за публиката и за оправдание. Така ще бъде, докато ЕС провежда проамериканска политика във вреда на европейските народи.

Христо СОТИРОВ

Предложение

Да разкажем за комунизма

В началото на 90-те години на миналия век, когато с демонстрации, стачки и митинги много хора у нас искаха промяна, но не знаеха каква, се появи книжка - на един човек от с. Веселиново, с краткото наименование "Фашизмът". Тя беше издигната като знаме на протестиращите. Това не попречи на същите протестиращи, след като се запознаха със съдържанието й, да съберат много екземпляри, да направят клада на централния площад в София и да я изгорят. Книжката отиде в забвение.

На протестиращите, стачкуващите и митингуващите бяха дадени промени. Разруши се селкото стопанство - било бастион на комунизма. Разруши се индустрията - била комунистическа. Разрушиха се икономиката, здравеопазването, образованието.

Политици, журналисти, анализатори, реформатори, водещи считат за голямо достойнство, когато говорят, да подхвърлят и някоя обидна дума за комунизма. Стигна се дотам, че за реформа в образователната система се предлага изхвърлянето от учебника по история на периода 1944-1989 г. Други предлагат за този период да се пише само за нарушението на човешките права. И всички мълчат. Съгласяват се. Само една събеседничка отговори на мастит водещ, че ако се запише това, обезателно трябва да се запише и всичко, което е създадено и построено през този период. Мислех, че това са предизборни похвати за дискредитиране на социалистическата патия, но не би - акцията продължава. Мисля, че е време да се защити онова, което българският народ е построил и създал.

В България и извън България има много честни учени, носещи в сърцето си комунистическите идеи, които активно са участвали в построяването на основите на социализма. Нека се съберат тези хора и на основата на научните знания и опита, който имат, да разяснят на хората на достъпен език, с факти и документи, че комунизъм не е мръсна дума. Комунизмът не се строи! Той идва там и тогава, където и когато има условия.

Създаването на такава книжка, а защо не поредица от книжки, а защо не ежемесечно приложение към вестник - би харесало на много хора, които с удоволствие биха участвали с идеи и материали при списването му. Такава книжка не би отишла в забвение.

Ще минат много години до появяването на свободния човек, който възприема и консумира свободата не като слобода, а като осъзната необходимост, но ние сме длъжни да подготвяме поколенията за това.

Асен СТЕФАНОВ

Въпрос

Кой ни мисли доброто

Най-после дойде очакваната новина: Путин спира изграждането на газопровода "Южен поток" през България. Време е и слепите русофоби да видят, че българската икономика безвъзвратно залепва на дъното и че на ЕС и НАТО не им пука за бедна България, техният най-верен съюзник. Но това не е нещо ново. Това го пише отдавна в нашата история. Кой си спомня, че току-що създадената балканска държава на хан Тервел спаси Византия и Европа от Арабския халифат? Кой остави пет века българите за Курбан байрям на османските турци, които от преяждане спряха пред стените на Виена? Кой не ни позволи поне една година да се порадваме на Санстефанска България? Благодарение на Германия след Първата и Втората световна война ни сполетяха две национални катастрофи и бе погребан навеки националният идеал за Обединена България. Няма ли кой да изчисли колко вече ни струва членството в НАТО и омразата към Русия? А какво ли ни чака още с управляващите ни русофоби, Бог знае? Вече сме в първите редици с Полша и Литва за сваляне от власт на омразния Путин. Защо ли там ги няма още Гърция, Турция, Унгария, Франция, Италия...?

Съдбата е дарила българите с райска земя, с гениални духовни мислители, със славни военачалници и патриоти, но защо ли й се е досвидяло за мъдри, далновидни държавници и политици. Имаме си в изобилие, за чудо и приказ, предатели, чуждопоклонници, доброволни еничари, които за парата си продават майката и душата, които ни правят за срам пред света. И сега те могат да си отдъхнат, защото е преминала опасността България да бъде "заробена" от руския газ и АЕЦ и може да злорадстваме, че това ще сполети "злочестите" турци, гърци, сърби и унгарци. Ще се сбъдне мечтата на многоуважаемия ни президент да ни пазят американски танкове, войници и самолети. Да не са луди руснаците за трети път да умират, за да им издигаме паметници на освободители. Дават ни път доброволно за Шенген. Дано ни излезе най-после късметът!

Благой МИХАЙЛОВ, София

Почитатели

Това е Петър Василев Николов от Нова Загора. Всяка негова сутрин започва с ДУМА. Той е запален шахматист и истински комунист, по думите на Митко Димитров, който ни изпрати снимката

Апел

ДА ОПАЗИМ ДЕЦАТА

Министерството на образованието и науката с изх. №9105-363 от 04.11.2014 г. спуска теми за дискусии с учениците, сред които: "Инвентаризация на комунизма и ръководната роля на БКП", "Битовизми при социализма" и тем подобни. Те са пълни с лъжи и изопачаване на истините. Всичко това се прави с цел промиване съзнанието на децата. Да се забрави и представи животът през тези години като лош и недостоен и да научат, че истинският живот е този, който те живеят в настоящия момент. Социалистическият период да бъде обруган. Да се заличава в паметта им това, което са научили от своите родители, баби и дядовци.

За жалост, всичко това е подпомагано от български предатели начело с президента Р. Плевнелиев. Негови партньори на инициативата за това писмо са все отбор юнаци, а именно Ж. Желев, Г. Близнашки, Е. Сугарев, Кр. Станчев, М. Неделчев, С. Паси и др., получили звания и титли по време именно на този социалистически период, който те сега отричат и злословят по негов адрес. Историческите факти и периоди се изопачават. И в науката, както в ежедневния живот, се насажда хаос и безпросветност. Простащината настъпва и завладява все повече населението. Насажда се разбирането, че ние сме европейски граждани и трябва да се съобразяваме с тъй наречените "европейски ценности" и да забравим за нашите вековни традиции.

Това писмо е показателно за морала и отговорността на определена група учени, партийни функционери и държавници за съдбата на нашата страна. Предателството и слугинажът им осигуряват личното облагодетелстване. Тези хора предизвикват моето отвращение. За жалост те не са малко.

Христо ДЖУРОВ

КРАСИМИР ПРЕМЯНОВ:

Националните интереси - над всичко

Русия и Турция ще строят газопровод, който в частта си по суша неминуемо ще легне върху земи - частна собственост на българи, избити или прогонени между 1913 и 1925 година, казва председателят на Съюза на тракийските дружества в България

Интервю на Симеон ПЕТРОВ

Господин Премянов, още в зародиша си тракийската организация ратува за ползотворни връзки с Русия. Един от нейните основатели - Капитан Петко Войвода, ни остави дори завет да пазим и поддържаме дружбата с Русия. Не ви ли тревожат многото прояви на русофобство у нас напоследък, както и случилото се с "Южен поток"?

- Да, действително нашата организация още при създаването си е оценила високо ролята на Русия, както за Освобождението на България, обявяването на нейната независимост, така и за защитата ѝ на тракийци. И въпросът не е до емоции, а до реални исторически факти за подкрепата и помощта на Русия, но и много примери за успешно взаимодействие и взаимно духовно обогатяване от древността до днес. Още повече, че то се скрепява на основата на православието и славянството. Вярата в тях е давала сили на тракийци да издържат гнета на робството, да се вдигнат на оръжие срещу могъщата Османска империя, да издържат орисията си на бежанци.

Затова не може да не ни смущава русофобията, която за съжаление стига дори до патологични случаи, каквото е предложението да се преименува храм-паметникът "Св. Ал. Невски". Затуй не може да не ни смущават непремерените изявления срещу Русия и Путин на министри и политици. Вече изразихме позицията на тракийската организация във връзка с някои смущаващи нас и обществото изказвания на президента Росен Плевнелиев, който още в първите си дни като държавен глава заяви, че за него няма път на Изток, неговият път води само на Запад. Фактът, че страната ни е член на Европейския съюз и НАТО, не може да оправдае тези необмислени и прибързани политически изказвания, които са повече в чужда угода и противоречат на българските национални интереси. Още повече, че имаме достатъчни примери в поведението на държавници от други страни членки на ЕС - Унгария, Чехия, Словакия и други, които се държат много по-дипломатично. Те са сдържани в оценките за санкциите срещу Русия, защото искат да запазят икономическите си връзки с нея, а когато нещата засегнат националните им интереси, те дори потропват на масата в Брюксел.

А сега, след като Владимир Путин обяви, че спира "Южен поток", като че ли чашата преля...

- Така е. Тъжното е, че "Южен поток" няма да го има, въпреки че корабите с тръбите още пристигат във Варна. А странното е, че всички досегашни премиери и енергийни министри се тупат по гърдите, че винаги са били за проекта, и се правят на учудени защо Путин го "сряза". И сега се разтърсиха къде са договорите, къде са писмата на Европейската комисия, Борисов притича до Юнкер в Брюксел, който му обеща не нещо реално, а "майчина грижа", както се обещава на сираче. Последните няколко правителства са виновни за тъжния край на един проект, който щеше да ни направи енергийно независими и щеше да осигури работни места при изграждането му, както и доходи от таксите за пренос през страната. Но по всичко изглежда връзките с Москва относно "Южен поток" прекъсна служебното правителство на проф. Георги Близнашки, за което е отговорен президентът Росен Плевнелиев.

И сега тръбата ще мине през Турция.

- Ние досега бяхме зависими от Турция предимно идеологически, с опитите ѝ да прокарва пряко или косвено политиката си на неоосманизъм, да насажда ислямизма, а в районите, в които живеят българи мохамедани, работи за отродяването им, за отчуждаване от българския корен, дори ги турцизира. Тези дни бе съобщено, че три мюсюлмански училища - в Русе, Шумен и Момчилград, се издържат от Турция. А сега, ако наистина руската тръба премине през южната ни съседка, ще зависим и енергийно от нея. Ще купуваме пак руски газ, но от Турция и на по-висока цена. Но все още има надежда, макар и много крехка - нашите управници да направят усилия "Южен поток" да се върне на мястото си.

Има ли това връзка с тракийския въпрос?

- Резултатите от разговорите между Владимир Путин и Реджеп Ердоган имат пряко отношение към Тракийския въпрос. Русия и Турция ще строят газопровод, който в частта си по суша неминуемо ще легне върху земи - частна собственост на българи, избити или прогонени между 1913 и 1925 година, когато близо половин милион души изгубиха плодовете на своя труд и живот в резултат на първата в най-новата ни история на Балканите геноцидна акция на правителство и на армията. Днешната власт на Турция, с която имаме приятелски отношения, не е виновна за конфискуването на милиони декари частна българска земя. Но тя, заедно с българското правителство, има пряка отговорност (както е и според Резолюцията на Европейския парламент) за решаването на този исторически, политически и материален проблем. Настояваме позициите на стотиците хиляди потомци на тракийските и малоазийските българи да бъдат чути и разгледани на преки българо-турски разговори, чийто успешен завършек може да стане пример за подражание на Балканите, в Европа и в света.

Какво пък да му се сърдиш на Ал-Мустафа...

Станислава ГАЙДАЖИЕВА

Стотици бежанци от конфликтна Сирия опитват всекидневно да прекосят границата между Турция и България, за да продължат след това към Европа, където да потърсят по-добър живот за себе си и семействата си. Казвам Европа, изключвайки България, защото изглежда усилията, които нашата страна полага, за да се справи с наплива от сирийски бежанци, както и да им предостави нормални условия за живот, не попадат в критериите "европейски" според самите бежанци.

От известно време се опитвам да си представя какво ли се случва, когато тези изпаднали в беда човешки същества напуснат територията България, която само формално използват за регистрация, и се отправят към така лелеяната Европа. И отговора получих от Дойче веле и репортажът им "Kochen verbindet" ("Готвенето сближава").

Материалът е от 26 ноември т.г. и лесно може да бъде намерен в раздела видеотема. Трябва да се отбележи, че видеото не се отнася пряко до участта на сирийските бежанци, а по-скоро разглежда един обобщен образ на бежанеца, който в случая е представен от един пакистанец, търсещ убежище в Германия. Измежду общите приказки обаче, някак неочаквано, изскача и включването на сириеца Имад Алдин Ал-Мустафа, за който се знае, че е пресякъл границата на Европа през България. "В България беше почти толкова зле, колкото в Сирия", споделя Ал-Мустафа и допълва, че в Германия, където се намира в момента, нещата стоят "по съвсем различен начин" - "преди всичко начинът, по който правата на децата тук се съблюдават".

Нямам представа защо Ал-Мустафа дава пример именно с това как в Германия се грижат за децата (нима в България издевателствата над бедните сирийски деца?) и затова продължавам по-нататък с видеото. Оказва се, че бежанецът е бил разделен от семейството си по време на дългия бяг от Сирия към Европа и в момента децата му са в лагер в Турция. Успял е да се събере само с жена си - Мари. Мари от своя страна споделя за това как "у дома" (предполага се Сирия) са чували, "че немците са приятелски настроени и гостоприемни хора, които имат симпатия към бежанци от региони, засегнати от войни".

Материалът описва живота на хората в един от бежанските лагери в Берлин и как готвенето ги сближава с техни сродници по съдба и с местните гостоприемни хора. Но на мен продължава да не ми е ясно защо сириецът Ал-Мустафа дава пример с отношението към деца в Германия, малко след като е споделил колко лошо е да си бежанец в България... сякаш иска да направи сравнение... но не може, та нали двете му деца са в Турция, а не в България... Така и не става ясно до края на репортажа защо у нас е "почти толкова зле, колкото в Сирия"... Важното е, че България отново е заклеймена като едно прокълнато място, в което и чужденец да пуснеш - ще избягва надалеч, а да не говорим за местните...

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Аз вече знам какво се случва с изпадналите в беда човешки същества, когато напуснат територията България, която само формално използват за регистрация - те се отправят към гостоприемната и чакаща ги с отворени обятия Европа. Европа, която с лека ръка отказва молбите за убежище и ограничава броя на тези, които ще бъдат допуснати; Германия, в която почти 40% от тези молби за убежище получават негативен отговор. В действителност много малък брой от изпадналите в беда човешки същества успяват да останат в тази Европа - Ал-Мустафа е късметлия в това отношение. Други негови събратя по съдба биват върнати там, където първоначално са се регистрирали като бежанци - в "другата Европа" - много често на негостоприемната територия България с неприятелски настроените хора.

Но какво пък да му се сърдиш на Ал-Мустафа: той съди на базата на това къде се намира сега и какво получава в момента, той лично и неговите най-близки. За него е без значение нито колко други клетници биват отпъждани с отказ в ръка, нито пък какви усилия полага България, за да се грижи не само за тези, които влизат за първи път, но и за тези, които се връщат. Не казвам, че у нас тези усилия са неистови и все пак...

От видеото става ясно, че сириецът Ал-Мустафа и други като него в Берлинския бежански лагер вече правят планове за бъдещето: за бъдещата си работа, за бъдещия си дом, за прекрасния живот, който ги очаква някъде там между решението на властите да им дадат шанс все пак да останат на тяхна територия и евентуалното одобрение на крайната им молба им за убежище.

Нека все пак пожелаем на Ал-Мустафа и семейството му светли бъднини, а пък дано, ако някой ден получи обратно всичко това, от което е трябвало да се откаже в Сирия, все пак се обърне назад и макар и с тежест на душата да отдаде заслуженото нам - на негостоприемните и неприятелски настроени хора на територията България.

ПОЛИТИЧЕСКИЯТ ПАЗАР: МИТОВЕ И РЕАЛНОСТ

Мнозина се катерят по йерархичната пирамида в която и да е от партиите, водени от желанието за лично удовлетворение или облагодетелстване

Славчо КЪНЧЕВ*

"Истината рядко е чиста и никога проста."

Оскар Уайлд (1854-1900), английски писател и драматург

Каква е перспективата за динамиката на политическия пазар в България?

През 2001 г. една от персоните, търкали много години скамейката на резервите в отбора на българските политически актьори, господинът от Мадрид с инициали С.С., позициониран пред подстъпите на премиерския пост като малка утешителна печалба заради загубата на монархическия престол, заяви, че "една държава се управлява като фирма". Което твърдение, в интерес на истината, понастоящем съвременната теория на държавния мениджмънт по принцип не оспорва по отношение на множество негови елементи.

По-късно четиригодишната дейност на същия индивид в качеството му на министър-председател убеди необратимо съвкупното българско население, че лицето С.С. може наистина всичко. Особено да си придава вид, че може всичко. Качество, което характеризира всеобхватно и пропагандните изявления на българските политици.

Но ресурсният управленски дефицит на родния политически ешелон след 10 ноември 1989 г. не е генериран на първо място от личните качества на неговите участници. И до голяма степен е бил независим от мотивацията на хората, заемали ръководни партийни постове, за да се издигнат.

Мнозина са се катерили по йерархичната пирамида в която и да е от партиите, водени от желанието за лично удовлетворение или облагодетелстване. Имало е и техни антиподи, които са нямали скрити подбуди и са се опитвали добре да си вършат работата. Когато ситуацията върху политическия пазар обаче ги позиционирала на някой висок властови пост, те бързо проумявали, че резултатите от действията им се появяват - уви! - с висок "инфлационен" индекс. Често де факто дори бивали и директно саботирани в тяхната дейност. Поради наличието на фактор "Б".

„Б" като „бюрокрация"

Когато разглеждаме най-новия период на трансформацията на държавата в България, то суспендирането на ръководната роля на БКП на практика означаваше да бъдат отстранени носещите конструкции на централизираната държава. В условията на отслабване дейността на правоохранителните органи, в резултат на серията кадрови чистки, както и ликвидирането на цели техни звена, репресивните им функции и в икономическата сфера бяха редуцирани.

Един процес, макар и несъмнено съществувал и преди 10 ноември 1989 г., въпреки условията на наказателно-правен натиск - корупцията сред бюрокрацията, рязко ескалира при новите обстоятелства. Съгласно секретни документи на БКП, нейното ръководство през 80-те години на миналия век е било наясно, че в държавния апарат има 186 000 излишни чиновници, както и че корупцията е често срещана сред администрацията. В самото начало на т.нар. преход системата на старата власт биваше разрушавана преимуществено в рамките на партийната бюрокрация. Беше унищожаван и механизмът за контрол върху държавната бюрокрация. Като следствие бе създадена такава ситуация на interregnum (лат. - междуцарствие), когато обратната връзка на политическото ръководство на страната, а и на гражданите с държавната бюрокрация се оказа ликвидирана. Държавната и регионалната администрация фактически попаднаха в своеобразен вакуум, където

отсъстваше какъвто и да е контрол

както "отгоре" - вследствие на отнемането на официалните властови ресурси на БКП чрез отменянето на чл.1, ал.2 на тогавашната конституция, така и "отдолу", тъй като механизъм за демократически контрол върху сферата на държавната администрация не бе институционализиран не само сега, но и преди 10 ноември 1989 г.

В тези условия на вакуум на контрола и на относителна преходност на немалко политически партии и формации, както и водени от инстинкта си за социално - свързано и с биологичното им - оцеляване, у чиновниците се появи мотивация, операционно време и историческа възможност да разчупят рамката на институционалната си функционална ограниченост. И администрацията да се преустрои в самостоятелен актьор на политическата сцена.

В своята интегрална цялост държавната и местната бюрокрация се превърнаха в основа на политико-административното управление. В условията на затихване на функциите на прокуратура като неуморим цербер на държавния интерес, в условията на съдебна система, която извършва правораздаване, като масово втъква в интерпретирането на конкретната правна норма групови, котерийни, лични кариерни мотивации, както и елементи на директно материално облагодетелстване, мнозина от чиновниците се превръщат в умели брокери на дискреционната си власт.

На практика държавната бюрокрация добива мощ не само да видоизменя - както дяволът чете Евангелието - и чак после да провежда в живота инициативите на политическото ръководство, но и да формира, определя и контролира политическите процеси.

Точно за бюрократията фиксирането на публичното внимание изцяло върху т.нар. олигарси е на сто процента добре дошло.

„Олигархичното управление"

е темата, чрез чиято хиперболизация се извършва ловка манипулация на публичното внимание. Като то бива отклонявано от превръщането на публичните средства в източник за незаконни доходи за чиновниците.

В сегашната българска действителност бюрокрацията се е превърнала в напълно автономен субект на политическото поле; тя се легитимира върху него вече не единствено чрез административните си функции, типични за чиновника, а и посредством ролята си на принципал, обикновено роля, свойствена само на политиците.

Преди да навляза понадълбоко в материята на борбата с корупцията в България, ми се струваше само пропагандно алиби позицията, споделяна с мен от ръководни партийни деятели с различна окраска, че борбата с корупцията на средните и нисши нива на администрацията би довела до блокиране на държавното управление, понеже чиновниците биха били демотивирани да работят, ако бъдат лишени от "допълнителните" си доходи, които те вече смятат за напълно резонни.

Реалността обаче показва недвусмислено, че администрацията се е превърнала в ключов агент при разработването на държавната политика, като тя умело бюрократизира самия политически процес. Чрез процедурата на експертизата тя притежава лостове както да ускори, така и да забави или дори да блокира политико-държавнически решения по свое усмотрение. На различни нива на администрацията, чрез разнообразен инструментариум. До степен, когато даже избраните политици с висок рейтинг не са в състояние да изменят стереотипа на действие на чиновниците, обусловен от тяхната ценностна ориентация. От предполагаем оператор в публична полза в рамките на нормативната база - съгласно длъжностната си характеристика - чиновникът се превръща в "максимизиращ бюрократ", ориентиран преимуществено към собствената си изгода и нямащ необходимите стимули на първо място да поставя ефективното изразходване на средствата на данъкоплатците. В много случаи именно те - чиновниците, се явяват инициатори на корупционни практики и по този начин нарушават и условията за честна конкуренция, в ущърб на здравия икономически климат.

Уви, както е писал Оскар Уайлд, истината рядко е чиста и никога проста. В т.нар. задкулисие неговият състав не би могъл да бъде изчерпан с един списък, колкото и изчерпателен да е той, на "олигарсите" и на свързаните с тях партократи. Заедно те оформят само една негова част. Останалата част на това активно - с отрицателна публична роля - "задкулисие" в смисъл на актьори на политическия пазар, които оперират съгласно непублични правила в своя изгода, е голямо множество от хора, тотално разпръснати в целия национален и местен административен апарат. Като не е изключено и наличието на отделни колективни формации. Както и операционни контакти между отделните членове на администрацията.

Съгласно една от съвременните теории на управлението бюрокрацията е институция, която притежава потенциал самостоятелно да поддържа своята автономия. Тогава изниква въпросът: как да се противодейства на опасността бюрокрацията да превърне държавата в себезадоволяващ се и поглъщащ всичко организъм? Като се има предвид, че тъй като държавните служители-бюрократи могат с успех да претендират за власт, произтичаща непосредствено от общото право или даже от законодателните актове, приети в законен порядък, те са способни да се сдобият с по-голяма и по-продължителна власт, отколкото самите политици. А и в мнозинството от случаите те не заемат постовете си на мандатен принцип.

От друга страна, групите на интереси никак не са заинтересовани дейността на администрацията да се основава само и изцяло на интегралния публичен интерес. Тогава не биха могли да съществуват неформалните коалиции между специализираните органи и групите на интереси, които отстояват приемането на едни и същи, благоприятни за техния интерес решения.

По метода на изключването, за противодействие на бюрократичния нагон за самообогатяване в ущърб на публичния интерес остава да се разчита единствено именно на потенциалния губещ от този процес - самия суверен. Този модел е реализиран в най-висока степен, освен в Швейцария, и в някои от щатите на САЩ, например Калифорния, също и в северноевропейските държави, където с приоритет се ползва институционалната структура на "разсеяното управление", осигуряващо широки пълномощия в приемането на решения на гражданските структури. А оттук - и на контрола върху тяхното изпълнение.

Друг успешен вариант съвременната практика на държавното управление не познава. Ето посоката, по която е наложително да поемем и България, за да стартира процес на отлепяне от европейското дъно.

*Авторът е председател на УС на Асоциацията за борба против корупцията в България

Вашето ТАКСИ Ви чака!
ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. "Житница" N 23
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

ВРЕМЕТО

Днес още сутринта превалыванията и в източните райони ще престанат. Облачността през деня ще е разкъсана. Вятърът ще е западен, предимно слаб. Максималните температури ще са между 7 и 12 градуса, в София 8 градуса. Над планините облачността ще се разкъса, но частично билата ще остават в облачност с мъгла. Ще духа умерен вятър от северозапад-запад. Слабо ще захладнее. Дневната температура на 1200 м ще бъде около 4, на 2000 м около минус 2 градуса. Превалыванията по Черноморието в сутрешните часове ще престанат. Облачността ще се разкъса, но ще се задържи значителна. Ще духа предимно слаб, западен вятър.

Изгледи за

19 максимални **7°/12°**

20 максимални **9°/13°**

В петък минималните температури ще бъдат около 1 градус, а максималните - около 7 градуса. В събота минималните ще се запазят на същите нива - около 1 градус, а максималните ще бъдат по-високи - около 11 градуса, без валежи.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател „ДУМА 2008" ЕООД
Николай Малинов

Русия и България
Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов**
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев**
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов**
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200, 810 73 78

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано" 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Станка Динева - 224; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на "Пегас" - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Кристина Станимирова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

ДИЗАЙН: **Велислава Хубавий** - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** „Нюзпринт" ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява" 100; **"Национална агенция разпространение - АД"** - 02/962-23-23; **"Национална дистрибуция" ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова - 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ", „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК" И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ

06.00 Денят започва
09.00 По света и у нас
09.15 Денят започва с Културна
10.30 Здравето отблизо
11.30 Телепазарен прозорец
11.45 Малки истории
12.00 По света и у нас
12.30 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня /п/
12.45 Телепазарен прозорец
13.00 Отворени досиета - за тоталитаризма от първо лице / Халил Расим/ 6 документални истории /6, последен филм/п/
13.30 Япония днес
13.40 Телепазарен прозорец
13.55 Световна купа по сноуборд: Сноуборд кръс /мъже и жени/ пряко предаване от Монтафон /Австрия/
15.25 Европа днес /п/
15.40 Телепазарен прозорец
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.25 Малки истории /п/
16.35 Дързост и красота /3465 епизод/
17.00 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня /п/
17.10 Светиците /49 епизод/
17.55 Зелена светлина
18.00 По света и у нас
18.30 Още от деня с Димитър Цонев
19.15 Тегленe тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
19.45 Лека нощ, деца!: Благуните
20.00 По света и у нас
20.50 Спортни новини
21.05 Американо игрален филм/ копродукция, 2005г./, режисьор Кевин Ноланд, в ролите: Джонатан Джексан, Леонор Варела, Тим Шарп, Рутана Хопър и др.
22.30 По света и у нас
22.55 Зелена светлина
23.00 100 години българско кино: „Крадецът на праскови" игрален филм /България, 1964г./, режисьор Вуло Радев, в ролите: Невена Коканова, Раде Маркович, Михаил Михайлов и др.
00.25 Бързо, лесно, вкусно /п/

bTV

06.00 „Лице в лице"/п./ - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
06.30 „Тази сутрин"- информационно предаване с водещи Антон Хекимян и Биляна Гавазова
09.30 „Преди обед" - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави" /п./ - вечерно токшоу
13.30 „Тайните на времето"- сериал
15.30 „Светлината на моя живот" - сериал
17.00 bTV Новините
17.30 „Лице в лице"- публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
18.00 „Опасни улици" - сериал
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Милост" - сериал, еп. 31
22.30 „Шоуто на Слави" - вечерно токшоу
23.30 bTV Новините - късна емисия
00.00 „Под наблюдение" - сериал, еп. 20
01.00 „Опасни тайни" - сериал, еп. 12
02.00 „Преди обед" /п./ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
04.00 bTV Новините /п./
04.30 „Светлината на моя живот" /п./- сериал

NOVA

06.20 „Здравей, България" - сутрешен блок на НТВ
09.30 „На кафе" - предаване на НТВ
11.30 „Бон Апети" - предаване на НТВ
12.00 Новините на Нова
12.30 „Огнено сърце" - сериен филм
13.30 „Моята карма" - сериен филм
14.30 „Момичето, което обичах" - сериен филм
16.00 Новините на Нова
16.30 „Малката булка" - сериен филм
18.00 „Специална пратка" - тв шоу
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 „Подли камериерки" - сериен филм
21.00 „Касъл" - сериен филм, 6 сезон
22.00 „Господари на ефира" - забавно предаване
22.30 „Военни престъпления" - сериен филм, 6 сезон
23.30 Новините на Нова
00.00 „Часът на Милен Цветков" - предаване на НТВ
01.00 „Фирмата" - сериен филм
02.00 „На кафе" - предаване на НТВ /п/
04.15 „Долината на слънцето" - сериен филм /п/

1

05.00 Телеканал „Добро утро"
08.00 Новини
08.15 Телеканал „Добро утро"
08.40 „Контролна покупка"
09.05 „Живей здраво!"
10.05 „Модна присъда"
11.00 Новини
11.20 Сериал: „Изчезваща порода"
13.25 „Времето ще покаже"
14.00 Новини
14.15 „Времето ще покаже" (продължение)
15.05 „Мъжко / Женско"
15.55 „Насаме с всички"
17.00 Вечерни новини
18.00 „Хайде да се оженим"
19.00 „Нека говорят"
20.00 Време
20.35 Сериал: „Изчезваща порода"
22.25 „Вечерният Ургант"
23.00 „Късно нощем"
23.55 Нощни новини
00.10 Игрален филм
01.00 „Хайде да се оженим"
02.00 „Модна присъда"
02.50 „Живей здраво!"
04.00 Новини
04.05 „Насаме с всички"

ОВЕН
Днес в случай, че демонстрирате липса на отстъпчивост, рискувате да стигнете до конфликт. Стремете се към уравновесеност.

21 март - 20 април

РАК
Професионални теми ще занимават вниманието ви днес. Отдадени сте на работата си и това се вижда. Носи ви предимства, но и умора.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ
Не бъдете черногледи, нещата могат да се подредят, стига да вложите старание от ваша страна. Търсете мнението и на колегите си.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ
Хубавото тепърва ви предстои. Случващото се ще ви подтикне към конкретни действия, имащи отношение към планове ви.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ
Днес мнозина от вас ще осъзнаят добрите възможности в личен план. Настъпилият баланс в любовта ще ви даде сили да се справите.

21 април - 21 май

ЛЪВ
Добри вести ще внесат настроение в делника ви и ще ви мотивират да работите по-усърдно. Не бъдете припрени, вълнението е вредно.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН
Днес сте в състояние да насочвате събитията в посоката, която желаете и това вече е неоспорим факт. Доверете се на уменията си.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ
Преодолейте проблемите си, колкото се може по-бързо, за да започнете нещо ново. Материални спорове могат да ви причинят тревоги.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ
Ще насочите предпочитанията си към занимания на открито, очаквайки те да ви разведрят и откъснат от напрегнатите ви мисли.

22 май - 21 юни

ДЕВА
Днес е важно, че ще сте в мир със себе си и с околните. Ще промените отношението си към определени хора от обкръжението ви.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ
Днес потърсете причините за повечето неудобствата в живота си. Може би има какво да промените, за да станат печеливши позициите ви.

23 ноември - 21 декември

РИБИ
Днес повече внимание отделете на себе си и по-малко търсете причини да сте учтиви към околните. Потиснете бързо раздразнението си.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

Очаквайте

„BRAZZOBRAZZIE" С ЧЕТВЪРТО ЗИМНО ИЗДАНИЕ ПРЕЗ ФЕВРУАРИ

МУЗИКАНТСКОТО ДЪЛГОЛЕТИЕ НА БАДЕМА И ГЕНАТА

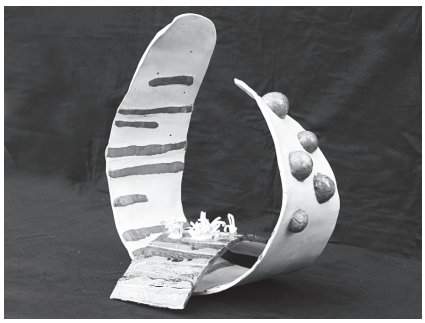
Биг бендът на БНР посвещава юбилеен концерт на двамата известни и обичани изпълнители

Биг бендът на Българското национално радио с диригент Антони Дончев ще отбележи юбилеите на Емануил Манолов-Бадема и Генчо Въртовски днес от 19 ч. в Първо студио на БНР. В концерта, с който ще бъде отдадена почит и на дългогодишния диригент на бенда Вили Казасян (80 години от неговото рождение също се навършват през декември), са включени и изпълнения на "Сентиментъл суингърс", Даниела Атанасова, Михаил Йосифов, Венцислав Благоев, Стефка Оникян, Денис Попстоев, Божидар Василев и много други. Билети се продават на касата на Рекламно-информационния център на БНР.

Саксофонистът Емануил Манолов-Бадема е един от най-известните музиканти у нас. Името му е свързано с оркестрите от 50-те и 60-те години на миналия век, без които е немислима историята на жанра и пъстротата на съвременната джаз сцена в България. Тази година Бадема навършва 80 години. Всички, които го познават, ще се съгласят, че носи възрастта си с удивителна лекота. Може би защото десетилетия наред спортуваше активно, дори беше инструктор. През зимата - на ски, през лятото - на сърф. Колегите му се шегуваха, че е най-добрият саксофонист сред спортистите. В Музикалното училище в София получава класическо образование, но съвсем рано "разочарован" своя учител по кларинет. Открил магията на "свободната музика", той остава с нея повече от шест десетилетия. През последните години не свири на сцена, основното му занимание е преподаването, разказва музиковедката и журналистка в БНР Албена Безовска, която наскоро проведе разговор с известния музикант.

Не всеки ден празнуваме 70-годишнина на творец и музикант, който продължава да очарова своята публика с професионализъм и одухотвореност вече 50 години. За Генчо Въртовски всичко тръгва от онзи повратен момент в живота - в ранната му детска възраст, когато в една новогодишна нощ открива под елхата първия си тромпет. Освен съдба и неизбежен житейски спътник, тромпетът променя целия му живот и дори името. Гената, както го знаят стотици музиканти и сцени, е с рядко впечатляваща музикантска кариера: "Синьо-белите" на легендарния Емил Димитров, оркестъра на Кирил Дончев към БНА, "Стакато", оркестър "София", "Динамит брас бенд", Биг бенда на БНР и още... Днес музикалната приказка продължава с "Олд голд бенд", а професионализмът, усмивката и леещата се духовност на Гената радват публиката и имат признанието и уважението на всички музиканти, единодушни са колегите и приятелите му.

ФЕСТИВАЛ НА СЪВРЕМЕННАТА КЕРАМИКА ЗА ПЕТИ ПЪТ

Петото издание на "Фестивал на съвременната керамика" се организира от секция "Керамика" към СБХ и ще продължи до 5 януари в салона на галерия-книжарница "София прес", ул. "Славянска" 29, научи ДУМА от Йоанна Кемилева, секретар на секция "Керамика" към СБХ. Това събитие е продължение на традиционните ежегодни керамични изложби, които са и празник за художниците-керамици. Този форум е етап от реалното състояние на керамичното изкуство в България. Изложбата има за цел да продължи художествената традиция, да утвърди приемствеността при различните поколения творци и да демонстрира нови техники и естетически похвати. В рамките на фестивала е зададена и конкурсна тема под наслов "Малкото е повече". Съзнателно се търси философската изразност на пластиката и цвета, сътворени от керамичния материал. "Фестивал на съвременната керамика 2014" е поредната форма за изява на творци от различни поколения на това толкова древно, трудно, истинско и съзидателно изкуство, носещо топлината и заряда на човешката ръка и дух.

„София филм фест" акостира в Пампорово

Пилотното издание на "София филм фест в Пампорово" ще бъде открито на 3 януари с филма "Светът е голям и спасение дебне отвсякъде" на режисьора Стефан Командарев по едноименния роман на Илия Троянов. В рамките на четири дни - от 3 до 6 януари, в поливалентната зала на хотел "Перелик" в КК Пампорово ще има специални срещи с нови, световни и български заглавия, научи ДУМА от СФФ.

Вторият филм, предвиден за първия фестивален ден, е с начален час 22 ч. и е сред най-новите български филми, чиято премиера бе в рамките на 18-ия СФФ през март и получи наградата на публиката - "Последните черноморски пирати". Под шокиращото мото "Забрави за любовта!" е време за среща с провокативния Ларс фон Триер, чийто най-нов филм "Нимфоманка" разбунва духовете в киното вече няколко години. Вторият ден, на 4 януари, започва с определения за филм на годината на Международния Freeski филмов фестивал в Монреал - "Almost ablaze". В предпоследния ден на фестивала - 5 януари, програмата предлага специална френска киновечер с филмите "А защо да не живеем заедно?" на Стефан Роблен, "В къщата" на реж. Франсоа Озон. На 6 януари предстои интригуващата черно-бяла приказка "Снежанка", дело на режисьора Пабло Бергер. Киноманите ще имат шанса да гледат и провокативния документален филм на швейцарския режисьор Маркус Имхоф - "Повече от мед". Известна е мисълта на Айщайн: "Ако пчелите изчезнат от земята, за човечеството ще останат само 4 години живот".

Първото издание на "СФФ в Пампорово" ще завърши с носителя на наградата "Lux" на Европейския парламент за 2013 г. - "Краят на омагьосания кръг" на реж. Феликс ван Хрунинген.

Събитието е факт благодарение на съвместните усилия на "Арт фест/София филм фест" и Пампорово АД, с подкрепата на Националния филмов център и програмата "Творческа Европа" на ЕС.

"Светът е голям и спасение дебне отвсякъде" ще открие фестивала

кратки

Книжовна премиера на Иван Гранитски

Българската академия на науките и Издателство "Захарий Стоянов" канят на премиерата на книгата на Иван Гранитски "Гео Милев и трагиката на националната съдба". Тя ще се състои днес от 18 ч. в големия салон на Централното управление на БАН, ул. "15 ноември" 1.

Коледно намаление в книжарници „Хермес"

След големия успех на "черния петък" книжарници "Хермес" отново ще изненадат приятно почитателите на книгите. Специално за празниците коледно сияние ще озари всеки обект от веригата в страната. Така в последните дни преди коледните празници, в петък, събота и неделя (от 19 до 21 декември), ще може да вземете за подаръци качествени четива с отстъпка до 40%, научи ДУМА от Габриела Стоева от ИК "Хермес". Всички артикули ще бъдат с 10 процента отстъпка, а заглавията на Издателска къща "Хермес" ще се предлагат с 20% намаление. Коледната елха ще приюти най-желаните подаръци и ще ги дава с 40% отстъпка - вероятно точно там ще намерите и книгата, която отдавна сте харесали.

„Мръсни дни - светли празници" в РАМ - Пловдив

Изложбата "Мръсни дни - светли празници" търси и прави опит да представи различните аспекти на съжителство между християнството и народната вяра не само по Коледа, но и в голяма част от календарните празници през годината. Празничният цикъл символично хармонизира отношенията в един "нечист" период (от 25 декември до 6 януари), когато проникват подземните сили на хаоса и вилнеят лошотии, тъмни демонични сили и караконджули. За да се предпазят от проклетиите през тези дни, дедите ни носели в себе си чесън, а на дворната порта окачвали бодлив трън, та да се плашат и бодат черните сили. Изложбата представя отделни елементи на празничната обредност в този момент на преход и възраждане. Специално внимание е отделено на здравеносните божества и светците лечители. Изложбата може да се види до 23 февруари в Регионалния археологически музей - Пловдив, научи ДУМА от Соня Семерджиева.

Иван Радоев-младши записа стихове на баща си

20 години след смъртта на известния драматург и поет Иван Радоев гласът на сина му пресъздава негови незабравими творби

Актьорът Иван Радоев за първи път записа за пред микрофон стихове, написани от неговия баща. Цикълът, подбран лично от актьора, бележи ретроспективно целия творчески и житейски път на големия български драматург и поет. Записът е бил записан в четвърто студио на звукозаписния комплекс "Doli Media".

Техническите параметри на звукозаписа са с изключително качество, а художествената му стойност е уникална. Интерпретацията на сина на автора се отличава с мекота и съкровеност, с истинност, разум и почит. Осмислянето на посланията, заложени в мъдрото, образно слово на автора, достига дълбочината на равносметка, на лично прозрение за стойността и мащаба на един забележително ярък живот. Живот, завещал ни философско познание и обществена доблест, бащинска обич и съпружеска нежност, творческа и човешка любов.

През 2014 г. - двайсет години след смъртта на поета, гласът на сина му пресъздава негови незабравими творби. Изпълненията може да се чуят на сайта www.slova.bg. Екипът на "Слова български" изказва дълбока благодарност към известния актьор за възможността да чуем словото на великия поет Иван Радоев в тази единствена по рода си интерпретация. Очаквайте и ексклузивно видео от звукозаписната сесия, както и видеопослание на актьора Иван Радоев, научи ДУМА от Янко Лозанов, автор на проекта "Слова български".

Иван Радоев (1927-1994) е завършил гимназия в Плевен. Следва право и българска филология в Софийския университет. Редактор е във в. "Стършел", в. "Родни криле", сп. "Български воин". Драматург е в Народната опера в София, главен редактор на Българската телевизия, драматург в театрите "Сълза и смях" и "София". Радоев е носител на извънредната награда за цялостно творчество, присъдена от Международната академия на изкуствата в Париж.

Иван Радоев-баща

Иван Радоев-син

АБОНАМЕНТ 2015 ДУМА

КРАЕН СРОК ЗА АБОНИРАНЕ
20 декември 2014

ГОЛЯМА ОТСТЪПКА

ЗА ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА		ЗА ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА	
1 месец	18 лв.	1 месец	25 лв.
3 месеца	54 лв.	3 месеца	75 лв.
6 месеца	108 лв.	6 месеца	150 лв.
12 месеца	215 лв.	12 месеца	290 лв.

ДУМА + ПРИЛОЖЕНИЕ РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА — 1 месец 1,50 лв. / 12 месеца 18 лв. — ДУМА + ПРИЛОЖЕНИЕ Монд дипломатик

Нова Време СПИСАНИЕ — 1 месец 3 лв. 12 месеца 36 лв.

МОЖЕ ДА СЕ АБОНИРАТЕ В: „БЪЛГАРСКИ ПОЩИ" АД, „ДОБИ ПРЕС" ЕООД, ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР **ДУМА**, РЕДАКЦИЯТА на **ДУМА** и КНИЖАРНИЦАТА на ул."Позитано" 20

За повече информация: тел. 02 / 970 52 03

АБОНАМЕНТНИ ПУНКТОВЕ НА ДУМА КЪМ ОБЛАСТНИТЕ И ОБЩИНСКИТЕ СЪВЕТИ НА БСП

www.duma.bg

Очаквайте

1800 ЕЛФИ И ДЖУДЖЕТА ЩЕ АТАКУВАТ „ГИНЕС”

Робот си купи място в самолет

Атена стана първият хуманоиден робот, платил за седалка на пътник в самолет, след като се качи на авиорейса на “Луфтханза” за Франкфурт. Машината дори преминала през проверката и взела билетите си, преди да предизвика огромен интерес към полет 9801 от Лос Анджелис.

Двама докторанти - Александър Херцог и колежката му Жанет Бог, създали робота, трябвало да го отведат в института “Макс Планк” в Германия, за да го програмират как да се движи. Атена бе транспортиран през международния терминал “Том Брадли” в инвалидна количка, облечен с тениска и червени обувки. А след като се настани в самолета, бе привързан към седалка до Херцог и Бог.

По-рано този месец Nescafe започна да използва хуманоид на име Пепър, който да помага при продажбата на машини за направата на ободряваща напитка в Япония. Белият робот има монтиран таблет в гърдите и може да общува с клиенти. Обикновено разговорите се отнасят до навиците на хората за пиене на кафе и техните предпочитания. Снабден с най-новата техника за разпознаване на глас и емоции, Пепър може да чете израженията на лицата и да се вслушва в тона на гласа на говорещите, за да анализира чувствата им.

Културният туризъм е водещ в Германия

Берлин заема 6-о място в класацията за любимите европейски градове

Альона НЕЙКОВА

Като атрактивна дестинация Германия привлича най-голям брой туристи, интересуващи се от културата на страната - цели 12% от всички чуждестранни гости. 39 от забележителностите в западноевропейската държава са обявени от ЮНЕСКО за част от световното наследство. Притегателни за туристите са още кулинарните традиции, празниците и обичаите, както и изкуството и занаятите.

По случай 500 години от рождението на Лукас Кранах Млади - един от най-изявените художници от времето на Реформацията в Германия, през 2015-а се подготвят редица изяви - театрални спектакли, базари и изложби, посветени на живота и творчеството на този прочут автор.

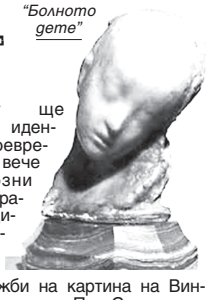
По време на Рождественските празници в страната се организират многобройни панаири. На един от тях - Коледния базар в Лауш, се акцентира върху изработването на чупливи, но изключително завладяващи играчки от цветно стъкло за елхата. Пъстроцветни павилиончета, ухаещи с неповторимия дъх на бадеми, меденки, канела, ванилия и греяно вино, привличат туристи в Емден, Вилхелмсхафен и други градове и селца на Германия. Източнофризийски кърлинг, ледена дискотека и детски дни с много изненади осигуряват разнообразие и добро настроение на всички присъстващи. А в Еслинген на река Некар всяка година преди Коледа се връщат 6 века назад във времето. Пътуващи артисти, разказвачи на приказки, улични музиканти и гълтачи на огън пресъздават атмосферата на Средновековието и потапят гостите в отминалата историческа епоха.

Тези, а и много други атрактивни предложения привличат туристи от цял свят в Германия. От Балканите страната са посетили 1,9 млн. души, като се очаква през 2020 г. при 3% среден растеж тази бройка да достигне 2,4 млн. Пътуващите от България за Германия са общо 360 000 туристи. Федералната република е класирана като трета по популярност дестинация у нас - след Турция и Гърция. В Топ 5 на най-посещаваните места са Бавария, Хесен, Северен Рейн-Вестфалия, Баден-Вюртемберг и Берлин. Столицата на Германия заема 6-о място в класацията на любимите европейски градове, където на първа позиция е Лондон, следван от Париж, Рим, Барселона и Прага.

Според последни данни, представени от Кристиан Салай и Тияна Джуричич от Туристическия борд на Германия DZT, вече е развенчан митът, че това е страна на колите. Автомобилната индустрия заема 2,3%, следвана от строителството с 4,3%, а туризмът отчита дял от 4,4%. Германия е на II място като европейска туристическа дестинация, отстъпвайки първенството само на Испания и изпреварвайки Франция. Най-предпочитаният транспорт е самолет - 49%, с автобус пътуват 26 на сто, с кола - 23%, а с влак едва 1% от всички гости на Федералната република.

Честванията през ноември 2014-а по повод четвърт век от падането на Берлинската стена привличат многобройни гости от всички краища на планетата ни. Подобен интерес се очаква и през 2015-а, когато Германия ще празнува 25 години от обединението. За целта се организира специална тематична кампания под наслов “Обаянието на единството”.

ШЕДЬОВЪРНА РОСО ОТКРАДНАТ И ВЪРНАТ В РАМКИТЕ НА ДЕН

“Болното дете”

След като информационните агенции съобщиха новината, че бронзова скулптура от Медардо Росо е била откраднатa от Музея за модерно изкуство на Рим (Galleria Nazionale d'Arte Moderna), в странен обрат на събитията творбата била намерена в рамките на един ден. Оказа се, че шедьоврът е открит в шкафче за заключване на лични принадлежности в близост до входа на галерията.

Рядкото произведение “Болното дете” (Bambino Malato) е сътворено от автора през 1893-95 г. Според следователите, работещи по случая, крадецът е променил намеренията си и е подхвърлил скулптурата в по-късен момент. Длъжностни лица се надяват, че връщането на произведението е било записано на системата за видеонаблюдение, инсталирана в музея. И така извършителят ще може да бъде идентифициран своевременно. Музеят вече отнесе сериозни критики за неправилното функциониране на системите за сигурност, което доведе до кражби на картина на Винсент ван Гог и друга от Пол Сезан през 1998 г. И двете творби бяха намерени по-късно. Но фактът, че крадец е успял да напусне, както и след това отново да влезе в галерията незабелязано, и то без да бъде претърсен, със сигурност ще предизвика допълнителни въпроси за това колко сигурно място за съхранение на ценни произведения са римските музеи.

Вход свободен за партито в SOHO

Стари, настоящи и бъдещи обитатели и приятели на SOHO са поканени на коледен купон, който ще се състои на 19 декември от 19 до 23 ч. на ул. “Искър” 4 в София. На по чаша греяно вино и танци SoChristmas party ще събере почитателите на храна за душата. Идеята е за няколко часа в небрежната атмосфера на прекрасното арт пространство, сред картините на Иван Шопов и под звуците, избрани от Божидар Велинов, всички присъстващи да се отърсят от работните задачки и да загреят за идващите празници.

Булките избират удобни рокли

Все повече булки избират удобните сватбени рокли - с по-прибран силует, с нежни и деликатни акценти. Много харесвани и търсени са късите модели, с дължина миди и около коляното, разкри дизайнерката Поля Кинова. Именно затова моделите в новата сватбена колекция на Paloma Fashion са съобразени с тези тенденции и са решени в издържаната линия на неподправена нежност.

Иновативната техника - декориране на дантела върху дантела - е основно използвана при новите модели. Всички материи са подбрани с вкус - тюл, ефирен шифон и изключително фината и нежна дантела “chantily”, която допринася моделите да изглеждат божествено. Основните цветове са “off white” и “ivory”. Телесният или “nude color” също се налага като тенденция при сватбените тоалети. Деликатни, нежни и ефирни цветя, декорации от перли, кристали и мъниста са само част от малките тайни, които допринасят всяка сватбената рокля на бранда да блести по свой собствен изключителен начин. Дамата на Paloma се отличава с чар, чувственост и класа. Тя е дръзка, стилна и уверена в себе си и в своя избор. Знае, че ще бъде кралицата на своя ден. Такава излиза от дизайнерското ателие бъдещата булка. Новата колекция е неподправена, различна и иновативна. Затова дизайнерката Поля Кинова със самочувствие подарява стила и красотата, които довършват визията на младоженката.

Снимка Симон ВАРТЕРЯН за Paloma Fashion

Облечена в уникален булчински тоалет, Гери Дончева е въплъщение на чар, чувственост и класа

Виц

- Добре дошли! Радваме се да ви видим, но все пак - колко ще останете?

- Докато не ви омръзнем!

- Е, поне едно кафе няма ли да пийнете?!

АЛЕКСАНДЪР АРАБАДЖИЕВ, съдия в Съда на Европейските общности
АТАНАС АНДАСАРОВ, художник
БОЙЧО БИВОЛАРСКИ, учредител на клуба “Приятели на ДУМА” в Стара Загора
Проф. ЕМИЛ ЯНЕВ, художествен ръководител на хор “Христина Морфова”
Проф. КРАСИМИР МЕТОДИЕВ, лекар, почетен консул на Израел в България
НИДАЛ АЛГАФАРИ, режисьор, продуцент, сценарист
НИКОЛИНА ДЖЕРИБАРСКА, учредителка на клуба “Приятели на ДУМА” в Пловдив
Проф. д-р НИКОЛАЙ ЯРЪМОВ, дмн, лекар, ръководител университетска катедра по хирургия
Инж. ПЕТЪР КЪНЕВ, народен представител
Инж. ФИЛЧО ФИЛЕВ, кмет на Провадия

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

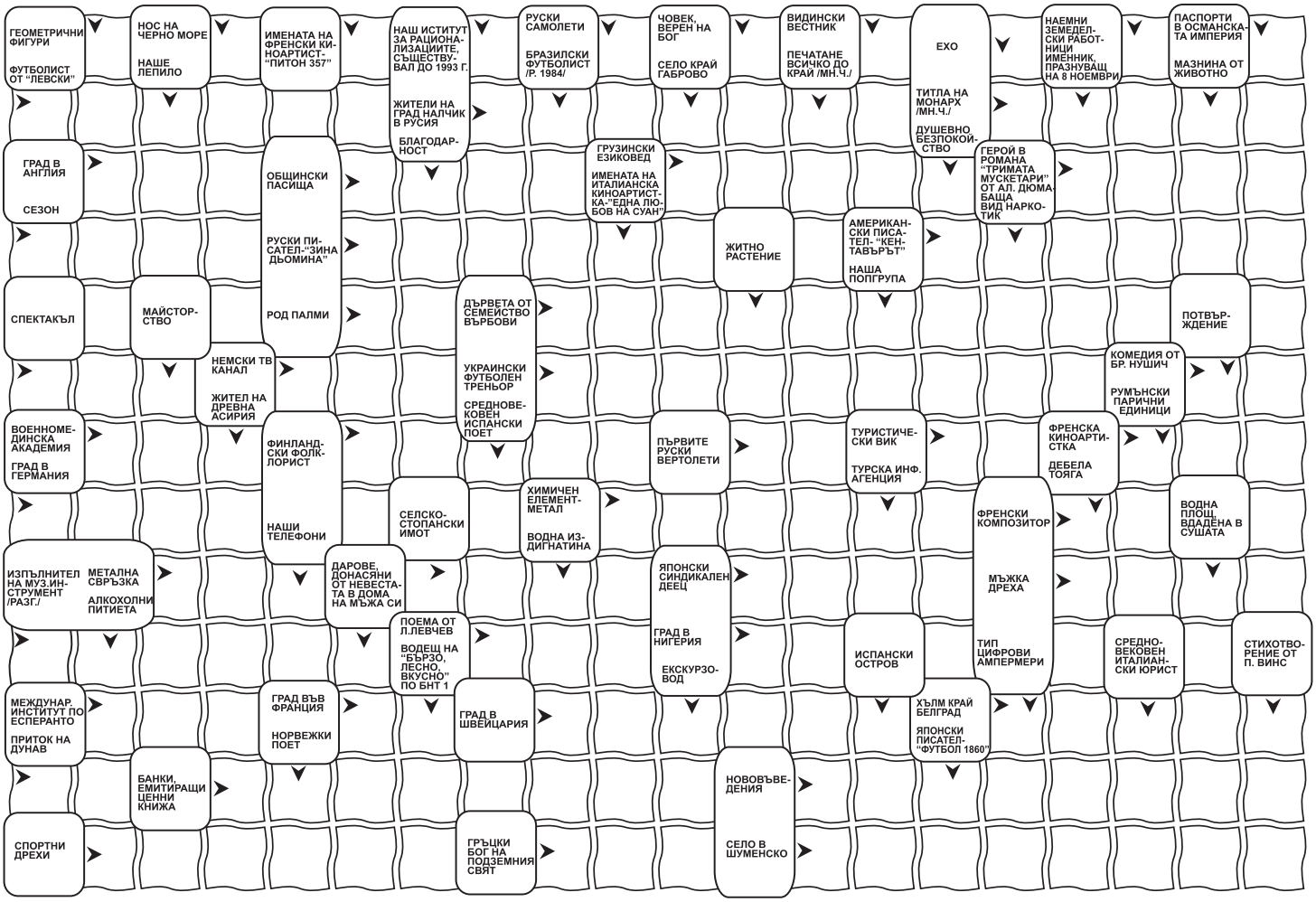

18

Св. Модест, патриарх Йерусалимски. Св. мъченик Севастиан и дружината му

Светителят Модест, архиепископ Йерусалимски, се родил в Севастия Кападокийска (в Мала Азия, на границата с Армения) в християнско семейство и от ранни години почувствувал влечение към строгия иночески живот. Приел монашески постриг и по-късно бил настоятел на създадената през IV век обител на преподобния Теодосий Велики - основателя на общежитийното монашество в Палестина. На св. Модест било възложено временно да управлява Йерусалимската църква като местоблюдител на патриаршеската катедра. Той грижливо събрал останките на убитите монаси от обителта на св. Сава Освещени и с почит ги погребал.

СКАНДИ

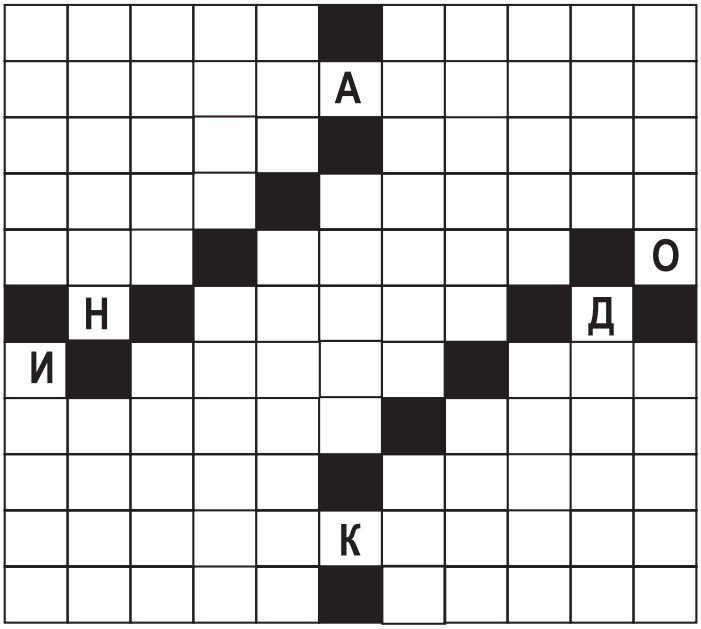

РЕЧНИК: Абаев, "АВН" , Аилтон, "А и О", Онс, Реес, Руис.

ЕКСТРА ХОРИЗОНТАЛ

В лявата фигура буквите на всяка хоризонтална дума са разместени. Вашата задача е да напишете правилните думи водоравно в дясната фигура, а същевременно ще получите и отвесните думи:

Л	Е	Т	В	А	■	М	О	З	Б	И
Р	А	К	Е	С	А	Д	Л	Н	О	В
Е	Т	И	Б	И	■	Н	Е	А	Р	А
К	О	Н	Е	■	Л	И	М	А	Н	А
Ц	И	Р	■	С	И	П	Е	Р	■	О
■	Н	■	Е	Н	И	Л	Е	■	Д	■
И	■	А	Р	К	А	К	■	Я	Р	О
А	Л	И	Н	И	Л	■	К	А	Н	Т
Е	Т	И	Н	О	■	Н	А	Д	О	Ч
В	Е	Н	А	М	К	Л	Е	Ч	К	А
А	М	И	Т	И	■	В	О	Е	К	Е

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ЛИМОНАДА - ПРОЛИВ - САКСИ - РЕТОР - НА... - ОТАВА - МАЛИН - КЕЦ - ЕРА - ЛОЛЕК - БААЛ - ТРИ - КОЛИН - КАРЛА - КОВАЧ - ЕЛАТИВ - СИЛОМЕР - КЛАДИ - ОРАЧ - КАИ - ЕНЦА - РИБАР - БОРСА - ААВ - БОРИСЛАВА - РЕ - ЕДМ - ВОЛТ - ВАЗА - ИАЛ - АКАДЕМИКА - ПЯСЪК - АРИТА - РУР - АКОМ - ИНА - МИДА - ЮЛИ - МАСКА - БОЛИД - ВАРКА - КАКАО - АРМЕНКИ - КОРЕН - ТОЛДИ - ПАМЕТ - ИЛ - КИРКИ - КОЛАН - ЯМА - ГЕОРГИ ПАРЦАЛЕВ.

ОТВЕСНО: МИСТЕРИИ - ИНДИЯ - ЛАРТИГ - МААРИ - ЛОБ - МАСАИ - МОРЕ - ЛОКВА - КОРАБ - ЛЪК - ВЕЛКО - НСА - КОМАРОВ - КОМАНДИР - ВАИ - ЛОВЕЧ - РОА - МАРКИ - МОЛАР - БИЛКА - СКИ - КИ - ПАРАЛИЧ - КОСТА РИКА - ПОП - ЕЛЕН - КАРЛ - ДИНА - КАЛА - ОПТИК - ЕЛИСАВЕТА - КОМАР - РОН - КЛА - АВАМА - БАРЕНЦ - БОР - БААДЕ - АЗИ - МОКЕТ - КАРТИНА - АКРИЛАН - ЯЛ - ЛИНЕАЛИ - ЦАР - АУДИО - ИМЕ - ВАЦЛАВ ХАВЕЛ - РАД - ОЛАВ.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

ПЕТЕВ ПОЕМА НАЦИОНАЛИТЕ С ДОГОВОР ЗА 3 ГОДИНИ

Ивайло Петев е новият селекционер на националния отбор. Той замени Любослав Пенев, който бе уволнен след резила с Малта (1:1) миналия месец. Кандидатурата на бившия треньор на Лудогорец е приета единодушно от Изпълкома на БФС. Договорът на ловчанлията е за 3 години и влиза в сила от 1 януари. 39-годишният треньор е бил предложен от отговорника за националите Йордан Лечков. Дебютът на Петев ще е на 28 март, когато "лъвовете" посрещат Италия в евроквалификация. "Помощник ще ми бъде Алекси Желязков, кондиционен треньор Роко Перота (Ит), треньор на вратарите - Любо Шейтанов, а доктор на отбора ще бъде Валентин Великов. Ще опитаме да изградим стил на игра, който да радва всички привърженици на футбола, а в близко бъдеще да участваме на голям форум. Имах няколко солидни оферти, но предпочетох тази, защото е голяма чест да водя националния ни отбор", обяви Петев. Целите пред него са 2 - третото място в квалификациите за Евро 2016 и изграждането на стил и облик на отбора. "Докато има теоретична възможност за класиране, ще се боря. Целите са нови лица в отбора", каза шефът на БФС Боби Михайлов.

Феновете взеха 15% от Левски

Батков обяви бюджет 8 млн. лв., чака от привържениците 1 млн.

Владимир НИКОЛОВ

Феновете на Левски получиха 2 места в новия Управителен съвет на клуба, реши общото събрание на акционерите вчера. Представители ще имат Националният клуб на привържениците и тръст "Синя България". "Надзорният съвет ще бъде съставен от мен, Александър Ангелов и Минко Герджиков. Гласувахме увеличаване на Управителния съвет до 7 члена, като засега местата си заемат 4 лица и ще има попълване. Иво Тонев, от когото получих съгласие, ще остане председател, а в Управителния съвет ще бъде и Константин Баждеков. Другите две квоти са за Националния клуб на привържениците и тръст "Синя България", а останалите места ще бъдат попълнени", каза Батков. "На събранието бяха приети отчетите и балансът за 2011, 2012 и 2013 година, като също така беше избран одитор за 2014. Гласувахме неразпределение на печалбата от 2007 година, което служи за покриване на дълговете през изминалите три. Гласувахме и увеличаване на капитала от 750 хиляди акции на 30 693 000. Освен това Христо Друмев беше освободен от Надзорния съвет по негово желание", поясни юристът и обяви, че клубът е изплатил част от дължимите суми по заплатите на първия отбор.

Акционерите са одобрили таван на заплатите в първия отбор от 250-260 000 лева и бюджет от 8 млн. лв. За заплати, включително на треньорите и служителите в клуба, годишният максимум е 6 млн. лв. В тези параметри ще трябва да се вмъкне Георги Иванов-Гонзо при зимната селекция. "Както винаги, аз съм се по-

Снимка БГНЕС

Съпроводен от неизменните си охранители, Тодор Батков пристигна в добро настроение на общото събрание на акционерите на ПКФ Левски ОД, въпреки недоброто финансово състояние на клуба

светил на задачата да осигуря издържането на Левски. Очевидно до покупки няма да се стигне, а ще разчитаме на свободни агенти. Трябва да плащаме и неустойки на тези, които ще освободим. Ще трябва да работим и по взимането на лиценз. Не мога да позволя Левски да не играе в Европа заради недаден лиценз, но имаме проблем. Аз прехвърлям безвъзмездно 15% от акциите си на привържениците, но те поемат ангажимента да внасят по 1 милион лева на година под формата на различен вид дейности. Предстои да говорим по кое перо ще отиват парите, за да може да ги контролират. Левски го е имало, има го и ще го има, колкото и банално да звучи. Клубът винаги е оцелявал и се е връщал на голямата сцена посилен. Сигурен съм, че това отново ще се случи. Факт е, че финансовото положение е затруднено, имаме неяснота по спонсорствата за следващата година, но аз съм умерен оптимист", допълни адвокатът и обяви, че до края на деня футболистите ще получат и парите си за декември или поне по-голямата част от тях. Напоследък той плаща по 60% от заплатите, за да не се натрупват задължения и играчите да разтрогнат по вина на клуба. След приключване на общото събрание беше насрочена среща на Георги Иванов-Гонзо с чакания като месия Димитър Димитров-Херо. Бургазлията пристигна в София и за да продължи Про лиценза си в БФС.

ЗАПОМНЕТЕ

ФУТБОЛ

ПО БТВ ЕКШЪН

20.00 Каляри - Ювентус

22.00 Наполи - Парма

КРАТКИ

Глобиха „сини" и „червени" с по 2000 лв.

Дисциплинарната комисия към БФС глоби Левски и ЦСКА с по 2000 лв. за нерегламентирано използване на пиротехнически изделия. Санкциите са заради поведението на феновете им в последния есенен кръг на "А" група. ДК също така задължава "сините" да възстановят щетите на стадион "Славия". Петима футболисти са наказани за по 1 мач - Венелин Филипов (Локо Пд), Аймен Белаид (Левски), Диего Ферарезо (Славия), Стенио дос Сантос (Черно море) и Лъчезар Балтанов (Ботев Пд).

Канадецът напусна Лудогорец

Канадският вратар Милан Борян напусна Лудогорец. След мача с Ботев (1:0) стражът си е взел довиждане със своите съотборници, треньори и шефове. Той подписа за 3 месеца с "орлите" в началото на септември. Борян бе привлечен, тъй като резервният страж на Лудогорец Иван Чворович получи сериозна контузия, а титулярът Владислав Стоянов бе наказан за Шампионската лига. Дебютът на канадеца бе на „Анфийлд", като той направи дузпата, с която Стивън Джерард донесе успеха на Ливърпул с 2:1. През другото време Борян бе резерва на Стоянов. Чворович пък се възстанови и така място за канадеца със сръбски корени не остана.

Тиери Анри ще получава по 4 млн. паунда като коментатор

Тиери Анри ще получава по 4 млн. паунда годишно в "Скай Спортс" и с това ще стане най-високо платеният експерт на британската телевизия. Контрактът на французина е за 6 години, като той ще заработи общо 24 млн. Анри, който във вторник обяви край на кариерата си ,е шампион на Англия с Арсенал през 2002 и 2004 г., световен (1998) и европейски (2000) шампион с Франция.

ХЕРО ОТКАЗА ДА ВОДИ „СИНИТЕ"

Димитър Димитров-Херо отказа да поеме Левски от 1 януари. Той разговаря вчера със собственика Тодор Батков и мениджъра Георги Иванов-Гонзо, но не се е съгласил на предложените условия. Бургазлията искаше да направи чистка на "Герена" и да доведе поне 10 играчи, но заради финансовата криза на "Герена" това няма как да стане. На срещата Батков е представил точното състояние в Левски и Херо е решил да не се заема. Вчера се появиха информации, че самият Гонзо не желаел Херо на „Герена". Преди срещата пловдивчанинът призна, че ако Димитър Димитров откаже, двамата с Тодор Батков ще преценяват дали имат други опции за треньор. Голяма е вероятността Гонзо да води Левски и през пролетта. Той пое отбора, след като изгони испанеца Пепе Мурсия след първата загуба, а под неговото ръководство "сините" претърпяха още 7 (6 в "А" група и 1 от Монтана за купата).

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Ариен Робен стреля с глава към вратата на Фрайбург. Крилото вкара своя гол №100 за Байерн след трансфера си през 2009 г. при победата с 2:0. По същото време той бе задочно награден и като Спортист №1 на Холандия за 2014 г.

ФИФПРО ПРЕДУПРЕДИ:

Не подписвайте в Сърбия

Международната федерация на професионалните футболисти (ФИФПро) предупреди членовете си да не подписват договори със сръбски клубове, тъй като рискуват да не получат пари. В изявления на ФИФПро и на Асоциацията на футболистите в Сърбия (АФС) се посочва, че Националната банка на страната е блокирала сметките на 8 от 16-те отбора в местната Суперлига. По този начин клубовете, чиито финанси са запорирани, не могат да се разплащат с играчи и служителите си. В обръщението към играчите е цитиран главният секретар на ФИФПро Тео ван Зегелен, който казва: "Мразим да правим това, но е наша работа да предпазим играчите". Според АФС е възможно в най-скоро време част от клубовете в Сърбия да обявят фалит, като към момента най-сериозно изглежда положението в Раднички Крагуевац, където имаше ескалиране на напрежението между запалянковци и футболистите, които не са получавали заплати от 3 месеца.

Стефанова играе 3 вида шах в Пекин

Партиите по "баската система" протичат между два стола...

Надпреварата по „баската система“ е най-интересна на Световните интелектуални игри

За поредна година Антоанета Стефанова се включи в шахматните надпревари на Световните интелектуални игри, които се провеждат в Пекин. По традиция борбата се води в пет вида интелектуални спортове: шахмат, бридж, шашки, го и китайски шах. В „черно-белия“ турнир участват 32 топшахматисти – по 16 при мъжете и жените. Шахматната програма на игрите включва състезания по блиц, по ускорен шах и по т.нар. баска система (съперниците играят едновременно по две партии помежду си с различни цветове).

През първите два дни се състояха турнирите по ускорен шах, които се играха по Швейцарска система в 7 кръга. Руският гросмайстор Александър Гришчук спечели надпреварата при мъжете с 5 т., а след него се наредиха: 2-5. Максим Ваше-Лаграв (Франция), Ван Хао (Китай), Левон Аронян (Армения) и Шахрияр Мамедяров (Азербайджан) с по 4,5 6-7. Ян Непомняшчи (Русия) и Василий Иванчук (Украйна) – по 4; 8-9. Ван Юе (Китай) и Борис Гелфанд (Израел) 3,5 10-11. Лениер Домингес (Куба) и Петер Леко (Унгария) 3; 12-15. Радослав Войташек (Полша), Етиен Бакро (Франция), Руслан Пономарьов (Украйна) и Пентала Харикришна (Индия) 2,5 16. Теймур Раджабов (Азербайджан) 2.

За втора поредна година турнирът по ускорен шах при жените бе спечелен от Валентина Гунина, която не само изпревари световната шампионка Хоу Ифан, но и я победи в личната им среща. Руснята финишира с 5,5 т. от 7 партии (+5 =1 -1), изпреварвайки с половин точка представителката на домакините и №1 в света. Следващите 2 места с по 4,5 т. разделиха бившата световна шампионка Анна Ушенина (Украйна) и грузинката Нана Дзагнидзе, а допълнителният показател отреди бронз за украинката. Следват 5-6. Анна Музичук (Украйна) и Елизабет Петц (Германия) 4 7-10. Татяна Косинцева (Русия), Мария Музичук (Украйна), Антоанета Стефанова и Цзю Венцзюн (Китай) 3,5 11-12. Жао Ксю (Китай) и Дронавали Харика (Индия) 3 13. Бела Хотенашвили (Грузия) 2,5 14-16. Хъмпи Конеру (Индия), Александра Костенюк (Русия) и Пиа Крамлинг (Швеция) 2.

Гришчук продължи възходящата си линия на представяне и в блица, където също завърши първи с 19,5 т. от 30 партии (според регламента състезателите се срещнаха по кръговата система по 2 пъти). Негов подгласник отново стана Ваше-Лаграв с 18,5, а трети финишира Раджабов с 18 т. При жените Гунина и Хоу Ифан си размениха местата в челото на таблицата, като световната шампионка взе златото с 22,5 т., а руснята остана втора с 19,5. С толкова завърши и Анна Музичук, но остана трета поради по-слабия си допълнителен показател. С 14 т. Стефанова се класира 11-а.

След първия ден от надпреварата по "баската система", в която играчите имат по 20 мин. за двете партии и добавяне на 10 сек. на изигран ход, Стефанова е шеста с 3,5 т., а начело е Жао Ксю с 5,5. При мъжете лидер е Непомняшчи с 4,5 т.

Силвио Данаилов отново е на ход

Силвио Данаилов спечели нов мандат начело на Българската федерация по шахмат (БФШ). На общото събрание в хотел "Банкя палас" мениджърът на Веселин Топалов получи 47 гласа от присъстващите 59 членове. За вицепрезиденти на централата бяха избрани Николай Недков и Иван Генов. Новите членове в управата са социологът Васил Тончев, депутатът Васил Антонов, Бойко Христов и Николай Йорданов.

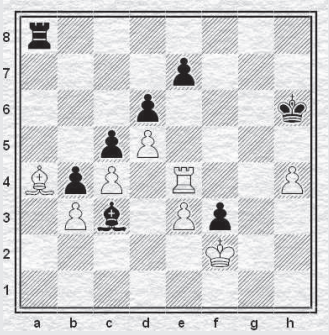
Ден преди събранието Данаилов се срещна с новия министър на спорта Красен Кралев, който е гарантирал подкрепата си за реализирането на програма "Шах в училище", приета с официална декларация от Европейския парламент през изтичащата година. За правителствена подкрепа на програмата ще се разчита и на министъра на социалната политика Ивайло Калфин, с когото Данаилов се познава добре от Брюксел покрай съвместната им работа по декларацията за ЕС. Амбициите на преизбрания президент на БФШ се простират и по-далеч – той мечтае България да бъде домакин на шахматна олимпиада през 2020 или 2022 г. Освен това в интервю за най-престижния руски шахматен сайт chess-news.ru Данаилов не изключи възможността да се бори за президентския стол във ФИДЕ на изборите през 2018 г. „Карпов загуби, Каспаров загуби, алтернатива на сегашното управление на Международната федерация оставам само аз!“, без излишна скромност коментира Данаилов. Всички тези мечти и ангажименти не оставят на мениджъра достатъчно свободно време, за да добави в графика си грижи и за други топшахматисти освен дългогодишното му партньорство с Веселин Топалов. Най-добрият ни гросмайстор ще посрещне новата година в Гибралтар, където ще участва в главния турнир на традиционния януарски шахматен фестивал. През останалата част от 2015 г. българският №1 ще играе малко, тъй като иска да обърне повече внимание на семейството си и едногодишната си дъщеричка.

Силвио Данаилов е оптимист за бъдещето на родния шахмат

Задача

БЕЛИТЕ НА ХОД ПЕЧЕЛЯТ

Отговор:

1.Ке7+ Тe7 2.Дf6! Кg6 3.Дe7. Ке7 4.Тd8 1:0

кратки

Младите ни олимпийци по средата на класирането

Българският отбор започна своето участие в Детската шахматна олимпиада до 16 години в Гьор, Унгария. Шахматният празник за младите шахматисти се провежда от 12 до 22 декември 2014 г. в 10 кръга по Швейцарска система, с контрола на игра по 90 минути на състезател за партията, с добавени по 30 секунди на ход. 256 шахматисти ще представляват 37 отбора. България участва за пръв път в този формат. Българският отбор е съставен от: Мартин Петров, Емил Стефанов, Владимир Сергеев Петров и Мария Васова. Капитан на отбора е Радислав Атанасов. В стартовия лист българските шахматисти са под №28. В първия кръг българите играха с отбор №2 – Германия, и претърпяха загуба с 0:4. Във втория кръг нашият отбор се поздрави с победа срещу шахматистите от Шри Ланка с резултат 3,5:0,5. В третия кръг нашите победиха Турция с 2,5:1,5 т. След победа със същия резултат над втория състав на домакините българите загубиха от Молдова в V кръг. Преди партиите от 6 кръг, в който срещаме Хърватия, нашите заемат 21-о място във временното класиране.

Президентът на ЕШС: В Йерусалим е чудесно за игра

Новият президент на Европейския шахматен съюз (ЕШС) Зураб Азмайпарашвили посети Йерусалим, където в края на февруари ще се проведе индивидуалното първенство за мъже на Стария континент. Една от целите на визитата бе да се покаже, че израелската столица е гостоприемно и безопасно място за провеждането на този форум, след като Белгийската шахматна федерация публикува официално предупреждение, че градът е опасен за посещение. Грузинският функционер отседна в хотела, където ще се провежда шампионатът и огледа условията за игра. „Залата за игра е достатъчно голяма, ще има и предостатъчно охрана. Израелската кухня е вкусна и същевременно е многонационална. Какво повече му трябва на един шахматист за успешен турнир?!“, риторично коментира Азмайпарашвили. След разговори с домакините той успя да договори и увеличение с 20 хиляди долара на предварително обявения награден фонд от 100 000 долара. Предвид дългата турнирна дистанция (11 кръга) почивните дни са увеличени от един на два, като за участниците ще бъдат организирани специални екскурзионни програми.

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

www.duma.bg

Батков обяви бюджет на Левски от 8 млн. лв.

Стр. 30

Снимка БГНЕС

Иско вкарва отблизо за крайното 4:0 за Реал М срещу Крус Асул на полуфинала на световното клубно първенство в Маракеш

Реал на финал

Мадридчани с 21-ва рекордна поредна победа след 4:0 над Крус Асул на световното клубно

Реал Мадрид се класира на финала на Световното клубно първенство в Мароко. Очаквано еврошампионът разби първенеца на Мексико Крус Асул с 4:0. Това бе и 21-ва рекордна последователна победа за "Белия балет" във всички турнири този сезон. Реал е единственият отбор с такова постижение в историята на футбола. Мачовете бяха изместени в Маракеш заради ниските температури и дъжда, примесен със сняг, в Рабат. Головете вкараха Серхио Рамос (15), Карим Бензема (36), Гарет Бейл (50) и Иско Аларкон (72). Суперзвездата на испанците Кристиано Роналдо не може да се разпише, но се отчете с 2 асистенции и възхити с акробатични отигравания. Силно игра и стражът на лидера в Примера дивисион Икер Касияс, който хвана дузпа на Мариано Павоне (39). На финала в събота Реал ще срещне по-добрия от Сан Лоренсо (Арж) и Оукланд Сити (НЗел), които играха снощи.

"Няма лесни мачове, но играхме добре и заслужено победихме. Концентрирани сме и се стараем да действаме максимално прецизно. Спасената дузпа от Касияс беше ключовият момент в двубоя. Мексиканците можеха да се върнат в мача, но Икер показа блестящ рефлекс. Кристиано игра силно и направи асистенции. Той е полезен дори в редките случаи, когато не бележи. Сигурен съм, че е запазил головете за финала. Контузията на Серхио Рамос не е сериозна. Трябва му малко почивка и вероятно ще е готов за финала. Нямаме предпочитан съперник в битката за трофея. Сан Лоренсо е по-опитният отбор от Оукланд Сити, но във футбола всичко е възможно. Ще се подготвим добре и ще се опитаме да завършим тази прекрасна година с още един трофей", закани се италианският треньор на Реал Карло Анчелоти. До момента 10-кратният европървенец е печелил 3 пъти Междуконтиненталната купа, предшестваща Световното клубно първенство до 2000 г. За нея в мачове на разменено гостуване спореха шампионите на Европа и Южна Америка. От 2001 до 2004 г. пък двустранните финали бяха заменени с 1 мач в Токио за купа "Тойота". Тъкмо този трофей Реал спечели за последно през 2002 г. след 2:0 над парагвайския Олимпия. Миналата година клубният Мондиал се проведе също в Мароко и титлата заслужи Байерн Мюнхен след успех с 2:0 над местния Раджа Казабланка.

гледайте

ПО БНТ 1
СНОУБОРД
14.10 СК в Монтафон (мъже и жени)
ПО БНТ 2
ВОЛЕЙБОЛ
Шампионска лига
19.00 Марек - Кай Теруел
ПО ЕВРОСПОРТ
СКИ
13.00 СК във Вал Гардена (мъже)
БИАТЛОН
15.15 СК в Поклюка (жени)
КОНЕН СПОРТ
23.00 Коледен турнир в Лондон

кратки

Катар иска да купи Тотнъм за 1 млрд. паунда

Спортният министър на Катар Салах бин Ганер бин Насер ал-Али заяви, че правителството на страната му обмисля да закупи Тотнъм. Очаква се сумата, която арабите ще предложат, да бъде около 1 млрд. паунда. Това не е първата оферта, която собственикът на лондончани Джо Люис и изпълнителният директор Даниел Леви получават. През 2008 г. друг арабски консорциум заяви готовност да даде 250 млн. лири за клуба, но тогава предложението бе отхвърлено.

Зинедин Зидан ще рекламира дрехи

Бившият френски национал Зинедин Зидан стана рекламно лице на испанска компания за дрехи. Французинът заяви, че харесал колекциите им още в първия си сезон в Реал Мадрид и често си ги купува. "Обадиха ми се с оферта и бързо се съгласих. Допада ми идеята да нося модерни дрехи на добра цена. Мога да нося много скъпи костюми, но обичам и дрехите за всеки ден", заяви Зидан. Бившият футболист и сега треньор на втория отбор на Реал ще наследи Жерар Пике като лице на испанската компания.

EVTERPA

Подаръчен комплект със сърчице за Вашата Принцеса !

ЛУКойл приключи с победа

ЛУКойл Академик приключи с победа участието си в Еврочалънджа. "Студентите" биха гостуващия Енергия Ровинари (Рум) с 97:74 (27:20, 25:19, 20:22, 25:13) в мач от VI кръг в група В. Българите останаха на последното 4-то място в групата с 8 т. след 2 победи и 4 загуби. Мачът в "Арена Самоков" бе без значение за ЛУКойл, който беше отпаднал от Европа още предния кръг. Победата над румънците, които с Тарту Рок (Ест) пък се класират за следващата фаза, дойде след висок процент стрелба от тройката - 14 от 30 опита. Най-резултатни за "студентите" бяха американците Тери Смит - 27 т. и 6 асистенции, Чарлс Томас с 21 и Морис Къри с 16. За румънците Портър Трауп се отличи с 24 т. а Джордън Уотсън с 18.

"Съжалявам, че няма да играем във втората фаза. За ЛУКойл и неговата история това не е голяма загуба, защото отборът е играл и в по-силни шампионати, но имаме по-голям потенциал от това, което показахме от началото. Имаме 3 мача, които загубихме в последните минути. Има време за анализ, за да видим дали ще има промени в състава", обяви треньорът на "студентите" Йовица Арсич.

Откриха 20 откраднати трофея на Ред Бул в езеро

20 от отличията на Ред Бул бяха открити от полицията, изхвърлени в езеро "Подковата" в близост до градчето Сандхърст, което се намира на 53 км югозападно от Лондон. Минувач забелязал блестящи съдове на повърхността на водата и уведомил полицията. Преди десетина дни повече от 60 трофея на тима от Формула 1 бяха откраднати, след като крадците с 2 джипа се врязаха в стъклена витрина на централата на Ред Бул и ги отмъкнаха от витрините на централния вход на сградата. Сега част от наградите бяха открити, но някои от тях са повредени заради престоя си във водата. От Ред Бул обявиха, че ситуацията може да навреди единствено на феновете, които няма да могат да се наслаждават отблизо на спечелените от тима трофеи. Според президента на отбора Кристиан Хорнер загуби няма, тъй като повечето от изложените експонати са били дубликати.